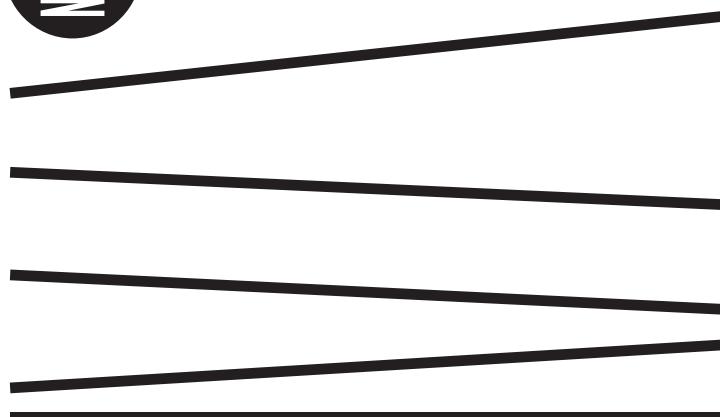

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**
Royal Danish Library

DET KGL. BIBLIOTEK

R Annulata
Janica I
1879

21,-273

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023409292

Annulata Danica.

I.

En kritisk Revision af de i Danmark fundne

Annulata Chaetognatha, Gephyrea, Balanoglossi,
Discophoreæ, Oligochaeta, Gymnocaopa og Polychaeta.

Udgivet med Understøttelse af Kultusministeriet
ved

P. Tauber.

DET STORE
KONGELIGE
BIBLIOTHEK

KJØBENHAVN.

Faaes hos C. A. Reitzel.

1879.

21.-273.

Ind, saa at jeg nu kan fortælle om det. Det er dog ikke en stor opgave, da jeg har ved hjælp af de mange bøger og artikler, der findes i dette emne, fået et godt overblik over den danske Ormefauna. Men det er dog ikke alt, der findes i disse bøger og artikler, som er relevante for vores formål. Derfor har jeg valgt at udarbeide et oversigt over den danske Ormefauna, der også omfatter de mindre kendte arter, som ikke findes i de større bøger. Jeg har også forsøkt at give et oversigt over de forskellige arter og hvordan de kan kendes på deres udseende og levevis. Jeg håber, at dette oversigt vil være nyttigt for dem, der er interesseret i denne emne.

Nedenstaaende Arbeide er opstaet som Følge af en Trang hos Forfatteren til at skaffe sig Oversigt over vor Ormefauna, der siden Ørsted eller i over en Menneskealder har henligget uden Bearbeidelse og uden i Litteraturen at modtage nogen Forøgelse. Der havde i Mellemtíden ophobet sig et betydeligt Materiale paa Kjøbenhavns Musæum, navnlig ved Lütkens, Hørnings og Collins Bestræbelser. Tillige havde afdøde Krøyer, Hørring og P. Müller anlagt ikke ubetydelige private Samlinger. Det er mig en kjær Pligt her at udtale min Tak til Musæets Bestyrelse og de nævnte Herrer for den Beredvillighed, med hvilken man har givet mig Lejlighed til at gjøre mig bekjendt med de forhaandenværende Samlingers Indhold. Med Undersøgelsen af disse var jeg saa nogenlunde færdig for 3 Aar siden, da G. Winther ved sine Havundersøgelser begyndte mere specielt at medtage Ormene og at tilstille mig dem. Dernæst samlede Prof. Schiødte Orme 1876 i Lille Belt og 1877 i det nordlige Kattegat ved Frederikshavn, og samtidigt samlede Collin jevnlig i Liimfjorden og ved Hellebæk. Den ene Sending afløste den anden, Materialet voxede overordentligt, og Arbeidet trak ud. Jeg er ved denne Forhaling blevet istand til at benytte Pommerania-Expeditionens Meddelelser fra Vesterhavet, Skagerak og andre danske Farvande og Malm's Meddelelser om Forekomst af Orme langs

den svenske Kattegats-Kyst. Fortegnelsen er ved disse hel-dige Omstændigheder voxet til et Omfang, der langt har over-steget min Forventning. Ørsted anfører i sine forskjellige Arbeider, Fortegnelsen over Dyr ved Drøbak med iberegnet, 97 Arter af de her omhandlede Orme eller c. 80 virkelige og i selve Danmark fundne Arter. Nu kjende vi c. 250 i Danmark fundne Arter og 37, der hidtil kun ere fundne paa den svenske Kattegats-Kyst, eller henved 300 Arter i det Hele. Det nordlige Kattegat, Skagerak og Jyllands Vestkyst ere endnu ikke systematisk undersøgte; men jeg antager, at vi efter vort Kjendskab til de Arter, der forekomme ved Sverrigs vestlige og Norges sydlige Kyster, næppe tage meget feil, naar vi anslaae de ved Danmarks Kyster forekommende polychaete Chaetopoders Artstal til 220 eller det samlede Artstal af Orme til 300-350.

Det maa bemærkes, at Serpulaceer, Disciferer, Havover-fladens og den flade Kysts Orme hos os som andetsteds have været negligerede af Samlerne. Discifererne have saaledes kun Krøyer og Budde-Lund helliget en speciellere Op-mærksomhed. Serpulaceer og Havoverladens Orme har, saavidt jeg veed, Ingen her næitere undersøgt, og den flade Kysts Former ere kun næitere forfulgte af Prof. Schiødte ved Middelfart og af Forfatteren i Aarhusbugten og i Øresund nærmest Kjøbenhavn. Af Oligochaeterne har kun Forfatteren gjort speciellere Samlinger, naar undtages Lumbricinerne, som en Yngre særligt har forfulgt. Jeg havde haabet, at Resultaterne af dennes Undersøgelser vilde komme til at foreligge saaledes, at jeg her kunde benytte dem. Da mit Haab imidlertid tilintetgjordes, gjorde jeg mit Bedste selv og fik Andre til at hjælpe til i Kjøbenhavns Omegn. De her opførte Arter af Lumbriciner ere alle bestemte efter Eisens seneste Arbeider, bestemte saa godt som udelukkende efter Tal og med et saa lille Materiale, at jeg ikke tør uttale nogen Mening om de Eisen'ske Talangivelsers Berettigelse som afgjørende Artsmærker. Det har været mig paafal-

dende her at finde 2 Arter, som Eisen kun har iagttaget i Amerika.

Det er saare naturligt, at dybere Vand med sin større Artsrigdom har en større Tiltrækning for Forskerne end de artsfattige flade Kyststrækninger. At Undersøgelsen af disse imidlertid kan give rigeligt Udbytte, derom giver Litteraturen tilstrækkelig Oplysning, navnlig ved de kontinentale Forskeres Bestræbelser for Syllideernes og Oligochaeterenes Vedkommende. At den, der er bundet ved en flad Kyst og slet ikke eller kun sjeldent kan komme ud paa Dybet, alligevel med en ringe Bekostning kan faae Leilighed til i sin Stue at undersøge ikke faa levende Dybvandsformer, vil jeg her specielt fremhæve. Jeg har saaledes ved at henvende mig til Kjøbenhavns Fiskehandels-Selskab et Par Aar i Træk, saalænge Saisonens varede, ved Selskabets velvillige Imødekommen faaet „urensede Østers“ i smaa Foustager; de ere lidt dyrere end andre Østers, men Udbyttet faaes dog langt billigere end et tilsvarende, der er skrabet i en leiet Baad. Jeg har ligeledes i flere Aar ved Hr. Capitain, Redaktør Madsens Velvillie faaet Laminarier og andre Alger, deels opfiskede fra de større Dybder, deels inddrevne efter Storm, tilsendt fra Middelfart i Saltvand. Efterfølgende Fortegnelse vil vise, i hvilken Grad jeg er det nævnte Selskab og Capitainen Tak skyldig.

Jeg betragter dette Arbeide som en blot foreløbig Fortegnelse til Veiledning for Yngre, der ville og kunne anvende Tid paa Undersøgelser af vore Havdyr. Hvis blot en Eneste for Alvor vil kaste sig over Undersøgelsen af vore Orme, vil jeg betragte mit Arbeide som lønnet. Vi ere altfor seent komne til Undersøgelser over Havets Dyreverden; jeg mener ikke saadanne, der anstilles fra Kathedret eller tilvogns langs Strandbredden, men saadanne, som O. F. Müller og Ørsted anstillede dem, naturligviis forbedrede efter Nutidens Erfaringer.

Da den meget spredte Ormelitteratur ikke hidtil er

samlet paa eet Sted, har jeg troet at burde forudskikke en Litteraturfortegnelse, hvis Ufuldkommenheder jeg selv bedst føler. Den Omstændighed, at tidligere Bearbeidelser saa godt som mangle, maa være min Undskyldning.

De Afhandlinger, jeg ikke selv har seet, ere mærkede med en Stjerne eller med en Henviisning til Leuckarts Berichte i Wiegmann-Troschels Archiv für Naturgeschichte. Edinburg new philosophical journal findes ikke paa vore Bibliotheker.

Forkortelser:

L. Ber.: Leuckarts Berichte.

Arch. f. Nat.: Wiegmann-Troschel, Archiv für Naturgeschichte.

Z. w. Z.: Siebold u. Kölliker, Zeitschrift für wissenschaftliche Zoologie.

Arch. f. Anat.: Müller-Reichert, du Bois Raimond: Archiv für Anatomie, Physiologie und wissenschaftliche Medicin.

Ann. Mag.: The Annals and Magazine of natural history, London.

Proc. R. Soc. — Lin. Soc. — Zool. Soc.: Proceedings of the Royal Society, Linnean Society, Zoological Society, London.

Trans. do. do. do.: Transactions of the do. do. do.

Sitzb.: Sitzungsberichte.

Monatsb.: Monatsberichte.

Overs.: Oversigter.

Forh.: Forhandlinger.

Ann. Sc. nat.: Annales des sciences naturelles.

Nov. Act. Nat. Cur.: Nova Acta Academiae Caesareae Leopoldino-Carolinae Naturae Curiosorum.

Bull.: Bulletin.

Mém.: Mémoires.

Fn. litt.: Fauna littoralis — Faune littorale.

Qtfg. Ann.: Quatrefages, Histoire naturelle des Annelées et des Géphyriens.

Mgr. Ann. Pol.: Malmgren, Annulata polychaeta Spetsbergiae, Groenlandiae, Islandiae et Scandinaviae hactenus cognita.

Mgr. Nord. H. Ann.: Malmgren, Nordiska Hafs-Annulater.

Johnst. Catal.: Johnston, a Catalogue of British non-parasitical Worms in the collection of the British Museum.

Ehl. Bw.: Ehlers, Die Borstenwürmer.

For Polychaeternes Vedkommende har jeg allerede her, saavidt muligt, meddeelt Oplysninger om de enkelte Arters geographiske Udbredelse. En samlet Oversigt over disse Ormes Udbredelse i de forskjellige Faunaer i det nordlige Iishav og Atlanterhav vil tilligemed en Vurdering af de physiske Forholds Indflydelse paa Ormenes Udbredelse blive færdig fra min Haand i Løbet af indeværende Aar.

Kjøbenhavn, den 1ste Januar 1879.

- Abildgaard, P. C., Forfatter af 3die og Medforfatter af 4de Hefte af O. F. Müller, Zool. Danica.
- Bemærkninger ved Linnaei Sabella Chrysodon og nogle Dyrplanter. Kgl. D. Vid. S. Skr. Ny Saml. 4 B. 1793, p. 29.
  - Beschreibung 1. einer grossen Seeblase (*Priapulus caudatus*). 2. zween Arten d. Steinbohrers. 3. e. grossen Sandröhre. Schr. naturf. Fr. Berl. 9 B. 1789, p. 133, 353-354, 2 t.
  - Beskrivelse af en Igle (Hirud. Sturionis), fundet paa Gjællerne af Støren. Skr. af Naturhistorie Selskabet, 3 B. 2 H. p. 55.
  - Beskrivelse af en ny Snylteorm paa Hornfiskens Gjæller (*Axine belones*). Skr. af Naturhistorie Selskabet, 3 B. 2 H. p. 59.

Adler, *Nereis noctiluca*. Linné, Amoen. Acad. 3 T. p. 202.
Agassiz, I., Studies on Annelides. Proc. Bost. Soc. Nat. H. 3 V. 1851, p. 190.

- Agassiz, A., On the alternate generation in the Annelida a. the embryology of *Autolytus cornutus*. Journ. Bost. Soc. 8 T. 1863, p. 392 (Separat 1862, Ann. Mag. 3 S. 13 T. 1864).
— On the young stages of some Annelides. Ann. Lyc. Nat. H. New-York. 8 V. 1866 w. 6 t.; Ann. Mag. 3 S. 19 T. 1867, p. 203.
— The history of *Balanoglossus a. Tornaria*. Mem. Amer. Acad. Arts a. Sc. 9 T. pt. 2, 1873, p. 421, t. 1-3.

Alder, A new species of *Phascalosoma*. Rep. Br. Ass. Adv. Sc. 1859, p. 142.

Aldrovandus, R., Historia animalium (Vermes 1606). Ogsaa i hans Opera omnia (Vermes 1645).

- Allmann, G. J., On a peculiar Annelidan larva. Rep. Br. Ass. Adv. Sc. 22 meet. 1852, Transact. Sect. p. 70.
— On *Tomopteris*. Nature 1873, 9 V. p. 74. — Rep. Br. Ass. Adv. Sc. 1873, p. 106.
— On *Mitraria*. Quart. Journ. Microsc. Sc. 20 V. p. 392. — Zool. Record. 9 V. p. 420. — Rep. Br. Ass. Adv. Sc. 1872, p. 129.
— Fresh-water Polyzoa. Phoronis p. 55.

Ampère, Consid. philos. s. l. détermination d. syst. solide e. d. syst. nerveux d. anim. articulés. Ann. Sc. nat. 1824, 2 T., 1825, 3 T.

Ascanius, P., Beskrivelse over (en norsk Sneppe og) et Søedyr (Amphitrite). Norske Vidsk. Selsk. Skr. Trondhjem. 5 B. p. 153.

- Aszmann, F., Quellenkunde d. vergleich. Anatomie als Vorläufer einer pragmatischen Geschichte der Zootomie. 1847.
- Audouin, V. et Milne-Edwards, H., Classification des Annélides et description des espèces qui habitent les côtes de la France. Ann. Sc. nat. 1832, 27 T. p. 337; 1833, 28 T. p. 187; 29 T. p. 195, 388; 30 T. p. 411 (Isis 1835). Aftrykt i Hist. nat. littor. d. France. 2 T. 1. Annélides errantes. 1834.
- Description de l'Hipponoe, nouv. genre d. Annélides. Ann. Sc. nat. 20 T. 1830, p. 156.
- Remarques s. l. phosphorescence de quelques anim. artic. à l'occasion d'une lettre de Mr. Forester s. l. phosphorescence d. Lombric terrestre. Ann. Sc. nat. 28. 15 T. 1841, p. 253.
- Baer, K. E. v., Beitr. z. Kenntniss d. niederen Thiere. (Ueber Chætogaster, Hirudo marginata u. hyalina). Nov. Act. Nat. Cur. 13 B. 2. p. 611. t. 29; p. 727.
- Bailly, Evertebrates of Portmarkock-strand. Proc. n. h. soc. Dubl. 6 V. p. 251; (5 Chætopoder. L. Ber. 1871).
- Baird, Spencer, F., Report of the Un. St. Commission of Fishes a. Fisheries. South-Coast of New-England. Annelida by Verrill. Washington, 1 P. 1873, 2 P. 1874.
- Baird, W., On the luminousness of the sea. Loud. Mag. nat. h. 3 V. 1830, 4 V. 1831. *
- Annelida. Museum of Nat. history. 2 V. 1861.
- Description of several new species of Worms. Proc. Zool. Soc. Lond. 1863, p. 106. Ann. Mag. 13 T. 1863.
- Description of a new sp. of Annelides belonging to the Fam. Amphinomidæ. Trans. Lin. Soc. Lond. 1864, 24 T. 3. p. 449.
- On a new sp. of British Annelides belonging to the Fam. of Chaetopteridæ. Trans. Lin. Soc. Lond. 1864, 24 T. 3. p. 477.
- Appendix to Johnston: Catalogue of Brit. non parasitic Worms in the Collection of the British Museum. 1865. p. 283.
- Description of a new British Annelide belonging to the tribe Rapacia of Grube. Journ. Proc. Lin. Soc. London 1865, 8 T. p. 8, t. 1, fig. 1, a-c.
- Description of several new species and varieties of tubicolous Annelides. ibid. 1865, p. 10, t. 1-2.
- On new tubicolous Annelides. ibid. 1865, p. 157, t. 5.
- Contributions towards a Monograph of the Species of Annelides belonging to the Aphroditacea. Journ. Proc. Lin. Soc. London 1865, 8 T. p. 172. 1868, 9 T. p. 31.
- Monograph of the species of Worms belong. to the Sub-Class Gephyrea. Proc. Zool. Soc. London 1868, p. 76. t. 9-11.
- J. John, Keast, Lord. The Naturalist in Vancouvers Island a. Brit. Columbia. 2 V. 1866. Nereis foliata Baird (Ehlers).

- Baird, W., Description of a new species of Earthworm (*Megascolex diffringens*) fr. North-Wales. Proc. Zool. Soc. Lond. 1869, p. 40, 387.
- Description of some new suctorial Annelides. ibid. p. 310.
  - Contributions towards a Monograph of the Annelides belonging to the Amphinomacea. Journ. Proc. Lin. Soc. Lond. 1870, 10 T. p. 215, t. 4-6.
  - Remarks on several Genera of Annelides belonging to the group of Eunicea. Journ. Proc. Lin. Soc. Lond. 1870, 10 T. p. 341.
  - Description of some new species of Annelida a. Gephyrea. Journ. Proc. Lin. Soc. Lond. 1871, 11 T. p. 94.
- Barbut, J., The genera Vermium. 1-2 V. London 1783-88. *
- Barrais, J., et Giard, A., Note s. u. Chætosome et un Sagitta suivie de quelques réflexions s. l. convergence des types par la vie pelagique. Revue d. sc. nat. publ. à Montpellier, 3 T. 1875, 1 t.
- Barrais, J., Mém. s. l'embryologie de Nemertes. Ann. Sc. nat. 6 S. 6 T. 1878, p. 1-232, t. 1-12.
- Baster, J., Observationes de corallinis iisque incidentibus animalculis marinis c. 4. t. Philos. Trans. R. Soc. Lond. 50 V. 1757, p. 258-280.
- Opuscula subseciva. Harlem, 1761. 4to.
- Bate, C. Spence, Note on some Tubicolæ. Rep. Br. Ass. Adv. Sc. 19 meet. 1849. Transact. Sect. p. 72.
- Development of *Terebella Medusa*. Rep. Swansea Literary a. Society f. 1850 (Claperède).
- Baudelot, Observ. s. l. structure d. syst. nerv. d. Clepsine; Ann. Sc. nat. 5 S. 3 T. 1865, p. 126, t. 2.
- Beneden, P. J. v., Note sur u. larve d'Annélide. Bull. Acad. Belg. 20 T. 3. 1853, p. 69.
- Notice s. u. Annélide Céphalobranche sans soies (*Crepina*); Ann. Sc. nat. 4 S. 10 T. p. 11, t. 5. fig. 1-7.
  - Notice s. u. nouv. genre de Siphonostome. Bull. Acad. Belg. 21 T. 2. 1854, p. 583.
  - Hist. nat. du genre *Capitella*. Bull. Acad. Brux. 2 S. 3 T. 1857, p. 137.
  - Sur le sexe et l'embryogénie d. Lombriconais. L'institut 25 T. Nr. 1234, 1857, p. 287.
  - *Histiobdella*. Bull. Acad. Brux. 2 S. 5. T. 1858.
  - et Gervais, P., Zoologie médicale. 2 V. Paris 1859.
- Beneden, E. v. et Hesse, Recherches s. l. Bdellodes ou Hirudinées, avec 4 Supplements. Bruxelles 1863-1865. 4to. avec 18 t. col.
- Bergmann, *Hirudo bioculata och andra Arter*. Act. Holm. 1757.

- Berkeley, Descriptions of the animal inhabitants of two Brit. Serpulæ. Zool. Journ. 3 V. 1827, p. 229. *
- Observations on some Brit. Serpulæ. Loud. Mag. Nat. Hist. 7 V. 1834, p. 420. *
- Bidder, Ueber d. Blutgefäßsystem in Hirudineen. Dorpat. 1864.
- Blainville, M. H. D. de, Articles Hirudinées, Néréides, Sipuncules, Vers. Dict. Sc. nat. 47, 49 og 57 T.
- Mém. s. l. classe des Setipodes. Bull. Sc. Soc. Philom. 1818, p. 78.
- Blanchard, E., Mém. s. l'organisation d'un animal du genre Malacobdella, avec 1 t. Ann. Sc. nat. 2 S. Zool. 6 T. 1836, p. 353; Cpt. rend. 20 T. 1845, p. 1342. (Xenistum Valenciennæi.)
- Recherches s. l'organisation des Vers. Ann. Sc. nat. 3 S. 7 T. 1847, p. 119 (Peripate), 8 T. 1847, p. 137 og 3 S. 12 T. 1849, p. 5.
- Annulares i Gay, historia fisica e politica de Chile; Zoolo-
gia, 3 T. Paris 1849.
- Bobretzky, M., et Marion, A., Études d. Annélides du Golfe de Marseille. Ann. Sc. nat. 6 S. 2 T. Art. I. t. 1-12.
- Det sorte Havs Chætopoder. Skr. Naturf. Selsk. Kiev 1870. 1. (L. Ber. 1871, p. 384).
- Materialier til det sorte Havs Fauna. ibid. 1870, p. 188. t. 9-12. (L. Ber. 1871).
- Larver af forskjellige Annelider. ibid. 1873.
- Boeck, C., Om syv Artsformer af Lumbricus terrestris, iagt-
tagne i Norge. Forh. Skand. Naturf. 2det Møde 1840.
- Bohadsch, J., De quibusdam animalibus marinis. Dresdæ 1761, 4to. Cap. V. De Syringe (Sipunculus), t. 7. (Oversat med Tilføjelser af Leske. Dresden 1776, 4to.)
- Bojanus, Anatomie d. Blutegels. Isis 1817, Nr. 110, t. 7 A.
- Bonnet, Ch., Traité d'Insectologie. 1-2 Vol. 1745.
- Bosc, Histoire nat. d. Vers. 1 T. Paris An 10.
- Bowerbank, J., On the structure of the Cocoon of a Leach. Ann. Mag. 1 S. 15 V. p. 301. t. 18.
- Brady, G., Stewardson, a. D. Robertson. Note on a weeks Dredging in the W. of Ireland. Ann. Mag. 4 S. 3 V. 1869, p. 353. t. 18-22.
- Brandt, Al., Anat. Untersuch üb. d. Sipunculus nudus. Mem Acad. Petersb. 1870. 7 S. 14 T. 2 t.
- Gephyreernes Blodlegemer. Protokol Naturforskerfors. Moskau (L. Ber. 1871).
- Brandt, J., u. Ratzeburg, medic. Zoologie. 2 B. 1833. 4to.
- Brandt, J. F., Conspectus animal. novorum in circumnaviga-

- tione orbis terrarum a Mertensio observatorum. Ann. Sc. nat. 2 S. Zool. 5 T. 1836, p. 187. (Gephyrea.)
- Braun, Systematische Beschreibung einiger Egelarten. Berlin 1805. 4to.
- Brightwell, T., Hirudo geometra. Ann. Mag. 9.V. 1842, p. 11. (Udvikling.)
- Bruch, Ueber das Nervensystem d. Blutegel. Z.w.Z. 1 B. 1849.
- Bruguière, Hist. nat. d. Vers. Encyclop. méthodique d'Hist. nat. 1789-92.
- Brullé, Coup d'oeil s. l'Entomologie de la Morée. (*Sabellula graeca*, teste Qtfg.)
- Buchholz, Beitr. z. Anat. d. Gattung Enchytræus. 1862. 4to. 3 t.
- Zur Entwickelungsgeschichte von Alciope. Z. w. Z. 18 B. p. 95, t. 4.
- Budge, J., Clepsine bioculata. Verhandl. naturhist. Vereins d. preuss. Rheinlande 1849; Nachtrag 1850.
- Ueber die Respirationsorgane von *Tubifex rivulorum*. Verh. naturh. Ver. d. preuss. Rheinlande, 1850, p. 258.
- Ueber die Kiefer d. medic. Blutegels. Verh. naturh. Ver. d. preuss. Rheinlande, 1850.
- Ueber die Geschlechtsorgane von *Tubifex rivulorum*. Arch. f. Nat. 1850.
- Busch, W., Tomopteris onisciformis. Arch. f. Anat. 1847, p. 180, t. 7, f. 1-4.
- Ueber die Mesotrocha sexoculata. Arch. f. Anat. 1847, p. 187, t. 8, fig. 6-11.
- Beobachtungen über Anat. u. Entwickelungsgeschichte einiger wirbellosen Seethiere. Berlin 1851. 4to. 17 t.
- Busk, G., An account of the structure and relation of *Sagitta bipunctata*. Quart. Journ. micr. Sc. 4 V. 1856, p. 14, t. 2.
- Bütschli, O., Zur Entwickelungsgesch. der *Sagitta*. Z.w.Z. 23 B. p. 409, t. 23.
- Caillaud, Catalogue des (Rad.) Annél. (Cirrhip. et Mollusques) recueil. d. l. dep. d. l. Loire inf. Nantes 1865. 8vo. 5 t. *
- Cantor, On the Flora a. Fauna of Chusan. Ann. Mag. 9 V. 1842. Annelides p. 490.
- Carena, Monographie du genre Hirudo. Mem. d. Torino. 25 V. 1820; 28 V. 1824. *
- Carpenter, W., On Tomopteris onisciformis. Trans. Lin. Soc. 1859. 22 V. p. 353.
- Carpenter, a. Claparède, Observations on Tomopteris onisciformis. Trans. Linn. Soc. 1860. 23 V. p. 59.
- a. Jeffreys a. W. Thomson. Preliminary report of the scientific exploration of the deep see (Porcupine 1869).

- Proc. Roy. Soc. Lond. 1870, 18 T. p. 397; 19 T. p. 146-222, 256.
- Carpenter, Rep. Scientific Researches during Aug. Sept. Octob. 1871 in H. M. Surveying Ship Shearwater. Proc. R. Soc. Lond. 1872, 20 T. p. 414, 535.
- The Valorous Expedition. Proc. R. Soc. Lond. 1876. Separ.
- Carter, Spermatology of Nais (*N. fusca* and *albida*). Ann. Mag. 3 S. 2 V. 1858, p. 20, p. 90, 3 t.
- Carus, I. V., Annelider i Peters, Carus u. Gerstaecker Handb. d. Zoologie. Leipzig 1863.
- Icones Zootomicæ. 1857.
- Chamisso, A., u. Eysenhardt, K., De animalibus quibusdam e classe Vermium Linnæana. Nov. Act. Nat. Cur. 10 B. 2. p. 345.
- Chatin, I., Recherches a l'histoire du batonnet optique chez les Crustacées et les Vers. I. Ann. Sc. Nat. 6 S. 5 T.
- Chenu, Bibliothèque conchyliologique. 4 T.
- Encyclopédie d'hist. nat. Annelées p. Desmarest. 4. 40 t. 1861. *
- Chiaje, St. delle, Memorie sulla storia e notomia degli animali senza vertebre. 2den Udgave under Titelen Deserzione e notomia degli animali invertebrati della Sicilia citeriore. 1831-41.
- Instituzione di anatomia e physiologia comparativa. 1832.
- Sur l'Anatomie et la classification d. Sipunculus nudus, trad. Ferussac Bull. Sc. nat. 13 T. 1828, p. 141.
- Claparède, Ed., see Carpenter.
- Beiträge z. Fauna d. schottischen Küste. Z. w. Z. 10 B. 1860, p. 407, t. 32, fig. 6-7.
- Ueber Polydora cornuta Bosc. Arch. f. Anat. 1861, p. 542, t. 13. fig. 12-17.
- Beiträge z. Kenntniss d. Gephyrea. Arch. f. Anat. 1861, p. 537, t. 12. fig. 1-11.
- Recherches anatomiques s. l. Annél., Turbellaires, Opalines et Gregarines observées d. l. Hébrides. 1861. 4to, avec 7 t. (Mém. Soc. Phys. et d'Hist. nat. à Genève.)
- Beobachtungen üb. Anat. u. Entwicklungsgeschichte a. d. Küste d. Normandie. Leipzig 1863. Fol. m. 18 t.
- Glanures zootomiques parmi les Annélides de Port-Vendre. 1864. 4to, av. 8 t. (Mém. Soc. Phys. et d'Hist. nat. à Genève.)
- Observ. s. l. classification d. Annélides. Bibl. univ. Genève 1865, avril.
- et Panzeri. Sopra un Alciopede parassitico. Mem. Soc. Ital. Sc. Nat. Milano 1867. 4to. 1 t.
- Les Annélides Chétopodes du Golfe de Naples. 1-2. av. Suppl.

- Genève 1868-70. 4to. 44 t. col. (Mém. Soc. Phys. et d'Hist. nat. à Genève, 19-20 T.)
- Claparède, E., u. Metznikow, E., Beiträge z. Entwickelungsgeschichte d. Chaetopoden. Z. w. Z. 19 B. 1869, p. 163. t. 12-17.
- Recherches s. l. Annélides présentant deux formes sexuées distinctes. Bibl. univers. Genève 1869. (Aftrykt i 2den Deel af Chétopodes du Golfe de Naples.)
  - Histologische Untersuchungen üb. d. Regenwurm. Z. w. Z. 19 B. 1869. 6 t.
  - Recherches s. l. structure d. Annélides sédentaires. Genève 1873. (Mém. Soc. de Phys. etc. Genève.) 22 t.
- Clarke, J. Lokhart, Nervous syst. of Lumbricus terrestris. Proc. R. Soc. London 1857. (Ann. Mag. 1857. 19 T. p. 250.)
- Claus. Ueber die ungeschlechtliche Fortpflanzung von Chætogaster. Würzb. naturw. Z. 1 B. 1860.
- Cohn, F., Leuchtende Regenwürmer. Z. w. Z. 23 B. 1873, p. 459.
- Collin, J. Samlinger af danske Orme i Kjøbenhavns Musæum.
- Columna, Fabius. De aquatilibus, aliisque nonnullis animalibus. Romæ 1616. (Qtfg.)
- Costa, Annélides nouvelles du golfe de Naples. Ann. Sc. nat. 2 S. 16 T. 1841, p. 267.
- Annuario del Museo di Napoli. I. 1862. (Ny Annelider.) *
  - Fauna del regno di Napoli. 1 T. p. 4. fig. 9. Sipunculus nudus. *
- Cuvier, G., Vers à sang rouge. Bull. Soc. Philom. 3 V. An 10, p. 121. — (Isis 1817, p. 475.) Vaisseaux sanguins des Sangsues. Bull. Soc. Philom. An 7. p. 146.
- Le Règne animal. Ed. 1. 1816; Ed. 2. 1829, 5 Voll; Ed. 3 illustrée (Annélides par Milne-Edwards, 24 t.; Géphyrées p. Quatrefages: Zoophytes, t. 21-23).
  - Histoire des progrès des sciences naturelles. 1-5 T. 1828-1836.
  - Sur les Serpules. Bull. Philom. 3 V. An 10, p. 130.
- Dalyell, I., The Powers of the Creator displayed in the creation. 2 V.
- On the Regeneration of lost organs (by Holothuria and Amphitrite). Rep. Br. Ass. Adv. Sc. 10 meet. 1840.
- Danielssen, D., Beretning om en zoologisk Reise, foretagen i Sommeren 1857. Nyt. Mag. Naturvid. 11 B. 1861, p. 1.
- Beretning om en zoologisk Reise, foretagen i Sommeren 1858. Kgl. norske Vid. Selsk. Skr. i d. 19de Aarh. 4 B. 2 Heft. 1859. 4to. p. 100, 2 Tavler. (Anatomi af Scalibregma.)
  - Sipunculus pyriformis n. sp. Forh. Vid. Selsk. Christiania. 1859, p. 251.

- Danielssen, D., og Koren, J., Bidrag til norske Gephyreers Naturhistorie. Nyt Mag. Naturv. 21 B. 1876, p. 108. (Forh. Skand. Naturforskermede i Christiania 1868 p. 540 — Danielssen.) — Det samme Arbeide med Tavler i Fauna littoralis Norvegiæ, 3 Hft. 1877, p. 111, t. 13-15.
- Darwin, Ch., On the Structure a. propagation of the genus *Sagitta*. Ann. Mag. 13T. 1844. (Ann. Sc. nat. 3S. 1T. p. 360).
- Dawson, On the tubiculous marine Worms of St. Lawrence. 1860. The Canadian Naturalist. 5 V. p. 24. (L. Ber. 1860.)
- Derheins, Hist. nat. et médicale des Sangsues. Paris 1825. *
- Desmarest, see Chenu.
- Dicquemare, J., Le Boudin de mer (*Chætopterus*). Observat. et Mém. s. l. Physique. 12 T. 1778, p. 285.
- Insectes marins destructeurs des pierres. Journ. de Physique. 18 T. 1781; Seconde espèce. ibid. 20 T. 1782.
  - Sur le Ver du Havre (*Arenicola*). Obs. et Mém. s. l. Physique p. Rozier. 13 T. 1779, p. 19.
- Diesing, K., Systema Helminthum. 1-2 B. Wien 1850-1851.
- Revision d. Mytzhelminthen (Bdellideen). Sitzb. Akad. Wien. Mathem-naturw. Cl. 33 B. 1858, p. 473.
  - Vierzehn Arten von Bdellideen m. 3 t. Denkschr. Akad. Wien. Math. nat. Cl. 14 B. 1. 1858.
  - Nachträge u. Verbesserungen zur Revision d. Mytzhelminthen. Sitzb. Akad. Wien. Math. nat. Cl. 35 B. 1859, p. 421.
  - Revision d. Rhyngodeen, m. 3 t. Sitzb. Akad. Wien. Math. nat. Cl. 37 B. 1859, p. 719.
- Donovan, E., The history of British Shells. 1801.
- Dorner, H., Ueber die Gattung Branchiobdella, Odier. Z. w. Z. 15 B. 1865, p. 464, t. 26-27.
- Doyere, M., Essai s. l'anatomie d. l. Nais sanguinea. Caen.
- Düben, A. W. v. og Koren, Översigt öfver Skandinaviens Echinodermata. Vet. Akad. Handl. 1844, p. 229. Öfvers. Vet. Akad Förhandl. 1845, p. 73. — Isis 1848, p. 151.
- D'Udekem, I., Description d'une nouvelle espèce d'*Enchytraeus* (*E. ventricosus*). Bull. Acad. Brux. 21 T. 1854. Nr. 11-12.
- Nouvelle classification d. Annélides setigères abranches. Bull. Acad. Brux. 22 T. 1855. Sep.
  - Notice s. l. organes génit. d'*Aeolosoma* et de *Chaetogaster*. Bull. Acad. Brux. 2 S. 12 T. Nr. 11.
  - Hist. nat. du *Tubifex* des ruisseaux. Mém. cour. Acad. Brux. 26 T. t. 1-4.
  - Développement du *Lombric* terrestre. Mém. cour. Acad. Brux. 27 T. t. 1-3.
  - Nouvelle Classification d. Annélides setigères abranches. Mém. Acad. Brux. 31 T. 1858.

- D'Udekem, L., Mém. s. l. Lombricines. 1 part. 3 t. Mém. Acad. Brux. 35 T.
- Dufour, L., Notices s. l. cocons de *Lumbrieus terrestris*. Ann. Sc. nat. 5 T. 1825. 14 T. 1828.
- Dugès, A., Rech. s. l. circulation, respiration et reproduction d. Annélides abranches. Ann. Sc. nat. 15 T. 1828, p. 284. Fror. n. Not. 22 B; Isis 1830.
- Nouvelles observations s. l. zoologie et l'anatomie des Annélides abranches sétigères. Ann. Sc. nat. 2 S. 8 T. 1837, p. 15.
- Dujardin, F., Observations sur quelques Annélides marines. Ann. Sc. nat. 2 S. 11 T. 1839, p. 287, t. 7. — Cpt. rend. Sept. 1838.
- Artikler i Dict. univ. d. Sc. nat.
- Sur un petit animal marin, l'Echinodère. Ann. Sc. nat. 3 S. 15 T. 1851, p. 158.
- Note s. u. Annélide, qui porte à la fois ses oeufs et ses spermatozoïdes (*Exogone pusilla*). Ann. Sc. nat. 3 S. 15 T. p. 298.
- Dumeril, A., *Lumbrius marinus*. Bull. Sc. Soc. Philom. 1 V. 1797, p. 114.
- Sur la propagation d'une espèce de Sangsue (*Hirudo complanata*). Nouv. Bull. Philom. 1 V. 1808.
- Aug., Phosphorescenz einiger Evertebraten (Regenwurm) zur Zeit d. Befruchtung. Fror. n. Not. 16 B. 1840.
- Dutrochet, R., Sur une Annélide d'un nouv. genre, *Trocheta*. Bull. Soc. Philom. 1817, p. 130.
- Sur un nouv. genre d'Annélides (*Xantho*). Bull. Soc. Philom. 1819, p. 155.
- Duvernoy, G., Considérations s. l. anim. articul., s. l. limites de ce type et s. l. place, qu'il doit occuper d. l. cadres d. l. méthode naturelle. Par. 1841. 8vo. *
- Sur les Sangsues. L'institut, 4 V. Nr. 181, 1836, p. 354.
- Dyster, *Phoronis hippocrepia*. Trans. Linn. Soc. 22 V. 1858, p. 251, t. 44.
- Eberth, Entwicklung u. Bau d. Blutkapillaren. 2. Würzburg naturw. Zeitschr. 6 B. 1866.
- Ebrard, Des ennemis des Sangsues médic. Lyon 1851. Journ. de la Société d'Émulation de l'Ain. *
- Nouvelle monographie des Sangsues médicinales, avec 12 t. Paris 1857. 8vo.
- Edwards, H. Milne, et Audouin, V. Classification etc., see Audouin.
- Annélides i Lamarck, Hist. nat. d. anim. s. vertèbres. 2 Ed. 5 T. 1838.

- Edwards, H. Milne, Annelida i Todd's Cyclopædia of Anat. a. Physiology. 1 V. 1835, p. 164.
- Annélides i Cuvier, Règne animal illustré.
  - Recherches p. servir à l'hist. d. la circulation du sang chez les Annélides. Ann. Sc. nat. 2 S. 10 T. 1838, p. 193, t. 10-13.
  - Note s. l. anim. artic. recueillis p. l. officiers de l'Astrolabe. Cpt. Rend. 13 T. 1841, p. 716.
  - Recherches faites pendant un voyage s. l. côtes de la Sicile. Ann. Sc. nat. 3 S. 3 T. 1845, p. 129. t. 5-11. Sur le développement d. Annélides p. 145; Myrianida ibid. p. 176 og 180.
  - Note s. l. Peripate juliforme. Ann. Sc. nat. 2 S. 18 T. 1842, p. 126.
  - Rapports s. un ensemble de travaux de Mr. de Quatrefages sur divers Invertébrés marins. Ann. Sc. nat. 3 S. 1 T. 1844, p. 17.
  - Leçons sur la Physiologie et l'Anatomie comparée de l'homme et des animaux. T. 1-12. Paris 1857-77.
- Ehlers, E., Ueber Alciopa. Gött. Nachr. 1860.
- u. Keferstein, A., Auszug aus Untersuchungen am Mittelmeer. Arch. f. Nat. 1860, p. 324: Götting. Nachr. 1860, p. 282 (Anat. d. Sipunculus nudus).
  - u. Keferstein, A., Zoologische Beiträge. Leipz. 1861. 4to.
  - Ueber die Gattung Priapulus. Z. w. Z. 11 B. p. 205, t. 20-21.
  - Ueber Halicryptus spinulosus v. Sieb. Z. w. Z. 11 B. p. 401.
  - Die Borstenwürmer, 1 Bd. 1-2. 1864-1868. 4to. m. 24 t.
  - Die Gattung Heteronereis. Gött. Nachr. 1867, p. 209.
  - Ueb. eine fossile Eunice. Z. w. Z. 18 B. 1868, p. 421, t. 29.
  - Amtl. Ber. d. Naturforschervers. Hannover 1866, p. 11.
  - Die Neubildung d. Kopfes e. Anneliden. Akadem. Progr. Erlangen 1869. 4to.
  - Kritik af Claparède, Chétopodes du Golfe de Naples. Gött. gel. Anz. ²²/₄ 1869, p. 616.
  - Erste vorläufige Mitth. üb. d. Geschlechtsverhältn. d. polychaeten Anneliden. Gött. Nachr. 1863, p. 367.
  - Ueber die Bildung der Borsten und Ruderfortsätze bei den Borstenwürmern. Gött. Nachr. 1865, p. 355.
  - Ueber die a. d. Heuglin-Waldburgschen Expedition nach Spitzbergen gesamm. Würmer. Sitzb. phys.-medic. Societät zu Erlangen. 3 Hft. 1871, p. 77.
  - Beiträge z. Kenntniss d. Verticalverbreitung d. Borstenwürmer im Meere. Z. w. Z. 25 B. 1875, p. 1. t. 1-4.
  - Zur Kenntniss d. Fauna v. Nowaja-Semlja. Sitzb. phys.-medic. Societät zu Erlangen. 5 Hft. 1873, p. 7.
  - Beiträge z. Fauna, Flora u. Geologie von Spitzbergen u.

- Nowaja Semlja. Braunschweig 1874; Deutsche Nordfahrt, 3 T. p. 238-68; (Heuglins Reise).
- Ehlers, E., Ueber eine fossile Annelide d. Solenhofer-Schiefers. Sitzb. phys.-medic. Societät zu Erlangen. 1873, p. 12.
- Ehrenberg, C., Symbolæ physicæ. 1828-32. Fol.
- Das Leuchten des Meeres. Abh. kön. Akad. Berlin. 21 B. p. 411.
  - Ueber einen neuen das Leuchten der Ostsee bedingenden Körper (*Polynoe fulgorans*). Fror. Not. 1832. 32 B. Nr. 702, p. 310.
  - Amphicora Sabella. Mitth. Gesellsch. naturf. Fr. Berlin. 1836.
- Eichwald, E., Fauna Caspio-Caucasica. c. 60 t. Nouv. Mém. Soc. Imp. Natur. Moscou. 7 T. 1841. (Forh. Skand. Naturf. 3die Møde 1842, p. 673.)
- Eisen, G., Bidrag til Skandinaviens Oligochaeta fauna; 1 Terrecolae. Öfvers. kgl. Vet. Ak. Förh. 1870, m. 7 t.
- Om några arktiska Oligochaeter. Öfvers. kgl. Vet. Ak. Förh. 1872. 1. p. 119.
  - Om Skandinaviens Lumbricider. Öfvers. kgl. Vet. Ak. Förh. 1873. 8. p. 43.
  - Om New Englands och Canadas Lumbricider. Ibid. 1874. 2. p. 41.
- Eisig, H., Nereis hirsinicola. Z. w. Z. 20 B. 1870, p. 103. t. 11, fig. 1-2.
- Beobacht. über Capitella. Mitth. Zool. Stat. Neapel I. 1.
  - Nebendarm d. Capitella. Zool. Anzeiger 1878, Nr. 7.
- Ellis, J., Versuch einer Naturgeschichte der Corallenarten, übers. v. Krünitz. Nürnb. 1767. 4to.
- Eschscholtz, F., Bericht üb. d. zool. Ausbeute, während der Reise von Kronstadt bis Peter- und Paul, m. Abb. Isis 1825, p. 733. (Tomopteris onisciformis.)
- Eversmann, E., Lumbricus noctilucus. Z. Akad. Kasan, 1838. 1. p. 156. *
- Eysenhardt, K., See Chamisso, A.
- Ein Paar Worte üb. d. v. Ranzani beschriebene Thalassema scutatum (*Sternaspis*) u. d. Eumolpe maxima. Isis 1818, p. 2086.
- Eyton, Account of the Dredging-Expedition on the coast of Isle of Man. Ann. Mag. 2 S. 9 V. p. (282), 435, (*Nereis bilineata*).
- Fabricius, J. C., Reise nach Norwegen. 1779, p. 385.
- Fabricius, O., Fauna Groenlandica. 1780.
- Von d. Spio-Geschlecht. Schr. naturf. Fr. Berl. 6 B. 1785, p. 256. t. 1.
  - Krølnereiden (*Nereis circinnata*). Kgl. D. Vid. S. Skr. Ny Saml. 3. 1788, p. 191. 1 t.

- Fabricius, O., Betragtninger over Nereide-Slægten. Naturh. Selsk. Skr. 5 B. 1. 1799, p. 154, t. 4.
- Zoologiske Samlinger eller Dyr-Beskrivelser fra Aaret 1768, Tid efter anden forfattede efter egen Betragtning og bragt i Samling 1805 flg. Mscr. 8 Hefter 4to.; Det store kgl. Bibliothek i Kjøbenhavn.
  - Nye zoologiske Bidrag. Kgl. D. Vid. Selsk. Skr. Naturv.-Mathemat. Afd. 2 D. 1826, p. 35-38, t. 3, Lit. Y og Z.
- Faivre, E., Études sur l'histologie comparée du syst. nerv. chez quelques Annélides. — Ann. Sc. nat. 4 S. Zool. 5 T. 1856, p. 337; 6. T. 1856, p. 16, t. 1-2.
- Histologie d. grand sympathique d. Sangsue médic. (Cpt. Rend. 41 T. 1855.) Ann. Sc. nat. 4 S. Zool. 4 T. 1855, p. 249, t. 8, A.
- Farran, Letter to Dr. Wright on the customs of Thalassema Neptuni. Nat. Hist. Rewiew, Dubl. 1859.
- Fermond, Ch., Monogr. d. Sangsues médicinales. Paris 1854. 8vo. 2 t.
- Filippi, F., de, Memoria sugli Annelidi della famiglia d. Sanguisughe. Milano 1837. 4to. (Grube, Fam. d. Ann).
- Lettera sopra l'anatomia e lo sviluppo della Clepsine. Pavia 1839. 8vo. (Ann. Sc. nat. 2 S. 12 T. 1839, p. 229.)
  - Sopra un nuovo genere di Annelidi (Haementaria). Mem. Acad. di Torino 1849. Oversat i Z. w. Z. 1 B. 1849, p. 256.
- Fitzinger, L., Ueber einige Regenwürmer u. deren Arten. Isis 1833, p. 549.
- Flaugergues, H., Schreiben üb. d. phosphor. Licht d. Erdwürmer. Lichtenberg's Mag. 1 B. 1 St. 1781, p. 45.
- Fleming, J., Philosophy of Zoology. 1-2 T. Edinb. 1828.
- On the Brit. testaceous Annelides. 1 t. Edinb. Phil. Journ. 12 V. 1825, p. 238. *
  - Serpula. Edinb. Encycl. 7 V.
  - A history of Brit. Animals. Edinb. 1828. 8vo.
- Forbes, Edw., Reports of the results of dredging. Loud. Mag. 8 V. 1835, p. 68, 591; Ann. nat. h. 14 V. 1844, p. 410. Rep. Br. Ass. Adv. Sc. 2 meet. (i Forb. m. Goodsir) 1839, p. 79; 13 meet. 1843; 14 meet. 1844, Trans. Sect. p. 64; 15 meet. 1845, Trans. Sect. p. 66; 20 meet. 1850, p. 193; 22 meet. 1852, p. 295.
- a. Goodsir, On the nat. hist. a. anatomy of Thalassema a. Echiurus. Edinb. n. Philos. Journ. 30 V. 1841.
  - On recent researches into the nat. hist. of the Brit. seas. Edinb. n. Philos. Journ. 50 V. 1851, p. 335; Ann. Mag. 2 S. 7 V. 1851, p. 232.
  - Report on the Investigation of Brit. marine Zoology by means

- of the dredge. 1. Edinb. n. Philos. Journ. 51 V. 1851, p. 386; 52 V. 1852, p. 68.
- Forbes, Edw., On two remarkable marine Invertebrates, inhabiting the Ægean Sea. Ann. Nat.H. 1842. 8V. p. 243, t. 8.
- A History of British Starfishes. Gephyrea p. 245-263.
- a. Godwin-Austen, R., On some remarkable new marine Invertebrata of the British Seas. Edinb. 4to. 2 t.
- Forel, Matériaux p. servir à l'étude de la faune profonde du Lac Leman. Bull. Soc. Vaud. 13 V. p. 1-164.
- Forskål, P., Descriptiones animalium, quæ in itinere orientali observavit; edidit C. Niebuhr. 1775.
- Freminville, C., Aphrodite clavigera. Nouv. Bull. Soc. Philom. 3 V. 1813, p. 253.
- Frey, H., Zur Entwicklungsgeschichte d. Nephelis vulgaris. Gött. gelehrte Anzeigen. 1845. — L'Institut, 13 V. 1845. Fror. Not. 1846, 37 B. Nr. 807.
- u. Leuckart, R., Beiträge z. Kenntniss wirbelloser Thiere. Braunschweig 1847. 4to. 2 t.
- Lehrbuch d. Anatomie d. wirbellosen Thiere. 1847. — R. Wagners Lehrbuch d. Zootomie.
- Gaimard, P., et Quoy, J., Observations zool. faites à bord de l'Astrolabe. Ann. Sc. nat. 10 T. 1827, p. 235, t. 7. fig. 1-6 (Tomopteris onisciformis); p. 232 (Sagitta bipunctata).
- Gegenbaur, C., Kölliker, A., u. Müller, H., Bericht üb. einige im Herbste 1852 angestellte vergl.-anat. Untersuchungen. Z. w. Z. 4 B. 1853, p. 299.
- Ueber die sogenannten Respirationsorgane d. Regenwurms. Z. w. Z. 4 B. 1853, p. 221.
- Entwicklung d. Sagitta. Abh. naturf. Ges. Halle, 4 B. 1. 1856. (Quart. Journ. micr. Sc. 7 V. p. 47, 1859.)
- Grundzüge d. vergleichenden Anatomie. 2 umarb. Aufl. 1870.
- Gerstfeldt, M., Ueber einige z. Theil neue Arten der Anneliden etc. Sibiriens. Petersb. 1857. 4to. Mém. sav. étrang. 8 T. 1859.
- Gervais, P., Article: Vers. Dict. univ. d'hist. nat. 1849.
- Sur la disposition systématique d. Annélides chétopodes de la famille de Nais. Bull. Acad. Bruxelles. 5 V. 1838. p. 13. (Isis 1844.)
- et Beneden, P. van, Zoologie médicale.
- Sur le genre Peripate. Ann. franç. et étrang. d'anat. 1832, 2 V. p. 309.
- Sur la Sagittule. Ann. franç. et étrang. d'anat. 1832, 2 V. p. 127.
- Gessner, Conr., Historia animalium. Lib. 4 de piscium et

- aquatilium animantium natura (indeholder Rondeletii og Belonii Skrifter). Frankf. fol.
- Giard, Sur le Sagitta. Revue d. sc. nat. 3 T. 1875. Ann. Mag. 4 S. 16 V. p. 81.
- Note s. l. développement de la Salmacina Dysderi. Cpt. Rend. 1876, 24de Jan.
- see Barraïs.
- Girard, Bibliographia americana historico naturalis. 1852. Smithson. Institut.
- Arenicola natalis. Proc. Bost. Soc. Nat. Hist. 5 V. 1854, p. 88.
- A new generic typus of Worms (Phyllobranchus). Proc. Am. Ass. Adv. Sc. 4 meet. 1851.
- Stimpsonia (Balanoglossus) aurantiaca. Proc. Acad. Nat. Sc. Phil. 6 V. 1854.
- Gmelin, Joh. Fr., Linné, Syst. Nat. Ed. 13. 1 T. 6 pt.
- Goodsir, see Forbes.
- Gosse, P., On some new or little known marine animals. Ann. Mag. 2 S. 12 V. 1853, p. 384; 16 V. 1855, p. 31, t. 4, p. 308, t. 8, fig. 5-12.
- A naturalists rambles on the Devonshire coast. 1853. 28t.
- Nereis with Pagurus. Zoologist 1859.
- A Manual of marine Zoology. 2 V. Lond. 1858. 12mo.*
- A Handbook to the marine Aquarium. Ed. 2.
- Tenby, a seaside holyday. 1856. 24 t.
- Gould, A., A report of the Invertebrata of Massachussets. Cambr. 1841, p. 7, 342.
- Graber, V., Histologische Untersuch. üb. d. Haut einig. Sternwürmer. Sitzb. Wien. Akad. 1873, 47 B. p. 201, m. 2 t.
- Die Gewebe und Drüsen der Anneliden-Oesophagus. Wien 1873.
- Graff, Anatomie d. Chaetoderma nitidulum Lovén. Z. w. Z. 26 B. 1876, p. 166, t. 11-13.
- Neomenia u. Chaetoderma. Z. w. Z. 28 B. 1877, p. 557.
- Graeffe, Palolowurm (L. Ber. 1869).
- Graeffe, E., Beobachtungen über Radiaten und Würmer in Nizza. Zürich 1860. 4to. m. 4 t.
- Gratiolet, P., Mém. s. l'organisation du syst. vasculaire de la sangsue médicinale. Cpt. Rend. 31 T. 1850, p. 699. Ann. Sc. nat. 4 S. 17 T. p. 174, t. 7.
- Gravenhorst, I. L. C., Tergestina oder Beobacht. u. Untersuchungen über einige bei Triest im Meere lebende Arten der Gattungen — Serpula etc. Breslau 1831. 8vo.
- Gray, J. E., Spicilegia zoologica. Fasc. 1. Ferrussac. Bull. Sc. nat. 16 T. 1829, p. 115, 466.

- Gray, J. E., An account of the Palolo-worm. Proc. Zool. Soc. London. T. 15. 1847, p. 17.
- Greeff, R., Ueber Sphærodorum. Arch. f. Nat. 1866, p. 338, t. 6.
 — Autolytus prolifer. Arch. f. Nat. 1866, p. 352, t. 7.
 — Merkwürdige Formen des Arthropoden und Wurm-Typus. Arch. f. Nat. 1869, p. 71, 4 t.
 — Ueber Thalassema. Sitzb. Ges. d. gesammt. Naturwiss. Marburg, 1872, Juli.
 — Ueber die Augen insbesondere die Retina d. Alciopiden. Ibid. 1875. Nr. 10.
 — Untersuchungen über die Alciopiden. Nov. Act. Nat. Cur. 39 B. Nr. 2.
 — Ueb. d. Bau u. die Entwickel. d. Echiuren. Arch. f. Nat. 1877, p. 343.
 — Ueber pelagische Anneliden v. d. Küste d. canarischen Inseln. Z. w. Z. 1879, p. 237, t. 13-15.
- Grimm, O., Untersuchungsexpedition n. d. Kaspischen Meere. Brief an Th. v. Siebold. Z. w. Z. 25 B. p. 323.
- Grube, E., Versuch einer Anatomie d. Sipunculus nudus. Arch. f. Anat. 1837, p. 237.
 — De Pleione carunculata. Diss. Regiomonti 1837. 4to.
 — Zur Anat. u. Physiologie der Kiemenwürmer. Königsb. 1838. 4to.
 — Actinien, Echinodermen u. Würmer d. Adriatischen u. Mittelmeeres. Königsb. 1840. 4to.
 — Anatomie von Ammotrypane i Rathke's Beitr. z. Fauna Norwegens. Nov. Act. Nat. Cur. 20 B. 1. 1843, p. 195.
 — Untersuchungen über die Entwicklung der Clepsinen. Königsb. 1844. 4to.
 — Ueber den Lumbricus variegatus Müll. u. verwandte Anneliden. Arch. f. Nat. 1844, p. 198.
 — Ueber die Bildung d. thierischen Körpers aus dem Ei. 1844. (Clepsine, populairt; v. Sieb's. Ber.)
 — Beschreibung neuer oder wenig bekannter Anneliden. Arch. f. Nat. 1-2, 1846; 3, 1848; 4, 1855; 5, 1860; 6, 1863.
 — Tomopteris onisciformis. Arch. f. Anat. 1848, p. 456, t. 16, fig. 9-13.
 — Anneliderne i Middendorff's Sibiriske Reise. 1849.
 — u. Brandt, Annulaten u. Echinodermen im äussersten Norden. Petersb. 1851.
 — Die Familien d. Anneliden. Berlin 1851. (1ste Deel i Arch. f. Nat. 16de Aarg.)
 — Peripatus Edwardsii. Arch. f. Anat. 1853, p. 322, 2 t.
 — Bemerkungen über einige Helminthen und Meerwürmer. Arch. f. Nat. 1855, p. 137, 2 t.

- Grube, E., *Annulata Ørstediana*. Vidensk. Meddel. Nat. For.
 - Kjøbenhavn. 1856-57.
- Ausflug nach d. adriat. Meere. Jahrb. Schles. Ges. f. vaterländ. Cultur, 1858, p. 19.
  - Die Aufenthaltsorte d. Anneliden. Amtl. Ber. d. Königsberger Naturforschervers. in 1860, p. 78.
  - Mittheilungen üb. d. Serpulen m. besond. Berücksichtigung ihrer Deckel. Jahresb. Schles. Gesellsch. 1861, p. 39. Særtryk 1862.
  - Noch ein Wort über Capitella. Arch. f. Nat. 1862, p. 366. Oversat Ann. Mag. 3 S. 11 V. p. 393.
  - Vorläufiger Bericht v. d. Fauna Quarneros. 37 Jahresb. Schles. Ges. p. 19.
  - Ein Ausflug nach Triest u. Quarnero. Berlin 1861. 4 t.
  - Ueber die Eigenthümlichkeiten d. Körperbaues, d. Systematik u. d. Verbreitung der Sabellen. Jahresb. Schles. Ges. 1862, p. 44.
  - Vorkommen eines Generationswechsels b. d. Anneliden. Jahresb. Schles. Ges. 1863, p. 57.
  - Die Insel Lussin u. ihre Meeresfauna. Jahresb. Schles. Ges. 1864, p. 47. Udførligt in 4to. Breslau 1864.
  - Peripatus capensis. Jahresb. Schles. Ges. 1865.
  - Landblutegel Süd-Australiens. Ibid. 1865, p. 66.
  - Euzonus arcticus e. n. Annelide. Ibid. 1865, p. 64.
  - Zwei neue Ophelien. Ibid. 1865, p. 65.
  - Ueber d. Blutegel mit Kiemen. Ibid. 1866, p. 60.
  - Neue Anneliden a. d. Gattung Eunice. Ibid. 1866.
  - Hesione Lamprophaës u. Travisia. Ibid. 1866, p. 64.
  - Resultate einer Revision d. Euniceen. Ibid. 1866, p. 66.
  - Anneliderne i den zoologiske Deel af Fregatten Novaras Reise omkring Jorden. Wien 1867. 4to.
  - Ueber Loxosiphon, Chloeosiphon u. einige Phascalosomen. Jahresb. Schles. Ges. 1867, p. 50.
  - Ueber eine Reihe neuer Anneliden. Ibid. 1867.
  - Ueber die Fam. d. Maldanien. Ibid. 1867, p. 52.
  - Beschreibung einiger von Frauenfeld gesamm. Annel. und Gephyrean d. rothen Meeres. Wien 1868. 2 t.
  - Ueber Gephyrean d. rothen Meeres. Verh. zool. bot. Ges. Wien, 1868, t. 8.
  - Ueber Ehlers' Entdeckung neuer Euniceen u. eine neue Diopatra. Jahresb. Schles. Ges. 1868, p. 58.
  - Ueber Maldanien u. Ammochares. Ibid. 1868, p. 68.
  - Ueber seine von Quatrefages abweichende Auffassung d. Fam. d. Opheliaceen. Jahresb. Schles. Ges. 1868, p. 59.
  - Ueber die Anneliden von St. Vaast la Hogue. Bresl. 1868. t.

- Grube, E., Die von Ehrenberg am roth. Meere ges. Annulaten. Monatsber. Berlin, 1869.
- Mittheilungen über St. Vaast la Hogue. Abhand. d. Schles. Ges. 1869.
  - Ueber die hervorragenden Leistungen im Gebiete d. Annelidenlitteratur neben dem Werke von Quatrefages. Jahresb. Schles. Ges. 1869, p. 48.
  - Ueber die Beziehung d. Nereis im engeren Sinne zu den Heteronereis. Ibid. 1869, p. 52.
  - Ueber eine neue Amphinome (A. Umbo) d. letzten Godefroyschen Sendung. Ibid. 1869, p. 55.
  - Ueber mehrere neue Euniceen v. d. Schiffer- u. Fidschi-Islands. Ibid. 1869, p. 55.
  - Bemerk. üb. d. Fam. d. Glycereen. Ibid. 1869, p. 56.
  - Ueber seinen Aufenthalt in St. Malo. Ibid. 1869, p. 68.
  - Ueber d. Goldkrönchen (Sabellarien u. Hermellen). Ibid. 1869, p. 69.
  - Ueber einen krankhaften Zustand bei Phascalosomen. Ibid. 1869, p. 70.
  - Bemerk. üb. Anneliden d. Pariser Museums. Arch. f. Nat. 1870, p. 281.
  - Ueber neue Arten der Gattung Sabella. Jahresb. Schles. Ges. 1870, p. 67.
  - Ueber die Amphictineen u. Amphareteen Mgr. Ibid. 1870, p. 68.
  - Ueber zwei neue Heteronereis-formen u. Pyçnogoniden. Ibid. 1870, p. 84.
  - Beschreibung einiger neuen Egelarten. Arch. f. Nat. 1871, p. 87, t. 3-4.
  - Ueber d. Gattung Lycastis. Jahresb. Schles. Ges. 1871, p. 48.
  - Die Fam. d. Terebellen u. neue Arten derselben. Ibid. 1871, p. 48.
  - Ueber uns. bisher. Kenntniss d. Fauna des Baikalsees u. dort von Dybrowsky gesammelte meist neue Hirudineen u. Planarien; über zwei f. Schlesien neue Clepsinen u. neue Mermis, Planarien u. Anneliden. Ibid. 1871, p. 53.
  - Ueber Lumbriconereis giganteus. Ibid. 1871 (Nachtrag z. vorigen).
  - Aufenthalt in St. Malo u. Roscoff. Verh. Schles. Ges. 1872.
  - Mittheilungen über St. Malo u. Roscoff u. die dortige Meeresfauna. Breslau 1873. 2 t.
  - Ein Paar neue Anneliden a. d. Fam. d. Spiodeen. Jahresb. Schles. Ges. 1872.
  - Ueber einige bisher noch unbekannten Bewohner d. Baikal-sees. Ibid. 1872, p. 68.

- Grube, E., Ueber die Fam. d. Cirrhatuliden. Jahresb. Schles. Ges. 1872, p. 27.
- Reise n. d. Küste v. Dalmatien. Ibid. 1873, p. 52.
  - Ueber die Familie d. Lycorideen u. d. Aufstellung v. Gruppen in d. Gattung *Nereis*. Ibid. 1873, p. 30; Nachtr. Ibid. 1874.
  - Descriptiones Annulatorum novorum mare Ceylonicum habitantium ab honoratissimo Holdsworth collectorum. Proc. Zool. Soc. 1874, p. 325.
  - Bemerkungen üb. die Familie d. Aphroditeen (*Hermionea* u. *Sigalionina*). Jahresb. Schles. Ges. 1874, p. 57.
  - Bemerkungen üb. die Familie d. Aphroditeen (*Polynoina*, *Acoëta* u. *Polypedia*). Ibid. 1875, p. 46.
  - Ueb. die systemat. Stellung v. *Peripatus*. Ibid. 1875, p. 72.
  - Ueb. *Serpula chrysogyras* Gr. Ibid. 1875, p. 73.
  - Ueb. die Familie d. Chlorhaeminen, separ. 1877.
- Gruithuisen, Fr., Anatomie d. gezüngelten Naide. Nov. Act. Nat. Cur. 11 B. 1823, p. 234.
- Anatomie du Nais elinguis. Ferussac, Bull. Sc. nat. 2 T. 1824, p. 106.
  - Ueber Nais diaphana u. N. diastropha. Nov. Act. Nat. Cur. 14 B. 1. 1828, p. 106.
- Guérin-Méneville, Iconographie du Règne Animal, Annélides. 1829.
- Voyage en Abyssinie (1839-43); Zoologie par O. des Murs, Prevost, Guichenot et Guérin-Méneville. Atlas in Folio.
  - Note s.l. genre *Malacobdella*. Revue Zoologique, 1845, p. 248.
  - Notice s. u. genre d'Annélides (*Sigalion*). Mag. Zool. 3 Année, 1833.
  - Les Vers et les Zoophytes decrits et figurées d'après la classification de G. Cuvier. Paris 1869. 8vo. 37 t. col.
- Guilding, Lansdown, An account of a new genus of Mollusca (*Peripatus juliformis*). Zool. Journ. 3 T. 1826.
- Gunnerus, J., *Aphrodite aculeata*. Det kgl. norske Vid. Selsk. Skr. (Acta Nidros.) 3 B. 1765, p. 59; 4 B. 1768, p. 95, t. 10.
- *Hydroïdes*. Ibid. 4 B. 1768. Om nogle norske Coraller. p. 52. t. 2, f. 11-13.
- Guyon, Hæmopis vorax. Cpt. Rend. 13 T. 1841, p. 785, 1155 (Frer. Not. 20 B. Nr. 438, 1841).
- *Hirudo Ardeæ*. Mém. prés. p. div. Sav. Paris 1824.
- Hannover, A., Mikroskopiske Undersøgelser over Nervesystemet. Vid. Selsk. Nat. Math. Afh. 10 D. 1843, p. 95-96. t. 6.
- Hansen, A. G., Anatomisk Beskrivelse af *Chaetoderma nitidulum*. M. 5 autographiske t. N. Mag. Nat. Christiania 1877, p. 354.

- Hansen, A. G., Oversigt over de norske Serpula-Arter.
Tidskr. Mathem. og Naturv. Christiania 1878. 3 t.
- Anatomie v. Leanira tetragona. Arch. f. Mathem. og Naturv. Christiania 1878.
  - Annelider fra den norske Nordhavsexpedition i 1876 og 1877. M. 12 t. Mag. Nat. Christiania 1877 og 1878.
- Harvey, On the opercula of Serpula tubularia and Vermilia triquetra. Proc. Zool. Soc. 1835, p. 128.
- Heering, O., Zur Anatomie u. Physiologie der Generationsorgane des Regenwurms. Z. w. Z. 1856.
- De Alcioparum partibus genitalibus. Diss. inaug. Lipsiae 1860.
- Heller, Uebersicht d. im südlichen Theil d. adriat. Meeres gesamm. Thiere. Verh. d. k. k. Zoolog. Gesellsch. Wien. 5 B. p. 20, 1 t.
- Henle, F., Ueber die Gattung Branchiobdella. Arch. f. Anat. 1835, p. 574, t. 15.
- Ueber Enchytraeus. Arch. f. Anat. 1837, p. 74, t. 6.
- Hensen, V., Die Thätigkeit des Regenwurms für die Fruchtbarkeit des Erdbodens. Z. w. Z. 27 B. 1877, p. 354.
- Hermann, E., Das Centralnervensystem v. Hirudo medicinalis. München 1875. 18 t.
- Hoffmann, J., Berliner Magaz. 1829, p. 150 (Serpula).
- Dissertatiuncula de Cornu Ammonis. Acta Acad. Mogunt. 1 T. 1757, p. 110. *
  - De tubulis vermicularibus marinis Cornua Ammonis referentibus. Ibid. 2 T. 1761, p. 16. *
- Hoffmeister, W., De vermis quibusdam ad genus lumborum pertinentibus Diss. inaug. Berol. 1842. 4to.
- Beiträge z. Kenntniß deutscher Landanneliden. Arch. f. Nat. 1843, p. 183.
  - Die bis jetzt bekannten Arten aus d. Fam. d. Regenwürmer. Braunschweig 1845. 4to.
- Holst, J., De structura muscularum in genere et Annulatorum musculis in specie. Diss. inaug. Dorpat 1849. 1 t.
- Home, Everard, Lectures on comp. anatomy, in which are explained the preparations in the Hunterian collection, illustrated by engravings. 1-6 V. London 1814-28. 4to. 2, 4 og 6 V. indh. Tavlerne.
- An Account of the Circulation of the blood in the class of Vermes. Phil. Trans. R. Soc. 1817, p. 1. (Lect. on comp. Anat. 4 V. 1823. t. 44-46. (Isis 1818.)
  - The Stomach of a Leach. Lect. 2 V. 1814. t. 70.
  - Lumbrici in Copulation. Lect. 4 V. 1823. t. 145.
  - Digestive organs of the Nereis. Lect. 2 V. 1814. t. 79.

- Home, Everard, A new marine animal, *Sabella*. Phil. Trans. R. Soc. 75 V. 1785, p. 333; Lect. 2 V. 1814, t. 1.
- Horst, R., Over de Anatomie van *Lumbricus terrestris*. Rotterdam 1876. 8 col. t.
- Houghton, W., *Protula*. Ann. Mag. 3 S. 6 V. 1860.
— On the discovery of the Snail-Leach (*Glossiphonia marginata*) in England. Ann. Mag. 3 S. 5 V. 1860, p. 248.
— Remarks on the *Glossophoniidae*. Quart. Journ. Micr. Sc. New S. 1 V. 1861, p. 33, t. 3.
— On the occurrence of the fingered *Nais* (*Proto digitata*). Ann. Mag. 3 S. 6 V. 1860, p. 393.
- Hutton, T., On *Peripatus Novae-Zeelandiae*. Ann. Mag. 4 S. 18 V. 1876, p. 361, t. 17.
- Huxley, Th. Report upon the researches of Müller into the anatomy and development of the Echinoderms. Ann. Mag. 2 S. 8 V. 1851, p. 1, 1 t.
— On a hermaphrodite and fissiparous Annelid. Edinb. new Philos. Journ. New S. 1 V. 1855. p. 113.
— Lectures on general natural history. 1857. (Anatomie af *Polynoe squamata*.)
— On the Phænomena of gemmation. Ann. Mag. 3 S. 2 V. 1858.
— Observations on the *Sagitta*. Rep. Br. Ass. Adv. Sc. 1851. Transact. Sect. p. 77.
- Hazard et Pelletier. See Pelletier.
- Hyndman, G., Rep. of the proceed. of the Belfast-Dredging Commission. Rep. Br. Ass. Adv. Sc. 27 meet. 1857.
- Hørring. Samlinger af danske Orme i Kjøbenhavns Musæum og privat.
- Jahresbericht der Commission zur wissensch. Untersuchung d. deutschen Meere in Kiel auf S. M. Avisodampfer Pommerania. 1. Berlin 1873; 2. Berlin 1875, Fol. Herausgegeben von Mayer, Moebius, Karsten u. Hensen. Annelider af Metzger, Moebius og Kupffer. Citeres som: Pommerania, 1-2, m. Tilf. af Forfatterens Navn. 3. Berlin 1878 (Jahrg. 4-6). Anhang von H. Lenz, Die wirbellosen Thiere der Travemünder Bucht. Theil 1. p. 9.
- Jacobæus, O., De verme aureo (*Aphrodite*). Bartholin, Acta haun. 3. p. 8.
- Jardin, Faune littorale d. Mascarenes. Mém. Soc. Imp. de Cherbourg. 6 T. p. 180 og 198.
- Jeffreys, Gwyn, Report of Dredgings Shetl.-Isl., Valorous Expedit., see M'Intosh.
- Jensen, O. S., Indberetning om en i Sommeren 1870 foretagen Reise i Kristiania og Kristiansands Stift. Igler. N. Mag. f. Naturv. 1873.

- Jhering, H. v., Versuch eines natürlichen Systems der Mollusken. Jahrb. d. deutschen malakozoologischen Gesellschaft. 1876, p. 27 flg.
- Ueber die systematische Stellung von Peronia und die Ordnung der Nephropneusten. Erlangen 1877.
  - Vergleichende Anatomie des Nervensystems und Phylogenie der Mollusken. Leipzig 1877. Fol. p. 41. Chætoderma og Neomenia.
- Johnson, J., A treatise of the medicinal leach. London 1816. 8vo. *
- Further observations on the medicinal leach. 1825. *
  - Hirudo complanata a. H. stagnalis. Phil. Trans. R. Soc. Lond. 1817, p. 339.
  - Observations on the Hirudo vulgaris. Phil. Trans. R. Soc. Lond. 1817, p. 13.
- Johnston, G., Contributions to the British Fauna:
1. Edinb. Philos. Journ. 13 V. 1825, p. 218.
  2. Zoological Journ. 3 V. 1827, p. 175, 321, 325, 486; 4 V. 1828, p. 52, 421; 1829, p. 416.
- Illustrations in British Zoology. Loudon's Magazine Nat. Hist. 6-9 V. 1832-1836. 6 V. Cirratulus Medusa p. 123; Sipunculus Dentali p. 233; Sigalion boa p. 322; Sabella amoena p. 465. 7 V. Serpula tubularia p. 126; Lycoris margaritacea p. 230. 8 V. Othonia Fabricii p. 181; Lumbricus capitatus og L. lineatus p. 258; Nephthys margaritacea p. 341; Udonella caligorum p. 496; Arenicola ecaudata p. 566; (Capitella and) Proto p. 688. 9. V. Psammathe fusca p. 14.
  - Miscellanea zoologica:
    1. Mag. Zool. a. Botany. 1 V. 1837, p. 368, 529; 2 V. 1838, p. 63 (British Ariciadæ).
    2. Ann. Mag. Nat. H. 1 V. 1838, p. 44, 114, 431; 2 V. p. 424 (Br. Aphroditaceæ); 3 V. 1839, p. 289 (Br. Nereids); 4 V. 1840, p. 224, 368 (Br. Nereids, Aphrodite, Lumbricus). 5 V. 1840, p. 168, 272, 305 (Irish Annelides); 15 V. 1845, p. 145 (Br. Nereids). 16 V. 1845, p. 4, 433 (Index of Br. Annelides). 17 V. 1846, p. 294; 18 V. 1846, p. 387. - Catalogue of Brit. Worms. London 1856, w. t. *
  - Catalogue of British non-parasitical Worms. 1865. (Op. posth. by J. E. Gray, with an Appendix by Dr. Baird.) w. 20 t.
- Jourdain, Recherches s. l'anatomie des Siponcles. Cpt. rend. de l'acad. d. Sc. Lyon. 1865.
- On some points in the anatomy of the Sipunculi. Ann. Mag. 3 S. 19 V. 1867.

- Jourdans, Reproduction des Chaetopodes. Ann. Sc. nat. 5 S. 7 T. 1867, p. 209.
- Keating, Narrative of an expedition to the source of St. Pauls river in 1823. 1-2 T. Philad. 1825.
- Keferstein, W., u. Ehlers, E., see Ehlers. Zool. Beiträge 1861 (*Sipunculus*).
- Einige Bemerkungen üb. Tomopteris. Arch. f. Anat. 1861, p. 360, t. 9.
  - Untersuchungen über niedere Seethiere. Z. w. Z. 12 B. 1862, p. 1.
  - Ueber die Annelidengattung *Polybostrichus*. Z. w. Z. 12 B. 1862, p. 465.
  - Anatomische Bemerkungen über *Branchiobdella parasita*. (Gött. Nachr. 1863, p. 271.) Arch. f. Anat. 1863, p. 509, t. 13.
  - Beiträge zur anat. u. systemat. Kenntniss d. *Sipunculiden*. Gött. Nachr. 1865, p. 189.
  - Beiträge zur anat. u. systemat. Kenntniss d. *Sipunculiden*. Z. w. Z. 15 B. 1865, p. 404, 3 t.
  - Ueber einige amerikanische *Sipunculiden*. (Gött. Nachr. 1866, p. 215.) Z. w. Z. 17 B. 1867, p. 44, t. 6.
- Kent, *Sagitta tricuspidata*. Ann. Mag. 4 S. 5 V. 1870, p. 268.
- Kessler, Onegasøens Fauna (*Nais gigantea* L. Ber. 1869).
- Kinahan, J. R., On Annelidoid tracks in the rocks of Bray Head, county of Wicklow. 1 t. Nat. Hist. Rev. 4 T. 1857. Proc. Soc., p. 20 (Carus).
- On Haughtonia. Nat. Hist. Rev. 6 T. 1859. Proc. Soc. p. 309.
- Kinberg, J., Annulata i Kgl. Sv. Fregatten Eugenies Resa, Zoologi. 1-2 Hefte m. 20 t. (Aphroditea Sav., Amphinomea, Eunicea, Nereidea. Kun Aphroditea ere i Handelen).
- Nya Slägter och Arter af Annelider („Annulata nova“). Öfvers. kgl. Sv. Vet. Ak. Förh. 1855, p. 381 Aphroditea. 1857, p. 11 Amphinomea. 1864, p. 559 Eunicea. 1865, p. 167 Nereidum dispositio nova; p. 258 Nephthydea. 1866, p. 97 Lumbricina; p. 337 Anthostomea, Chloraemea, Chaetopterea, Maldanea, Ammocharidea, Amphareta, Terebellea etc., Teletusea, Hirudinacea. 1867, p. 83 Om Amphinomernas Systematik.
  - Om Regeneration af Hufvudet och de främsta Segmenter hos en Annulat (*Lycaretus neocephalicus*). Öfvers. kgl. Sv. Vet. Ak. Förh. 1867, Nr. 2.
- King, W., An Account of some Shells a. other Invertebrate Forms on the coasts of Northumberland and Durham. Ann. Mag. 18 V. 1846. p. 235 (read at the 16th meet. Brit. Ass. Adv.Sc.).

- Kirby, W., Description of three new species of Hirudo. Trans. Linn. Soc. Lond. 2 V. 1794, p. 316. 1 t.
- Kleinenberg, N., Development of the earthworm, *L. trapezoideus*, Dug. Quart. Journ. Micr. Sc. 1879, p. 206, t. 9-11.
- Knolz, Naturhistorische Abh. üb. d. Blutegel. Wien 1828. 8vo.*
- Koch, H., Einige Worte üb. d. Entwicklungsgeschichte v. Eunice, mit einem Nachwort von Kölliker. Neue Denkschr. Schweitz. Gesellsch. 8 B. Sep. Neuenburg 1846, m. 3 t.
- Kollar, V., Ueber *Piscicola fasciata*. Treitschke, Naturhistorischer Bildersaal. 3 B. 1842.
- Kölliker, A., Beiträge z. Kenntniß d. Geschl. u. Saamenflüssigkeit wirbelloser Thiere. Berl. 1841. 4to.
- Beiträge zur Entwicklungsgeschichte wirbelloser Thiere. Arch. f. Anat. 1843, p. 111.
- *Lineola*, *Chloraema*, *Polycystis*, neue Wurm-gattungen, u. neue Arten v. Nemertes. Verh. d. Sehwitz. naturf. Gesellsch. 29 Vers. Chur. 1844, p. 86.
- Bericht üb. einige im Herbste 1852 in Messina angestellte vergleich.-anat. Untersuchungen (see Gegenbaur u. H. Müller). Z. w. Z. 4 B. 1853, p. 299.
- Ueber Tomopteris. Z. w. Z. 4 B. 1853, p. 359.
- Ueber das Vorkommen knorpelähnlicher Gewebe bei den Anneliden. Verh. phys.-med. Ges. Würzburg, 8 B. 1. 1857, p. 113.
- Physiologische Studien über d. Samenflüssigkeit. Z. w. Z. 7 B. 1856, p. 201, 1 t.
- Untersuchungen z. vergleich. Gewebelehre, angestellt in Nizza 1856. Verh. d. phys.-med. Ges. Würzb. 8 B. 1. 1857, p. 1. (Z. w. Z. 8 B. 1858.)
- Ueber Kopfkiemer m. Augen a. d. Kiemen. Z. w. Z. 9 B. 1858, p. 536.
- Kurzer Bericht üb. einige vergl. anat. Beobacht. Würzb. naturw. Zeitschr. 5 B. 1864. (Sphærodorum.)
- Kurzer Bericht üb. einige im Herbste 1864 a. d. Westküste v. Schottland angestellten vergleich.-anat. Unters. Würzb. naturw. Z. 5 B. 1864, p. 20, t. 1.
- Koren, J., see Danielssen og M. Sars.
- Indberetning til Collegium Academicum om en paa offentlig Bekostning foretagen zoologisk Reise i Sommeren 1850. N. Mag. Naturvid. 9 B. 1856, p. 89.
- Kowalewsky, A., Anatomie af *Balanoglossus* etc. Mém. Acad. St. Petersb. 7 S. 10 T. Nr. 3. 1866. 3 t.
- Anatomia et evolutio gen. *Phoronis* (Russisk). 1867. 2 t.*
- *Spiochætopterus* et *Sternaspis* (Forord til en Afh. om Ctenophorerne). Mém. Ac. St. Petersb. 7 S. 10 T. Nr. 4. 1866.

- Kowalewsky, A., Sternaspis (Udvikling). Skr. Naturf. Selsk. Kiew 1870, p. 287. t. 13 B. (L. Ber. 1871).
- Embryologische Studien üb. Würmer u. Arthropoden. Mém. Ac. St. Petersb. 7 S. 16 T. Nr. 12, 1871. 12 t.
- Bonellia. Skr. Naturf. Selsk. Kiew, 1 V. p. 101, t. 5 (L. Ber. 1871).
- Thalassema (Anat. og Udvikling). Protokol Naturforskerfors. Kiew, 1871 (L. Ber. 1871).
- Du mâle planariforme de la Bonellie; trad. p. J. D. Cotta. Revue Sc. nat. 1875. 4 t.
- Krohn, A., Ueber das Nervensystem d. Sipunculus nudus. Archiv f. Anat. 1839, p. 348.
- Bau d. Augen einer (vielleicht zu den Phyllodocen gehörenden) Annelide, Alciopa. Fror. n. Not. 14 B. 1840, Nr. 305, p. 289; 25 B. 1843, Nr. 531, p. 41.
- Sternaspis thalassemoides. Arch. f. Anat. 1842, p. 426.
- Observations anat. et physiologiques s. l. Sagitta bipunctata. Ann. Sc. nat. 3 S. 3 T. 1845, p. 489.
- Zool. anat. Bemerk. über d. Alciopen. Arch. f. Nat. 1845, p. 171, t. 1; Nachtrag 1847, p. 39.
- Ueber die Sprösslinge v. Autolytus prolifer, Gr. Arch. f. Nat. 1845, p. 489.
- Ueber die Larve d. Sipunculus nudus. Arch. f. Anat. 1851, p. 368, t. 16.
- Ueber die Erscheinungen bei d. Fortpflanz. von Syllis proliifera u. Autolytus prolifer. Arch. f. Nat. 1852, p. 66.
- Ueber Syllis pulligera. Arch. f. Nat. 1852, p. 251, t. 10.
- Ueber einige niedere Thiere (briefl. Mitth.). Arch. f. Anat. 1853 (Sagitta) p. 137.
- Nachträgliche Bemerk. üb. d. Bau d. Sagitta. Arch. f. Nat. 1853, p. 26, t. 12.
- Ueber Ptildium u. Actinotrocha. Arch. f. Anat. 1858, p. 293.
- Ueber Syllis vivipara. Arch. f. Nat. 1869, p. 197.
- u. Schneider, Annelidenlarven m. porösen Hüllen. Arch. f. Anat. 1867, p. 498, t. 13.
- Krøyer, H., Bidrag til Kundskab om Sabellerne især de nordiske. Overs. Kgl. D. Vid. Selsk. Forh. 1856.
- En Deel Annulater i Grubes: Annulata Ørstediana.
- Betydelige Samlinger af Orme i Kjøbenhavns Musæum og i hans private Efterladenskaber.
- Kuntzmann, Anatom.-physiol. Unters. üb. d. Blutgegel. Berlin 1817. 8vo. 5 t.
- Kupffer, K., Blutbereitende Organe d. Rüsselegel. Z. w. Z. 14 B. 1864, p. 337.

- Kupffer, K., Anneliden (der Fahrt nach Arendal). Pommerania-expedition 1. p. 150, see Moebius.
- Lacaze du Thiers, H., Rech. sur la Bonellie. Ann. Sc. nat. 4 S. 10 T. 1858, p. 49. (Cpt. Rend. 61 T. p. 1104.)
- Les Chétoptères et les Myxicoles sur les plages de Roscoff. Arch. zool. expér. 1872, 1 T. p. XVIII.
- Lamarck, J., Hist. nat. d. anim. s. vertèbr. 2 Éd. par G. P. Deshayes et Milne-Edwards. 5 T. 1838; (1 Éd. 5 T. 1818).
- Lankester, E. Ray, Anatomy of the Earth-worm (*Lumbricus terrestris*). Quart. J. Micr. Sc. 1864-66. 1. 1864, p. 258, t. 7; 2. 1865, p. 7, t. 2-3; 3. 1866, p. 99, t. 6.
- On the fissiparous reproduction of Brit. Annelides (*Chætopaster*). Rep. Br. Ass. Adv. Sc. Nottingham 1866.
- On some new Brit. Polynoina. Trans. Linn. Soc. 25 V. 3. 1866, p. 373, t. 1-2.
- A Contribution to the knowledge of the lower Annelids 1867. Trans. Linn. Soc. 26 V. 1870, p. 631, t. 48-49.
- Fissiparous Reproduction of *Chaetogaster* and *Aeolosoma*. Quart. J. Micr. Sc. 6 V. p. 263.
- Lithodomous Annelides. Ann. Mag. 4 S. 1 V. 1868, p. 233, t. 11.
- On distinct larval and sexual forms of Oligochaeta. Ann. Mag. 1869, p. 102.
- On the sexual form of *Chaetogaster limnaei*. Quart. J. Micr. Sc. 1869, p. 272, t. 13-14.
- On some migrations of Cells. Quart. J. Micr. Sc. 1870, p. 265.
- On *Pachydermon* and Annelidan Spermatophores. Quart. J. Micr. Sc. 1870, p. 143, t. 10.
- On the structure a. origin of the spermatophores of two species of *Tubifex*. Quart. J. Micr. Sc. 1871, p. 180, t. 10-11.
- Outline on some observations on the organisation of Oligochaetous Annelides. Ann. Mag. 4 S. 7 V. 1871, p. 90.
- Summary of zoological observations, made at Naples in the winter of 1871-72. Ann. Mag. 4 S. 11 V. 1873, p. 87-94 og 97.
- On the primitive cell-layers of the embryo as the basis of genealogical classification of animals, and on the origin of the vascular and lymph System. Ann. Mag. 4 S. 11 V. 1873, p. 321.
- On the occurrence of Hämaglobin in lower anim. Proc. R. Soc. 21 V. Nr. 140.
- The red vascular fluid of the Earthworm, a corpuscular fluid. Quart. J. Micr. Sc. 1878, Nr. 69.
- Latreille, P., Article: Annélides. Dict. classique d'hist. nat. 1822.
- Rapport sur deux ouvrages mscr. de Mr. Savigny: Recherches p. servir à la classification des Annélides, et tableau systé-

- matique de la classe des Annélides. Mém. du Mus. 6 T. 1820, p. 93.
- Leach, W., Zoological miscellany. 1-3 V. Lond. 1814-17. 4to.
— Article: Annulosa. Suppl. Encyclopædia Brit. 1824 under
Mærket V. (Quatrefages, Annél. 2 T. p. 776.)
- Leckenby, J., and Marshall, J., North-Sea-Dredging. Ann.
Mag. 4 S. 16 V. 1875, p. 390.
- Leidy, J., A flora and fauna within living animals. Smithson.
Instit. 5 V. 1853.
— Contributions towards a fauna of the marine invertebrate
animals of the coasts of Rhode-Island a. New-Jersey. Journ.
Acad. Philad. 2 S. 3 V. 2 p. 1855, p. 144-149.
— Description of new genera of Vermes. Proc. Ac. Nat. Sc.
Philad. 5 V. 1850. p. 124-126.
— On some remarkable marine animals, inhabiting the coasts
of South-Carolina. Proc. Bost. Acad. 5 V. 1856.
— Manyunkia speciosa. Proc. Acad. Philad. 1870, Sept. (Ann.
Mag. 4 S. 7 V. p. 311).
— Hirudo decora a. Aulostomum lacustris in Lake-Superior.
Proc. Acad. Philad. 1868, p. 229.
- Lenz, H., Die wirbellosen Thiere der Travemünder Bucht. 1.
1878. Folio. Anhang 1. zum Jahresber. d. Commission
zur wissenschaftlichen Untersuchung der deutschen Meere
in Kiel. 3.
- Leo, J., De structura Lumbrici terrestris. Diss. Regiomonti
1820. 4to. (Isis 1820. Lit. Anz. p. 386.)
— Anatomie v. Piscicola geometra. Arch. f. Anat. 1835,
p. 419, t. 11.
- Lespes, Etudes anat. s. u. Chaetopode. Ann. Sc. nat. 5 S.
15 T. 1871. Art. 14. t. 4.
- Lesson, R., Centurie zoologique. Paris 1830.
— Illustrations de Zoologie. Paris 1831.
- Leuckart, Fr. Sig., Uddrag af Schumachers: essai d'un
nouveau système des habitations des vers testacés. Isis,
1825, p. 701.
— Breves animalium quorundam maxima ex parte marinorum
descriptiones. Commentatio gratulatoria, Sömmerring. Heidel-
berg 1828. 4to maj.
— Zoologische Bruchstücke. 2 Stück. Stuttgart 1841. 4to.
— u. Rüppell, E., Neue wirbellose Thiere des rothen Meeres,
in Rüppell, Atlas zu der Reise im nördlichen Africa.
Frankf. a. M. 1828. 12 t.
- Leuckart, R., u. Frey, H., Beiträge zur Kenntniss wirbel-
loser Thiere. 1847. 4to. m. 2 t.

- Leuckart, R., Wirbellose Thiere von Helgoland u. Island.
Gött. Nachr. 1847, p. 88.
- Anzeige von Schmidt's Neue Beiträge zur Naturgeschichte d. Würmer. Gött. gelehrte Anzeigen. 1849.
  - Zur Kenntniss der Fauna von Island. Arch. f. Nat. 1849, p. 149, t. 3.
  - Ueber Chaetopterus pergaminateus. Arch. f. Nat. 1849, p. 340.
  - Ueber die ungeschlechtliche Vermehrung bei Nais proboscidea. Arch. f. Nat. 1851, p. 134.
  - Zoologische Untersuchungen. Giesen 1853.
  - Artikel: Zeugung i Wagners Handwörterbuch d. Physiologie. 4 B. 1853.
  - Ueber die Jugendzustände einiger Anneliden. Arch. f. Nat. 1855, p. 63, t. 2.
  - u. Bergmann, C., Anatomisch-physiologische Uebersicht des Thierreichs. 1855.
  - Nachträge u. Berichtigungen zu dem ersten Bande von J. v. d. Hoevens Handbuch d. Zoologie. 1856.
  - u. Pagenstecher, Untersuchungen üb. niedere Seethiere. Arch. f. Anat. 1858, p. 558, t. 18-23. (Spio's Udvikling.)
  - Ueber Sacculina, Pachybdella u. Peltogaster. Arch. f. Nat. 1859, p. 232.
  - Die menschlichen Parasiten. 1-2 B. 1863-76.
  - Berichte über die Leistungen in der Naturgeschichte der Würmer. Archiv f. Nat. 1854 (for 1848-53); 1856 (for 1854-55); 1857 (for 1856); 1858 (for 1857); 1859 (for 1858); 1860 (for 1859); 1861 (for 1860); 1863 (for 1861-62); 1864 (for 1863); 1865 (for 1864-65); 1867 (for 1866-67); 1869 (for 1868-69); 1871 (for 1870-71); 1873-74 (for 1872-75).

Levinseñ, G., Om to nye Slægter af arctiske chaetopode Annelider. Vid. Medd. naturh. Foren. Kjøbenh. 1879-80, p. 9, t. 1.

- Leydig, F., Zur Circulations- u. Respirationssystem v. Nephelis u. Clepsine. Ber. zoot. Anst. Würzb. 1849, p. 14, t. 3.
- Zur Anatomie v. Piscicola geometra. Z. w. Z. 1 B. 1849, p. 103, 3 t.
  - Branchellion u. Pontobdella. Z. w. Z. 3 B. 1851, p. 315.
  - Anat. Bemerk. üb. (Carinaria, Firola und) Amphicora. Z. w. Z. 3 B. 1851, p. 325.
  - Kleinere Mittheil. z. thier. Gewebelehre. Arch. f. Anat. 1854, p. 224, 2 t.
  - Serpulen mit Flimmerbekleidung. Arch. f. Anat. 1855, p. 313.
  - Lehrbuch d. Histologie. 1857.

- Leydig, F., Die Augen u. neue Sinnesorgane d. Egel. Arch. f. Anat. 1861, p. 588.
- Tafeln zur vergleichenden Anatomie. 1864.
  - Vom Baue d. thierischen Körpers. 1864.
  - Ueber die Annelidengattung Aeolosoma. Arch. f. Anat. 1865, p. 360, t. 8. B.
  - Ueber Phreoryctes Menkeanus, Hoffm. Arch. f. mikr. Anat. 1865, p. 249, t. 16-18.
- Lewes, G., Sea side studies at Ilfracombe. Edinb. a. London 1858.
- Linné, C. a, Systema Naturæ. Ed. 12. 1776, 1 T. 2 p. — Ed. 13, see Gmelin.
- Wästgötha Resa. 1747, p. 170.
  - Amoenitates academicæ. 3 T. p. 202 (Adler, Noctiluca marina).
  - Fauna Suecica. Holmiæ 1746; Ed. 2. Holmiæ 1761.
- Lister, M., Historia animalium. London 1678.
- Lovén, S., Iagttag. öfver metamorfos hos en Annelid. Kgl. Sv. Vet. Ak. Handl. 1840, p. 93, t. 2. (Arch. f. Nat. ved Peters 1842, p. 302; Ann. Sc. nat. 2 S. 18T. 1842, p. 288. Ann. Mag. 1843.)
- Chaetoderma, ett nytt masksläkte. Öfvers. kgl. Sv. Vet. Ak. Förh. 1844, p. 116; Isis 1848; Fror. n. Not. 34 B. 1845, Nr. 728, m. fig. — Arch. skandinav. Beitr. v. Hornschuch, 1845, p. 159, t. 2.
  - Ishafsfaunans fordna utsträckning öfver en del af Nordens fastland. Öfvers. kgl. Sv. Vet. Ak. Förh. 1862, p. 463.
  - Om Östersjön. Förh. Skand. Naturf. 9de Möte. Stockh. 1863, p. 57.
  - Resultaten af de af den svenska Spetsbergs-Expeditionen utförda Djupdragningar. Förh. Skand. Naturf. 9de Möte, Stockh. 1863, p. 384.
  - Betydelige Annelidesamlinger i Stokholms Musæum.
- Lund, Budde, Meddelelse om Hirudo lineata O. F. Müll. Forh. Skand. Naturf. 11te Møde, Kjøbenh. 1873, p. 424.
- Samlinger af danske Igler.
- Lütken, Chr., Arenicola Antillensis. Vidensk. Medd. Naturh. Foren. Kjøbenh. 1864, p. 120.
- Samlinger af danske Orme i Kjøbenhavns Musæum.
- Lyngbye, Manuscript: Afbildninger af og Optegnelser om Danske Orme, saavel fritlevende som snyltende. Kjøbenhavns zoologiske Musæum.
- Rariora Codana, Mnscr. og hertil:
  - Delineationes 60 ad Rariora Codana illustranda. Kjøbenhavns zoologiske Musæum.

- Löwe, L., Studien in der Anatomie d. Athmungsorgane.
 — 1. Zur Anatomie d. Serpulakieme. Z.w.Z. 1879, p.158, t.9.
- Macartney, J., Observations upon luminous animals. Phil. Trans. R. Soc. 1820, p. 258, 2 t.
- Mac-Coy, Contributions to the fauna of Ireland (Priapulus? Syrinx granulosus, S. Forbesii, S. tenuicollis). Ann. Mag. 15 V. 1845, p. 270, t. 16.
- New protozoic Annulata. Ann. Mag. 2 S. 7 V. 1851, p. 394.
- Mac-Cready, On the Class of Vermes. Proc. Bost. Soc. nat. hist. 16 V. 1874, p. 185.
- Mac-Culloch, Remarks on marine luminous animals. Quart. Journ. Sc. Litt. a. Art. R. Inst. Lond. 11 V. 1821, p.248. (Frer. Not. 1 B. Nr. 15.)
- Mac-Donald, Sipunculus. Nat. Hist. Rev. 1862, p. 78.
- M'Intosh, W., Observations on the marine Zoology of North Uist, Outer Hebrides. Proc. R. Soc. Edinb. 5 V. 1862-66, p. 612. (Gephyrea.)
- Report on Annelides, dredged off the Shetlands Isles by Gw. Jeffreys 1867. Ann. Mag. 4 S. 2 V. 1868, p. 68, p. 249. Ogsaa i Rep. Br. Ass. Adv. Sc. 1868, by Gw. Jeffreys, p. 336-340.
- On the boring of certain Annelides. Ann. Mag. 4 S. 2 V. 1868, p. 276.
- On the early stages in the development of Phyllococe maculata, Johnst. Ann. Mag. 4 S. 4 V. 1869, p. 104, t. 6.
- Annelides; Coasts of Northumberland a. Durham. Trans. Assoc. Nat. Hist. Northumberland a. Durham. 6 T. 2 P. p. 218 (L. Ber. 1871).
- On the remarkable Annelides of the Channel-Islands. Proc. R. Soc. Edinb. 7 V. 1869, p. 440.
- On the structure of Brit. Nemerteans and some new Brit. Annelides. Trans. R. Soc. Edinb. 25 V. 1869, p. 406, t.14 (fig. 13-15), 15, 16.
- On some points in the structure of *Tubifex*. Trans. R. Soc. Edinb. 26 V. 1871, P. 2, p. 253, t. 9-10.
- On a new example of the Ophelidae, *Linotrypane apogon*, from the Shetland Islands. Proc. R. Soc. Edinb. 9 V. p. 336. Ann. Mag. 4 S. 16 V. 1875, p. 369.
- On British Annelida. Trans. Zool. Soc. 9 V. 7 P. 1876, p. 371, 4 t.
- On the Annelida of the „Porcupine“ Expedition of 1869 and 1870. Trans. Zool. Soc. 9 V. 7 P. Nr. 8. 1876, p. 395, 3 t.

- M'Intosh, W., On the structure of the body wall of the Spionidæ. Proc. R. Soc. Edinb. 9 V. p. 153.
- A Monograph of British Annelides. 1-2 Vol. 1874. 4to. (Nemertiner etc.)
  - On the Invertebrate Fauna a. Fishes of St. Andrews. Ann. Mag. 1874, 4 S. 13-14 V. 13 V. p. 140; 14 V. p. 144 og 192. Separat in 4to. 1875. p. 112.
  - Description of some new species of Annelida from Kerguelens Isl. Ann. Mag. 4 S. 17 V. 1876, p. 318.
  - Beitr.z. Anatomie von Magelona (Mæa). Z.w.Z. 31 B. 1878, p. 401, t. 29-38.
- Mac Leay, W., Note on the Annelida. Ann. Mag. 1840. 4 V. p. 385.
- Annulosa i Smith, Contributions to a nat. hist. of South Africa (Zool. J. 4 V. 1839). London 1838. Ogsaa under Titel: Illustrations of the Annulosa of South Africa, w. 4 t. Lond. 1838.
- Maggi, L., Intorno al genere *Ælosoma*. Mem. Soc. Ital. d. sc. nat. 1 T. Milano 1865. 2 t.
- Maitland, Descriptio systematica animalium Belgii septentrionalis. 1 V. 1857, p. 191.
- Malm, W., Svenska Igler (Disciferæ). Kgl. Vet. Samhällets Handl. Göteborg. 1863.
- Annulater i hafvet utmed Sverges vestkust och omkring Göteborg. Kgl. Vet. Samh. Handl. Göteborg. 1874 (Sept. 1877).
  - Om Daggsmaskor (Lumbricina). Foredrag 1877.
  - Göteborgs och Bohusläns Fauna. 1877. p. 409, 487 (Nereis longissima i Maven paa Fisk og fritsvømmende i Havbrynet om Natten).
- Malmgren, A. J., Nordiska Hafs-Annulater. Öfvers. kgl. Sv. Vet. Ak. Förh. 1865, Nr. 1, p. 51-110; Nr. 2, p. 181-192; Nr. 3, p. 355-410. t. 8-29.
- Annulata palychaeta Spetsbergiaæ, Groenlandiaæ, Islandiaæ et Scandinaviaæ. 14 t. Helsingforsiaæ 1867 og i Öfvers. kgl. Sv. Vet. Ak. Förh.
  - Det dyriske Liv i store Havdybder. Öfvers. Finska Vetensk. Soc. Förhandl. Helsingf. Z. w. Z. 20 B. p. 457.
- Manual a. instruct. for the arctic expedition 1875. Fortegnelse over Grönlands fritlevende Orme ved Lütken.
- Marenzeller, Beiträge z. Kenntniss d. adriatischen Anneliden. Sitzb. Wien. Akad. 1 Abtheil. 69 B. 1874, April, 76 p. 7.; 2 Abtheil. 72 B. 1875, Juli, 43 p. 4 t.
- Ueber Lagis Koreni Mgr. Verh. zool.-bot. Ges. Wien, 1874, 24 B. p. 217.

Marion et Bobretzky, see Bobretzky.

- Sur les organes reproducteurs de l'Oria Armandi. Cpt. Rend. 74 V. p. 1254.
- Bonellie mâle i Vejdovsky, Eibildung u. Entwickelung der Bonellia, see Vejdovsky.

Marion, Sur les espèces méditerranéennes du genre Eusyllis. Cpt. Rend. 70 V. p. 498.

Marshal, J., and Leckenby, see Leckenby.

Martens, Fauna Veneta; i Reise nach Venedig, 2 Th. 1824. *

Martin, J., Hist. Nat. des Sangsues. Paris 1845. *

Martin, M., Observations on marine Vermes. Fase. 1-2. Exeter 1786-1787. 4to. Sipunculus (nudus) reticulatus, 1 F. p. 6, t. 3. *

Martini, F., Neues systematisches Conchylienkabinet. I. 1769.

Massalongo, A., Monografia delle Nereidi fossili. Verona 1855. *

Mayer, C., Reproductionsvormögen u. Anat. d. Naiden. Verh. d. naturh. Vereins d. preuss. Rheinlande. 1859. Sitzb. p. 43.

Meekel, H., Die Geschlechtstheile d. Blutegels u. Regenwurms. Arch. f. Anat. 1844, p. 476, t. 13.

Meckel, J., Ueber die Zeugung d. Regenwürmer. Meckel, deutsches Archiv f. Physiologie. 1 B. 1815, p. 467.

Meissner, G., Z. f. rat. Med. 1857, p. 633. Anm. (Øregang hos Arenicola). Claparède.

Menge, A., RothwurmGattung Euaxes. Arch. f. Nat. 1845, p. 24.

Mertens, see Brandt, J. F.

Metschnikoff, E., Amtlich. Ber. üb. d. 39 Vers. dentscher Naturf. u. Aertzte, Giesen 1864, p. 160, m. Abb. Napfförmige Organe bei Autolytus u. A.

- Tageblatt d Hannov. Naturforschervers. 1865, p. 70. Balanoglossus-Larve, mesotroch.
- Beiträge z. Kenntniß d. Chaetopoden. Z. w. Z. 15 B. 1865, p. 328, 2 t.
- Ueber einige wenig bekannte niedere Thierformen. Z. w. Z. 15 B. 1865, p. 450, 1 t.
- Zur Entwickelungsgeschichte von Myzostomum. Z. w. Z. 16 B. 1866, p. 236, t. 13, A.
- Ueber eine Larve von Balanoglossus. Arch. f. Anat. 1866, p. 592, t. 17, B.
- Beiträge zur Naturgeschichte d. Würmer. Z. w. Z. 17 B. 1867, p. 539, t. 31.
- Ueber die Metamorphose einiger Seethiere. Gött. Nachr. 1869, p. 227.
- Ueber Tornaria. Ibid. 1869, p. 287.
- u. Claparède, Beiträge zur Entwickelungsgeschichte der Chaetopoden. Z. w. Z. 19 B. 1869, p. 163, t. 12-17.
- Leontis Dumerilii, tvekjønnet. I Claparède's Annélides

- Chétopodes du Golfe de Naples. Mém. Soc. Phys. et d'Hist. Nat. Genève, 20 T. p. 435.
- Metschnikoff, E., Untersuchungen üb. d. Metamorphose einiger Seethiere. 1. *Tornaria*. Z. w. Z. 20 B. 1870, p. 131, t. 13. — *Balanoglossus*. — 2. *Mitraria*. Z. w. Z. 21 B. 1871, p. 233, t. 18-20. — *Clymene?* — 3. *Actinotrocha* = *Phoronis*. — Beiträge z. Entwicklungsgeschichte nied. Thiere. Bull. Acad. St.-Petersb. 15 V. p. 502.
- Mettenheimer, C., Ueber eine eigenthümliche Art der Querstreifung an den Muskelfasern d. Anneliden. Arch. f. Anat. 1860. — Beobachtungen üb. niedere Seethiere. Abhandl. d. Senckenb. Gesellsch. 1 B. p. 3 (*Aphrodite*). * — *Echiurus vulgaris*; Anatomie. Ibid. p. 287. *
- Metzger, A., Ueber die wirbellosen Meerestiere der ostfriesischen Küste, ein Beitrag z. Fauna d. deutschen Nordsee. Hannover 1870. 4to. Nachtrag 1871. 8vo. — Anneliden d. deutschen Nordsee i Pommerania, 1. p. 175, see Moebius.
- Meyen, Reise um die Erde. 2. 1835 (Nova Acta Nat. Cur. 16 V. 2. 1833).
- Meyer, G. H., Zur Anatomie d. Sipunculoiden. Z. w. Z. 1 B. 1849, p. 268.
- Minor, W., On natural a. artificial section in some Chaetopode-Annelids. Ann. Mag. 3 S. 11 V. 1863, p. 323. (Sillim. Amer. Journ. 1863, Jan.)
- Modeer, A., Slägtert Phyllidoce. Kgl. Vet. Ac. Nya Handl. 11 B. 1790, p. 191. — Slägtert Skummare (*Aphrodita*). Kgl. Vet. Ac. Nya Handl. 20 B. 1799, p. 163.
- Mohr, H., Forsøg til en Islandsk Naturhistorie. Kjøbenh. 1786.
- Molyneux, Th., Account of a not yet described Scolopendra marina, with a suppl. (*Aphrodita*). Phil. Trans. R. Soc. Lond. 19 V. 1697, og Suppl. 21 V. 1699.
- Montagu, G., Description of several marine animals, found on the South-coast of Devonshire. Trans. Linn. Soc. 7 V. 1804; 9 V. 1808; 11 V. 1815. — Description of five Brit. species of the genus *Terebella*. Trans. Linn. Soc. 12 V. 1818, 3 t.
- Testacea Britannica. London 1803. 4to. (Chenu, Bibliothèque conchyliologique. 4 T. Paris 1846.)
- Montegre, de, Observations s. l. lombrics. Mém. du Muséum, 1 V. 1815, p. 242.
- Moquin-Tandon, Chr., Monographie de la famille des Hirudinées. Nouv. Édit. 1846. Atlas avec 14 t. col.

- Moquin-Tandon, G., Note sur une nouv. Annélide hermaphrodite (*Nereis Massiliensis*). Ann. Sc. nat. 5 S. 11 T. 1869, p. 134.
- Morren, C., Structura anatomica Lumbrici terrestris etc. Ann. Acad. Gandav. 1825-26 (Extrait, Ferussac, Bull. 22V. 1830). — Organes générateurs de l'Aulostoma nigrescens. L'Institut, 11 V. 1834.
- Morse, Structure of Phascalosoma. Proc. Bost. Soc. 14 V. 1871, p. 61.
- Moritz, C., Noch einige Worte über Peripatus. Arch. f. Nat. 1839, p. 175.
- Moseley, H., On the structure a. development of Peripatus capensis (Challenger-Expedition). Proc. R. Soc. 1874, 22V. p. 344; Phil. Trans. R. Soc. 1874, p. 757, t. 72-75; Ann. Mag. 4 S. 14 V. 1874, p. 225.
- Müller, Fr., De Hirudinibus circa Berolinum hucusque observatis. Diss. Berol. 1844. 8vo.
- Ueber Clepsine marginata. Arch. f. Nat. 1844, p. 370.
- Clepsine costata, neue Art. Arch. f. Nat. 1846, p. 82.
- Die Geschlechtsorgane von Clepsine u. Nephelis. Arch. f. Anat. 1846, p. 138.
- Ueber die Begattung d. Clepsine complanata Sav. Zeitung f. Zoologie. 1848. 1 B. p. 197. *
- Lumbricus corethrurus. Arch. f. Nat. 1857, p. 113.
- Die Anneliden der Insel St. Catharina. Arch. f. Nat. 1858, p. 211, t. 6-7.
- Øret hos Terebella. Arch. f. Nat. 1860, p. 46, Noten.
- Für Darwin. Leipzig 1864. 8vo. (CapitibranchiaternesUdvikling.)
- Müller, H., Bericht üb. einige im Herbste 1852 in Messina angestellte vergleich.-anat. Unters. (see Gegenbaur og Kölliker). Z. w. Z. 4 B. 1853, p. 299.
- Müller, Joh., Ueber das Gefässsystem d. Arenicola carbonaria i Burdachs Physiologie, 4 B.
- Mém. s. l. structure des yeux chez les Mollusques et quelques Annélides. Ann. Sc. nat. 22 T. 1831, p. 19, t. 4, fig. 6-10.
- Ueber d. Kreislauf des Blutes bei Hirudo vulgaris. Meckel, Arch. f. Anat. u. Physiol. 1828, p. 22.
- Larvenzustände u. Metamorphosen d. Ophiuren u. Seeigel. 1-5, Berlin 1848-1850; 6-7, Berlin 1853-1854 (Særtryk af Abhandl. d. Akad. Berlin).
- Ueber einen neuen Wurm, Sipunculus scutatus. Arch. f. Nat. 1844, p. 166.
- Bericht über einige niedere Thierformen d. Nordsee. Arch. f. Anat. 1846, p. 101, t. 5-6; Fortsetzung ibid. 1847, p. 157, t. 7, fig. 1-4. (Actinotrocha, Mesotrocha, Pilidium.)

- Müller, Joh., Ueber die Jugendzustände einiger Seethiere. Monatsb. Akad. Berl. 1851, p. 468.
- Entwickelungsformen einig. nied. Thiere. Monatsb. Akad. Berl. 1852, p. 595. (L'Institut, 20 V. 1852, p. 60.)
  - Ueber d. allgemeinen Plan in d. Entwickelung d. Echinodermen. Abh. Akad. Berl. 1852. (Særtryk 1853.)
  - Ueber verschiedene Formen v. Seethieren. Arch. f. Anat. 1854, p. 84 og 88, t. 5-6.
- Müller, Max, Ueber eine d. Sipunculoiden verwandte Wurm-larve. Arch. f. Anat. 1850, p. 439, t. 11.
- Ueber die Entwickelung u. Metamorphose d. Polynoen. Arch. f. Anat. 1851, p. 323, t. 13.
  - Observationes anat. de vermis quibusdam marinis, Diss. Berol. 1852. 4to. t. 1-3.
  - Ueber die weitere Entwickelung von Mesotrocha sex-oculata. Arch. f. Anat. 1855, p. 1.
  - Ueber Sacconereis helgolandica. Arch. f. Anat. 1855, p. 13, 2t.
- Müller, O. F., Von Würmern d. süßen u. salzigen Wassers. Kopenhagen 1771. 4to. 16 t. (Nyt Oplag „Naturgeschichte einiger Wurmarten“ Kopenhagen 1809. 4to.)
- Vermium terrestrium et fluvialium succincta historia. 1 V. Hafniæ et Lipsiæ 1773. 4to.
  - Zoologiæ Danicæ Prodromus. Hafniæ 1776. 8vo.
  - Zoologiæ Danicæ seu animalium Daniæ et Norvegiæ rarer. ac minus notorum icones. Fasciculus 1-4. Hafniæ 1777-1806. Fol. Fasc. 1-2 cont. t. 1-80, 1777-1780. Fasc. 3 edid. Abildgaard. Fasc. 4 edid. Abildgaard, Holten, Vahl et J. Rathke.
  - Kleine Schriften aus der Naturhistorie, v. d. Verfasser aus and. Sprachen ins Deutsche übersetzt; herausgeg. v. J. A. Ephr. Goeze. 1 B. Dessau 1782. 8 t.
- Müller, P., Samlinger af danske Orme.
- Murray, J., De vermis in lepra obviis juncta leprosi historia et de Lumbricorum setis observationibus. Götting 1769. 2 t.*
- Moebius, K., Das Meerleuchten. Hamburg 1860.
- u. Meyer, A., Kurzer Ueberblick d. in d. Kieler Bucht beobachteten wirbellosen Thiere. Arch. f. Nat. 1862, p. 229.
  - u. Meyer, A., Bericht d. 12 Vers. d. Vereins f. Verbreit. naturwiss. Kenntnisse Kiel. 1863. (Würmer.)
  - u. Meyer, A., Amtl. Ber. d. Stettiner Naturforschervers. 1863, (Priapulus) p. 134 og 192.
  - Wo kommt die Nahrung für die Tiefseethiere her? Z. w. Z. 21 B. 1871, p. 294.
  - u. Meyer, A., Karsten, G., u. Hensen, V., Jahresb. d. Commission zur wissenschaftlichen Untersuchung d. deut-

- schen Meere in Kiel. Berlin 1873-1878. Fol. Heri af Moebius: Anneliden d. Ostsee. 1, p. 105. Anneliden d. Ost- u. Nordsee. 2, p. 153, t. 3.
- Moebius, K., Das Thierleben im Boden d. deutschen Nord- und Ostsee. Berlin 1871.
- Annulaten in: Die zweite deutsche Nordpolfahrt (Koldevey). 2 B. 1874. Ann. Mag. 4 S. 13 V. p. 197, t. 11, fig. 4-14.
  - Brutpflege bei Scolecolepis cirrata. Schr. d. naturwiss. Vereins f. Schleswig-Holstein. 1 B. 1874. Febr.
  - Die äusseren Lebensverhältnisse d. Seethiere. Frankf. a. M. 1877.
- Mørch, O., Revisio critica Serpulidarum. Naturh. Tidsskr. ved Schiødte. 3 R. 1 B. Kjøbenhavn. 1861-1863, p. 347, t. 12.
- Burrowing Annelids. Ann. Mag. 4 S. 3 V. 1869, p. 87.
- Nardo, G., Prospetto della fauna marina volgare del Veneto estuario. 1847.
- Newport, G., Sur les organes respiratoires d. l. Sangsue commune. L'Institut (Frer. Not. 1834. 39 B. Nr. 849, p. 201).
- Noll, F. C., Ueber einen neuen Ringelwurm des Rheins. Arch. f. Nat. 1874, p. 260, t. 7.
- Norman, A., On a Echinoderm new to science from Ireland (Phascalosoma Strombi). Ann. Mag. 3 S. 7 V. 1861, p. 112, t. 9, fig. 1-4.
- Nicholson, H., Contributions to the study of Errant Annelides in the older Palæozoic Rocks. Proc. R. Soc. 1873, 21 V. p. 288.
- Contributions to the fauna Canadensis; animals dredged in Lake Ontario 1872. Ann. Mag. 5 S. 10 V. p. 270.
- Odier, Aug., Branchiobdella. Mém. d. l. soc. d'hist. nat. Paris. 1 V. 1823, p. 69. Isis 1832, p. 433.
- Oken, L., Lehrbuch d. Zoologie. Jena 1815. 1-2V. m.t. in4to.
- Anatomie von Arenicola piscatorum. Isis 1817, p. 466.
  - Von der Quappe (Lumbricus thalassema). Isis 1818, p. 877.
- Olafsen og Povelsen, Reise igjennem Island. 2 D. p. 1001, t. 10, fig. 9. Madkamoder (Priapulus).
- Olavius, O., Oekonomisk-physisk Beskrivelse over Schagens Kjøbsted og Sogn. 1787.
- Olivi, Zoologia Adriatica. Bassano 1792. 4to. *
- Otto, A., Animalium maritimorum nondum editorum genera duo (Sternaspis og Siphonostoma diplochaitos). Nova Acta Nat. Cur. 10 B. 2, p. 611, 2 t.
- Der medicinische Blutegel. Weimar 1855. 7 t. *
- Otto, E. v., Fossile Würmer im Quadersandstein. Allg. d. naturhist. Z. N. Flg. 1 B. 1855, p. 307.
- Ouilianin, Materialier til det sorte Havs Fauna i Verhandl. d.

- Moskau. Ges. d. Freunde d. Natur. 1871. L. Ber. 1871, p. 371.
- Packard, A. S., Observation on the glacial phenomena of Labrador a. Maine with a view of the recent invertebrate Fauna of Labrador. Mem. Boston Soc. Nat. Hist. 1 V. 2 P. Boston 1867, p. 290.
- Explor. of the gulf of Maine with the dredge. Amer. Naturalist. 8 V. 1874, p. 145.
- a. Cook, J., Notice on some dredgings near Salem in 1873 by Verrill. Ann. Rep. Thrustees Peabody Acad. of Sc. 1873, p. 58.
- Pagenstecher, H., see Leuckart, R.
- Zur Anatomie von Sagitta. Z. w. Z. 12 B., p. 308, t. 29, fig. 8.
- Untersuchungen über niedere Seethiere aus Cette. Z. w. Z. 12 B. 1863, p. 267 (Exogone) t. 25-26.
- Entwicklungsgeschichte u. Brutpflege von Spirorbis spirillum. Z. w. Z. 12 B. 1863, p. 486, t. 38-39.
- Pallas, P., Miscellanea zoologica. Hagae Com. 1766. 4to.
- Marina varia nova et rariora. Nov. Act. Petrop. 2 T. 1. 1788.
- Spicilegia zoologica. Fasc. 1-14. Berol. 1767-80. 4to.
- Naturgeschichte merkwürdiger Thiere. Samml. 1-11. Berlin 1769-79. 4to.
- Panceri et Claparède, see Claparède.
- Etudes s. l. phosphorescence d. anim. marins. Ann. Sc. nat. 5 S. 16 T. 1872, Nr. 8.
- Fortegnelse over de i Middelhavet fundne Annelider. Atti Soc. Ital. 18 V. Fasc. 2-3. * (L. Ber. 1873-75.)
- Parfitt, E., Description of a new species of marine worm (Phenacia pulchella). Ann. Mag. 3 S. 18 V. 1866, p. 1, t. 1.
- Agchisteus plumosus. Monthly micr. Journ. 9 T. p. 210. (L. Ber. 1873, p. 501.)
- Paullini, Chr. Fr., De lumbrico terrestri schediasma. Francof. et Lipsiae 1703. 8vo.
- Peach, W., A description of some of the objects which causes the luminosity of the sea. Ann. Mag. 2 S. 5 V. p.425, 1t.
- Pelletier et Huzard, Recherches s. l. genre Hirudo. 1825. 3 t. col.
- Pennant, Th., British Zoology. 4 V. 1774. (2 Ed. Lond. 1812.) 8vo.
- Arctic Zoology. 1-2 V. Lond. 1785. 4to.
- Pereira, Jonath., Hist. a. description of Leeches. Lond. med. Gazette 1836. *
- Perrier, Edm., Hist. nat. du Dero obtusa. Arch. d. Zool. expérим. 1 V. p. 65, t. 1.

- Perrier, Edm., Resumé des recherches anatomiques s. l.
Lumbricus terrestris. Cpt. Rend. 11 Mars 1872, 74 T. p. 754.
 — Reproduction scissipare des Naicides. Cpt. Rend. 1870, 69 T. p. 1304.
 — Sur les Lombricines terrestres exotiques des genres Urochaeta et Perichaeta. Cpt. Rend. 1874, 78 T. p. 814.
 — Recherches p. servir à l'hist. d. lombriciens terrestres. Nouv. Arch. d. Mus. 8 T. Paris 1872, p. 5, 4 t. (Arch. zool. expér. 1 V. p. LXX.)
 — Histoire de *Balanoglossus* et de la *Tornaria* d'Alexandre Agassiz. Arch. zool. expér. 1873, 2 V. p. 395, t. 18.
 — Études s. u. nouveau genre d. lombriciens. Arch. zool. expér. 2 V. p. 245; Cpt. Rend. 1874, 78 T. p. 1582.
 — Études s. l'organisation des lombriciens terrestres. Arch. zool. expér. 3 V. p. 331, t. 12-17.
 — Copulation d. *Lumbricus foetidus*. Arch. zool. expér. 4 V. p. XIII-XV.
 — *Tubifex umbellifer.* ibid. 4 V. p. VI.
 — Sur un nouveau type intermédiaire du sous-embranchement des vers (*Polygordius?*). Cpt. Rend. 80 T. p. 1101.
- Peters, W., Ueber die Fortpflanzungsorgane des *Sipunculus*. Arch. f. Anat. 1850, p. 382, t. 4, fig. A-H.
 — Ueber die Gattung *Bdella* und die in Mozambique beobachteten Anneliden. Monatsb. Akad. Berl. 1854; Nachtr. 1856, p. 654; Arch. f. Nat. 1855, p. 35.
- Peysonel, J., Observations upon the Sea-Scolopendre. Phil. Trans. R. Soc. 1759, 51 V. p. 35.
- Philippi, R. A., Einige Bemerkungen über die Gattung *Serpula*. Arch. f. Nat. 1844, p. 186.
 — Kurze Notiz über zwei chilenische Blutegel. Arch. f. Nat. 1867, p. 76, t. 2, fig. A-B.
- Phillips, J., Notes on a living specimen of *Priapulus*. Rep. Br. Ass. Adv. Sc. 23 meet. 1853, Trans. Sect. p. 70.
- Pontallié, Observations s. l. lombric terrestre. Ann. Sc. nat. 3 S. 19 T. 1853, p. 18.
- Pontoppidan, E., Det første Forsøg paa Norges naturlige Historie. 1-2 D. Kjøbenh. 1752-53. 4to. (Oversat paa Tydsk. Kjøbenh. 1753-54.)
 — Den danske Atlas. 1 T. p. 593-700.
 — Kurzgefasste Nachrichten d. Naturhistorie in Dänemark betreffend, a. d. Dän. übersetzt. Kopenhagen u. Hamburg 1765. 4to. 17 t. Oversat efter Danske Atlas. 1 B. p. 593-700.
- Pourtales, L., On Stylaster. Bull. zool. Mus. Cambrigde. Nr. 7.
 — On the Gephyrea of the Atlantic coast of the Unit. St. Amer. Assoc. Adv. Sc. 5 meet. 1851.

Pourtales, L., Contributions to the fauna of the Gulfstream at great depths. Cambr. 1867-1868. 8vo.

- Quatrefages, Armand de, Études zoologiques faites s. l. côte de la Manche. Soc. Philom. Extr. Proc. Verb. 1841, p. 120.
- Description de quelques espèces nouvelles d'Annélides errantes recueillies s. l. côtes de la Manche. Mag. d. Zool. 1843.
  - Sur la distinction des sexes dans divers Annélides. Cpt. Rend. 17 T. 1843, p. 423.
  - Sur quelques points de l'anatomie et de la physiologie des Annélides. Cpt. Rend. 1843, 16 T. p. 331; 17 T. p. 319, 423 og 961.
  - Sur un mode nouv. de phosphorescence observé chez quelques Annélides et Ophiures. Ann. Sc. nat. 2 S. 19 T. 1843, p. 183.
  - Travaux, rapport de ses, par Milne-Edwards. Ann. Sc. nat. 3 S. 1 T.
  - Sur le système nerveux des Annélides. Ann. Sc. nat. 3 S. 2 T. 1844, p. 81, t. 1-2.
  - Notes sur divers points de l'anatomie et de la physiologie d. anim. s. vertèbr. Cpt. Rend. 19 T. 1844, p. 193.
  - Sur la structure de l'appareil circulatoire. Soc. Philom. Extr. Proc. Verb. 1845.
  - Sur le sang des Annélides. Ann. Sc. nat. 3 S. 5 T. 1846, p. 379.
  - Sur la cavité viscérale des Invertébrés. Globules du sang. Soc. Philom. Proc. Verb. 1846, p. 134. (L'Institut 1847, Nr. 682, p. 28.)
  - Mém. s. l'Echiurus Pallasii. Cpt. Rend. 24 T. 1847, p. 776.
  - Mém. s. l'Echiure de Gaertner. Ann. Sc. nat. 3 S. 7 T. 1847, p. 309, t. 6.
  - Sur l'anatomie des Sangsues et des Lombrics. Ann. Sc. nat. 3 S. 8 T. 1847, p. 36.
  - Note sur des Annélides saxicaves. Ann. Sc. nat. 3 S. 8 T. 1847, p. 99.
  - Sur l'embryogénie des Annélides. Ann. Sc. nat. 3 S. 8 T. 1847, p. 99.
  - Sur une Sabelle lithophage. Soc. Philom. Proc. Verb. 1848, p. 42.
  - Sur la famille des Hermelliens. Ann. Sc. nat. 3 S. 10 T. 1848, p. 5, t. 2.
  - Études embryogéniques. Mém. s. l'embryogénie d. Annélides. Ann. Sc. nat. 3 S. 10 T. 1848, p. 153, t. 3-4.
  - Sur la cavité générale des corps des Aphlebines et des Siponcles. Soc. Philom. Proc. Verb. 1849, p. 76.

- Quatrefages, Armand de, Ueber die Uebereinstimmung der Entwicklung d. Anneliden und Säugethiere. Fror. Not. 3 R. 11 B. 1849, Nr. 236, p. 254.
- Sur la classification des Annelés. Soc. Philom. Proc. Verb. 1849, p. 77.
  - Sur la famille des Chlorémiens. Ann. Sc. nat. 3 S. 12 T. 1849, p. 277, t. 9-10.
  - Mém. s. l. famille des Polyophthalmiens. Ann. Sc. nat. 3 S. 13 T. 1850, p. 51, t. 2.
  - Mém. s. l. organes des sens des Annélides. Ann. Sc. nat. 3 S. 13 T. 1850, p. 25, t. 2.
  - Recherches expérimentales s. l. spermatozoïdes des Hermelles et des Tarets. Ann. Sc. nat. 3 S. 13 T. 1850, p. 111.
  - Expériences s. l. fécondation artificielle des oeufs des Hermelles et des Tarets. Ann. Sc. nat. 3 S. 13 T. 1850, p. 126.
  - Mém. s. l. phosphorescence de quelques invertébrés marins. Ann. Sc. nat. 3 S. 14 T. 1850, p. 236.
  - S. la circulation des Annélides. Ann. Sc. nat. 3 S. 14 T. 1850, p. 281, t. 5.
  - S. la respiration des Annélides. Ann. Sc. nat. 3 S. 14 T. 1850, p. 290, t. 5.
  - Mém. s. le système nerveux d. Annélides. Ann. Sc. nat. 3 S. 14 T. 1850, p. 329, t. 6-10.
  - Mém. s. le système nerveux, les affinités et les analogies des Lombrics et des Sangsues. Ann. Sc. nat. 3 S. 18 T. 1852, p. 167.
  - Mém. s. l. Branchellion de d'Orbigny. Ann. Sc. nat. 3 S. 18 T. 1852, p. 279, t. 6-8.
  - Note s. le système nerveux et sur quelques autres points de l'anatomie des Albiones. Ann. Sc. nat. 3 S. 18 T. 1852, p. 328, t. 9.
  - Mém. s. l. Branchellion torpedinis Sav. Cpt. Rend. 35 T. 1852, p. 809.
  - Études s. l. types inférieures de l'embranchement d. Annelés. Aftryk af Afh. i Ann. Sc. nat. 3 S. 10, 12, 13, 14 T; 4 S. 2 T. 1848-54.
  - Souvenirs d'un naturaliste (1853, Rev. d. deux mondes og) Paris 1854, 2 V. Oversat: The rambles of a naturalist, 1857.
  - Mém. s. la génér. alternante de Syllis. Ann. Sc. nat. 4 S. 2 T. 1854, p. 143, t. 4, fig. 3-15.
  - Note s. l. développement des spermatozoïdes chez la Torrea vitrea. Ann. Sc. nat. 4 S. 2 T. 1854, p. 152, t. 4, fig. 16-19.
  - Histoire naturelle des Annelés marins et d'eau douce. Paris 1865. 1-2 T. Atlas avec 20 t. 8vo.

- Quatrefages, Armand de, Mém. s. l. distribution géographique des Annélides. Nouv. Archives d. Mus. 1 T. 1865, p.1.
- Note s. l. classification d. Annélides. Cpt. Rend. 60 T. 1865. Særtryk.
- Note s. l. classification d. Annélides (ut supra) et réponse aux observations de M. Claparède. Ann. Sc. nat. 5 S. 3 T. 1865, p. 253.
- Observations s. u. brochure de M. Éd. Claparède, intitulée : „de la structure des Annélides“. Cpt. Rend. 66 T. 1868.
- Note s. l. disposition d. couches musculaires chez les Annélides. Ann. Sc. nat. 5 S. 11 T. 1869, p. 309, t. 5-7.
- Observations relatives à un ouvrage de M. Claparède, intitulé : „Les Annélides Chétopodes du golfe de Naples“ et réponse à ses critiques. Cpt. Rend. 68 T. 1869.
- et Milne-Edwards et Blanchard, Les Zoophytes, i Cuvier, Règne animal, Éd. 3 ill. (Gephyrées p. Quatrefages) og flere Tayler i samme Udgave, Les Annélides.
- Rafinesque Schmaltz, C. S., Principes fondamentaux de somiologie, ou les lois de la nomenclature. Palerme 1814.
- Specchio delle scienze, o Giornale enciclopedico di Sicilia. Palermo 1814. *
- Rajevsky, Polygordius og den Lovénske Larve. Naturv. Selsk. Moskau, 10 T. 1 Hft. 1873. (L. Ber.)
- Ranke, J., Die Augen des Blutegels. Z. w. Z. 25 B. 1875, p. 152, t. 10, fig. 5-12.
- Ranzani, C., Mem. di storia naturali. Bologna 1820. *
- Neue Würmer. Isis 1817, p. 1449-61.
- Opusculi scientifici. 1817, T. 1. *
- Rapp, W., Ueb. e. neuen Regenwurm vom Cap (L. microchaetus). Württemb. naturwissensch. Jahresh. 4, 2. 1848, p. 142. *
- Rathke, H., Zur Fauna der Krym. Petersb. 1836. 4to. Mém. présentés p. divers savants. 3 T. 1837, p. 291 og 771.
- De Bopyro et Nereide. Rigæ et Dorpati 1837. 4to.
- Beiträge zur vergleichenden Anat. u. Physiologie. Neueste Schriften d. naturforsch. Gesellsch. Danzig. 3 B. 4 H. 1842. 4to.
- Beiträge zur Fauna Norwegens. Nov. Act. Nat. Cur. 20 B. 1 H. 1843.
- Nachträgliche Bemerk. z. d. Beitr. z. Fauna Norwegens. Arch. f. Nat. 10 B. 1844, p. 257.
- Beiträge z. Entwicklungsgesch. d. Hirudineen, herausg. v. Leuckart. 1862.
- Rathke, J., Jagtagelser henhørende til Indvoldeormenes og Bløddyrenes Naturhistorie (Phascalosoma strombi). Skr. Naturhist. Selsk. Kjøbenh. 5 B. 1799.

- Rathke, J., Forfatter af den største Deel af Texten til det 4de Hefte af O. F. Müllers Zoologia Danica.
- Ratzel, F., Beiträge z. Anat. d. Enchytraeus vermicularis. Z. w. Z. 18 B. 1868, p. 99, t. 6-7.
- Beiträge z. anat.-systemat. Kenntniss d. Oligochaeten. Z. w. Z. 18 B. 1868, p. 563, t. 42.
  - u. Warschawsky, Zur Entwickelungsgesch. d. Regenwurms. Z. w. Z. 18 B. 1868, p. 547, t. 40.
  - Histologische Untersuch. an nied. Thieren. Erster Artikel. Z. w. Z. 19 B. 1869, p. 257, t. 22-23.
  - Vorläufige Nachricht üb. d. Entwickelungsgeschichte v. Lumbricus u. Nephelis. Z. w. Z. 19 B. 1869, p. 281.
- Redi, F., Opuscula. Lugd. Bat. 1729.
- Reinhardt, J., Echiurus forcipatus i: Rink, Beskriv. af Grønland, 1857.
- Renier, St., Tavole per servire alla classificazione degli animali. Padova 1807. *
- Osservazioni postume. Venezia 1847. Fol. * (Siebolds Ber.)
- Retzius, A., Om Kinbergs Undersøgelser og Beskrivelse af Aphroditæ. Forh. Skand. Naturf. 7de Møde, Christ. 1856, p. 159.
- Risso, J., Hist. nat. d. principales productions de l'Europe méridionale et principalement de celles des environs de Nice et det Alpes maritimes. 4 T. 1826. 8vo. *
- Robert, Les galeries des lombrics. Cpt. Rend. 77 V. p. 785, p. 1033.
- Robertson, Note on a double Earthworm. Quart. Journ. Microsc. Sc. 1867, p. 157.
- Stewardson a. Brady, see Brady.
- Robin, Ch., Mém. s. l. spermatophores des Hirudinées. Ann. Sc. nat. 4 S. 17 T. 1862, p. 5, t. 2.
- Mémoire s. l. développement embryogénique des Hirudinées. 1876. 4to. 9 t.
- Rolando, Description d'un animal nouveau (Bonellia). Mém. Acad. Turin. 21 T. 1826. *
- Rondelet, Libri de piscibus marinis. Lugd. Bat. 1554-1555. Fol.
- Rorie, On the nervous system of Lumbricus. Quart. Journ. Micr. Sc. 1863, p. 106.
- Rüppell, see Leuckart, F. Sig.
- Ueber die Respirationsorgane der Sabellen. Isis 1830, p. 611.
  - Saengger, Nordhavets Gephyreer ved Ulianin. Verh. Ges. Fr. d. Natur. Moskau, 8 B. p. 336. (L. Ber. 1871, p. 412).
  - Halicryptus. Verh. Naturf. Versamml. Moskau 1869, p. 207-36, t. 9-11. *
  - Phreoryctes inquilinus. Bull. Moscou (russisk). (L. Ber. 1871, p. 405.)

- Salter, J. W., On Annelideburrows. Quart. Journ. Geol. Soc. Lond. 1857, 13 T. p. 199.
- Sangiovanni, Ueber die Reproduction des Regenwurms. Fror. Not. 1824.
- Sars, G. O., On some remarkable forms of animal life from the great deeps of the Norwegian coast. Universitets-Program for 1869. Christiania 1872, 4to.
- Sars, M., Bidrag til Søedyrenes Naturhistorie. Bergen 1829. 6 t.
- Beskrivelser og Jagttagelser over nogle mærkelige eller nye i Havet ved den Bergenske Kyst levende Dyr. Bergen 1835. 4to. 15 t.
  - Zur Entwickelung der Anneliden. Arch. f. Nat. 1845, p. 11.
  - Fauna littoralis Norvegiae. Fol. 1. Christiania 1846; 2. (i Forbindelse med Koren og Danielssen, Anneliderne af Sars alene) Christiania 1856; 3. (ved Koren og Danielssen, Geophyree) Christiania 1877.
  - Beretning om en i Sommeren 1849 foretagen zoologisk Reise i Lofoten og Finmarken. N. Mag. Nat. 6 B. 1851, p. 196-211.
  - Over det Adriatiske Havs Fauna. N. Mag. Nat. 7 B. 1853, p. 367.
  - Uddrag af en Afhandling om de ved Norges Kyster forek. Arter af Slægten Polynoe. Forh. Vid. S. Christiania, 1860, p. 54.
  - Chæopterus Sarsii og Ch. norvegicus. Forh. Vid. S. Christiania, 1860, p. 85.
  - Uddrag af en Afhandl., ledsaget af detaillerede Afbildninger over en Deel norske Annelider. Forh. Vid. S. Christiania, 1861. 1. p. 50; 2. p. 87.
  - Om de ved Norges Kyster forek. Arter af den Linnéiske Annelideslægt Sabella. Forh. Vid. S. Christiania, 1861, p. 116.
  - Beretning om en i Sommeren 1859 foretagen zoolog. Reise ved Kysten af Romsdals Amt. N. Mag. Nat. 11 B. 1861, p. 252.
  - Indberetning om en i Sommeren 1861 foretagen Reise i en Deel af Christiania Stift for at fortsætte Undersøgelserne over de i vor Glacialformation indeholdte organiske Levninger. N. Mag. Nat. 12 B. 1863, p. 79.
  - Geologiske og zoologiske Jagttagelser, anstillede paa en Reise i en Deel af Trondhjems Stift i Sommeren 1862. N. Mag. Nat. 12 B. 1863, p. 291.
  - Fortsatte Bidrag til Kundskab om norske Annelider. Forh. Vid. S. Christiania, 1864, p. 5.
  - Bemærkninger over det dyriske Livs Udbredning i Havets Dybder. Forh. Vid. S. Christiania, 1864, p. 53.

- Sars, M., Om arktiske Dyreformer i Christianiafjord. Forh. V. S. Christiania, 1865, p. 196.
- Fossiler i glaciale Mergelboller. Forh. Vid. S. Christiania, 1866, p. 46.
  - Fortsatte Bemærkninger over det dyriske Livs Udbredning i Havets Dybder. Forh. Vid. S. Christiania, 1868, p. 246.
  - Uddrag i Forh. Skand. Naturf. 10de Møde, Christiania 1868, p. LIV.
  - Diagnoser over nye Annelider fra Christianiafjorden efter Prof. M. Sars's efterladte Manuscripter ved G. O. Sars. Forh. Vid. S. Christiania, 1871, p. 406.
  - Bidrag til Kundskaben om Christianiafjordens Fauna. III, Annelider, væsentlig efter M. Sars's efterladte Manuscripter ved G. O. Sars. 1. N. Mag. Nat. 19 B. 1873, p. 201, 5t.
  - Undersøgelser over Hardangerfjordens Fauna. Forh. Vid. S. Christiania, 1871, p. 246.
  - Bidrag til Kundskaben om Dyrelivet paa vore Havbanker. Forh. Vid. S. Christiania, 1872. Vermes, p. 95.
- Sauv é, L., Expér. et Études physiol. s. l. Sangsues. La Rochelle 1856. *
- Savigny, Marie Jul. César Lelorgne de, Mém. s. l. anim. s. vertébres. 1. Paris 1816. 8vo.
- Système des Annélides, principalement de celles des côtes de l'Égypte et de la Syrie i Description de l'Égypte, Hist. nat. 1 T. 3 P. Paris 1809. Fol. (Ogsaa særskilt med Aars-tallet 1820.) — Description de l'Égypte, 2 Éd. 21 T. Paris 1826. 8vo. (Uddrag med 7t. Isis 1832.) Citaterne ere efter Descri. de l'Egypte, 2 Éd.
- Say, Th., Hirudines i Keating Narrative of an expedition to the source of St. Peters river under St. Long. 1-2 T. Philad. 1825. (Grube.)
- Schenk, Die Entwicklungsvorgänge im Eichen v. Serpula nach d. künstlichen Befruchtung. Sitzb. Wien, 1874, 70 B.
- Ueber d. grünen Farbstoff von Bonellia. Sitzb. Wien, 1875, 72 B. October.
- Schiødte, J., Samlinger af danske Orme.
- Schmarda, L., Nene wirbellose Thiere ges. a. e. Reise um die Erde (1853-1857). 1. (2den Afdeling.) Neue Rotatorien, Turbellarien u. Anneliden. Leipzig 1859. Fol. 37 t. col.
- Bonellia. Denkschr. d. Wiener Akad. 4 B. 1852, p. 117, t. 4-7.
  - Zoologie. 1-2. Wien 1871-72. 2 Aufl. Wien 1877-78.
- Schmidt, O., Beitr. z. Anat. u. Physiologie d. Naiden. Arch. f. Anat. 1846, p. 406, t. 15, f. 1-6. — Ann. Sc. nat. 3 S. 7 T. 1847, p. 183, t. 1, f. 1-13.
- Drei neue Naiden. Fror. Not. 1847, Nr. 65.

- Schmidt, O., Neue Beiträge z. Naturgesch. d. Würmer, gesammelt auf e. Reise n. d. Färör. Jena 1848. 8vo. (Fr. Not. 3 R. 7 B. 1848.)
- Ueber Sipunculiden. Zeitschr. f. d. ges. Naturw. 3 B. 1854.
  - Hand-Atlas d. vergleichenden Anatomie. Jena 1854.
  - Parthenope serrata. Sitzb. Wiener Akad. 23 B. p. 363, t. 5, f. 13.
  - Mittb. naturwiss. Ver. Steiermarks. 1864. H. 3 (Leisina Schm. — Sipunc. scutatus J. Müller). (L. Ber. 1865).
- Schneider, A., Ueber die Metamorphose d. Actinotrocha. Monatsb. Akad. Berl. 1861. Arch. f. Anat. 1862, p. 47, t. 1-2.
- Zur Entwicklungsgeschichte u. systemat. Stellung d. Bryozoen u. Gephyreen. Arch. f. mikr. Anat. 1869, p. 271, t. 16, f. 12.
  - Ueber d. Muskeln d. Würmer u. ihre Bedeutung f. das System. Arch. f. Anat. 1864, p. 590.
  - Ueber Polygordius. Arch. f. Anat. 1868, p. 51.
  - u. Krohn, Ueber Annelidenlarven mit porösen Hüllen. Arch. f. Anat. 1867, p. 498, t. 13.
  - Monographie der Nematoden. Berlin 1866. 28 t.
- Schnetzler, Anat. u. physiol. Beobachtungen üb. d. Fam. d. Naiden. Fr. Not. 3 R. 5 B. Nr. 91, 1848.
- Schultze, M., Ueber die Entwicklung v. Arenicola piscatorum. Halle 1856. 4to. Abh. Naturf. Gesellsch. z. Halle.
- Ann. Mag. 2 S. 18 V. p. 105.
  - Ueber die Fortpflanzung durch Theilung bei Nais proboscidea. Arch. f. Nat. 1849, p. 293.
  - Noch ein Wort über die ungeschlechtliche Vermehrung bei Nais proboscidea. Arch. f. Nat. 1852, p. 3.
  - Ueber Chaetonotus u. Ichthydium. Arch. f. Anat. 1853, p. 241, t. 6.
  - Bericht über einige im Herbst 1853 a. d. Küste d. Mittelmeeres angestellten zootom. Untersuch. Würzburg. physico-medic. Gesellsch. 4 B. 1853, p. 235.
- Schwalbe, G., Ueber den feineren Bau der Muskelfasern wirbelloser Thiere. Arch. f. mikr. Anat. 5 B. 1869.
- Kleinere Mittheil. zur Histologie wirbelloser Thiere. Arch. f. mikr. Anat. 5 B. 1869.
- Schweigger, A., Handbuch der Naturgeschichte d. skeletlosen ungegliederten Thiere. Leipzig 1820.
- Seba, A., Locupletissimi rerum naturalium thesauri accurata descriptio. Amst. 1734-1765. Fol.
- Secchi, Nouv. observations sur les lumières phosphorescentes animales. Ann. Sc. nat. 5 S. 16 T. 1872, Nr. 9.
- Selenka, E., Das Gefässsystem d. Aphrodite aculeata. Nederland. Arch. f. Zool. 2 B. p. 33, t. 3-4.

- Selenka, E., Eifurchung und Larvenbildung von *Phascolosoma elongatum*. Z. w. Z. 25 B. 1875, p. 442, t. 29-30.
- Semper, C., Reiseberichte aus Ost-Asien (Sipunculus etc.). Leipzig 1854. 8vo. 1 t. col. — Z. w. Z. 9 B. 1857, p. 48; 10 B. p. 179; 11 B. p. 100; 13 B. p. 560; 14 B. p. 417.
- Die Identität im Typus d. Gliederwürmer u. Wirbelthiere. Verh. Würzb. Physico-Medic. Gesellsch. N. F. 9 B.
  - Die Verwandtschaftsbeziehungen der gegliederten Thiere. Arbeiten a. d. zootom. Institut zu Würzburg. 3 B. 2-3. (1876) t. 5-15.
  - Bemerkungen über die Nephropneusten v. Jhering. Arbeit. a. d. zoot. Institut zu Würzb. 1877, 3 B. p. 480.
  - Beiträge zur Biologie d. Oligochaeten. Ibid. 4 B. 1. p. 65, t. 3-4.
- Serres, E., Explication d. syst. nerv. d. anim. invertébrés. Ann. Sc. nat. 3 T. 1824, p. 377.
- Serres, M. de, Note sur un nouv. genre d'Annélide tubicole perforante. Ann. Sc. nat. 4 S. 4 T. 1845, p. 238.
- Des Invertébrés lithodes ou perforants. Cpt. Rend. 39 T. 1854, p. 856.
  - De quelques faits nouv. relat. aux Invertébrés perforants. Cpt. Rend. 40 T. 1855, p. 1313.
- Siebold, Th. v., Berichte üb. die Leistungen in der Naturgeschichte d. Annulaten. Archiv f. Nat.: for 1840 i 1841, 2; for 1841 i 1842, 2; for 1842 i 1843, 2; for 1843-44 i 1845, 2; for 1845, 46, 47 i 1850, 2.
- Berichte über die Leistungen im Gebiete der Anatomie u. Physiologie der wirbellosen Thiere. Archiv für Anat.: for 1838 i 1840; for 1839-40 i 1841; for 1841 i 1842; for 1842 i 1843; for 1843-44 i 1845.
  - Lehrbuch d. vergleichenden Anatomie der wirbellosen Thiere. Berlin 1848.
  - *Halicryptus spinulosus*. Neue preuss. Provinzialblätter. 7. Königsberg 1849, p. 184.
  - Zusatz zu Ehlers: über *Halicryptus*. Z. w. Z. 11 B. p. 401.
- Slabber, M., Physikalische Belustigungen oder mikroskopische Wahrnehmungen von Wasser- und Landthierchen. Nürnb. 1781, p. 23 (Sagitta), t. 6, fig. 4-5; p. 44 (*Autolytus prolifer*), t. 10, fig. 4.
- Smith, Sidney, a Verrill, see Verrill.
- Invertebrate Fauna of Lake superior. 2 Rep. of Fish a. Fisheries by Spencer Baird. 1874, p. 697.
- Sorby, On the colouring matter of *Bonellia viridis*. Quart. Journ. Micr. Sc. 23 V. 1875, p. 166.

- Sowerby, G. B., The genera of recent a. fossil shells. 1-2 V.
London 1820-34. 8vo.
- Sowerby, J., British miscellany. 1. London 1804. 8vo. *
- Stannius, H., Ueber d. inneren Bau d. Amfinome rostrata.
Isis 1831.
- Bemerk. üb. d. Anatomie u. Physiologie d. Arenicola piscatorum. Arch. f. Anat. 1840, p. 352, t. 11.
- Steenstrup, J., Tomopteris septentrionalis (uden Beskrivelse).
Vidensk. Meddel. Naturh. Foren. Kjøbenh. 1849, p. IV.
- Stimpson, Synopsis of the marine Invertebrata of Grand-Manan. Smithsonian Inst. 6 V. 1854. Særtryk i 1853 og 1854. Washington.
- On some remarkable marine Invertebrata inhabiting the shores of South-Carolina. Proc. Bost. Soc. Nat. Hist. 5 V. 1855, p. 112.
- Prodromus animal. evertebratorum in expeditione septentr. observat. Philad. 1857-1858. 8vo.
- Invertebrata from the Chinese a Japanese sea. Proc. Acad. Nat. Sc. Philad. 7 V. 1855, p. 375 og 385.
- Marine Invertebrata collected by the Arctic Expedition under J. Hayes. Proc. Acad. Nat. Sc. Philad. f. 1862-63, p. 138.
- Sternaspis affinis. Proc. Acad. Nat. Sc. Philad. 1864, p. 159.
- Strøm, H., Physisk og oekonomisk Beskrivelse over Fogderiet Søndmør, beliggende i Bergens Stift i Norge. 1-2 B. Sorø 1762-1766. 4to.
- Beskrivelse over norske Insecter. Kgl. norske Vid. S. Skrifter. 4 B. 1768. 8vo. p. 366.
- Udkast til en Beskrivelse af Hardanger i Bergens Stift i Norge, sammenskrevet efter Marcus Schnabels efterladte Papirer. Kjøbenh. 1781. 4to.
- Studer, Th., Beiträge z. Naturgesch. d. wirbellosen Thiere in Kerguelens Land. Arch. f. Nat. 1878, p. 111.
- Suriray, Note s. quelques parasites et produites organiques du Lombric terrestre. Ann. Sc. nat. 2 S. 6 T. 1836, p. 353, 1 t.
- Swan, Jos., Illustrations of the comparative anat. of the nervous system (Lumbricus terrestris, Hirudo medicinalis). London 4to. P. 1. 1836, P. 3-4. 1837-1839, p. 5, 7, 18, 40, 41.
- Tauber, P., Om Naidernes Bygning og Kjønsforhold. Naturh. Tidsskr. 3 R. 8 B. 1873, p. 379, t. 13-14.
- Undersøgelser over Naidernes kjønsløse Formering. Naturh. Tidsskr. 3 R. 9 B. 1874, p. 1, t. 1-3.
- Templeton, Rob., On some invertebrated animals obtained at the Isle of France. Transact. Zool. Soc. Lond. 2 V. 1. 1836, p. 25, t. 5.

- Templeton, Rob., Catalogue of Irish annulose and rayed animals selected of the papers of the late J. Templeton. Loud. Mag. Nat. H. 9 V. 1836, p. 9, 233, 301, 417, 466.
- Teuscher, R., Notitz über Sipunculus und Phascolosoma. Jenaische Zeitschr. f. Naturwiss. 1874, p. 488, t. 17.
- Théel, H., Recherches s. l. Phascolion Strombi Mont. Kgl. Sv. Vet. Akad. Handl. N. F. 14 B. Nr. 2. t. 1-3. 1875. (Sommaire, Bihang t. Kgl. Sv. Vet. Akad. Handl. 3 B. Nr. 3.) — Études s. l. Géphyriens inermes des mers de la Scandinavie, du Spitzberg et du Groenland avec 4 t. Bihang t. Kgl. Sv. Vet. Akad. Handl. 3 B. Nr. 6. 1875.
- Thompson, W., The natural hist. of Ireland. 1-4 V. Lond. 1849-56.
- Irish Invertebrates. Rep. Br. Ass. Adv. Sc. 13 meet. 1843; 22 meet. 1852, p. 295. — Ann. Mag. 5 V. 1840; 7 V. 1841; 13 V. 1844; 15 V. 1845, p. 320; 18 V. 1846, p. 389; 20 V. 1847; 2 S. 1 V. 1848, p. 355; 3 V. 1849. — Proc. Zool. Soc. Lond. 5 V. 1837, p. 52.
- Thomson, Wyville, The depths of the sea. An account of the general results of the dredging cruises of the Porcupine and the Lightning, 1868-1870. London 1873.
- Reports of the Challenger Expedition. Nature, 1874-1875. — Ann. Mag. 4 S. 16 V. p. 231.
- Prelim. notes on the nature of the sea bottom procured by the soundings of H. M. S. Challenger during her cruise in the Southern Sea in the early part of the year 1874. Proc. R. Soc. Lond. 23 V. 1875, p. 32.
- Treitschke, Fr., Naturhistorischer Bildersaal d. Thierreichs. 3 B. 1842.
- Treviranus, G. R., Ueber d. inneren Bau d. stachlichen Aphrodite. Trevir. Zeitschr. f. Physiologie. 2 B. 1829, p. 157.
- Gesetze u. Erscheinungen d. organischen Lebens. 1-2 B. Bremen 1832. 8vo.
- Ueber die Zeugung d. Erdregenwurms. Trevir. und Tiedemann, Z. f. Physiologie. 5 B. 2. 1835.
- Ueber die Zeugung der Egel. Trevir. und Tiedemann, Z. f. Physiologie. 4 B. 1831, p. 159, 2 t. u. Erläut. ibid. 5 B. 2. 1835, p. 133.
- Beobachtungen a. d. Zootomie u. Physiologie. 1 H. Bremen 1839. 4to.
- Troschel, F., Piscicola respirans, n. sp. Arch. f. Nat. 1850, p. 17. t. 2. Fig. A-E.
- Tschudi, Ad., Synoptische Uebersicht d. Ringelwürmer (Anneliden) nach Cuviers Classification m. viel. Abb. Weimar 1839. Imp. Fol. *

- Tullberg, T., Neomenia a new genus of invertebrate animals. Bihang t. Kgl. Sv. Vet. Akad. Handl. 3 B. Nr. 13. t. 1-2. 1875.
- Turton, W., The British fauna. Swansea 1807. 12mo. *
— A conchological dictionary of the Brit. Islands. London 1819. *
- Serpulae. Edinb. Encyclop. 7 V. Edinb. n. Phil. Journ. 12 V.
- Vaillant, L., Sur un nouveau cas de bourgeonnement chez les Annélides. Ann. Sc. nat. 5 S. 3 T. 1865, p. 243, t. 3.
— Note sur l'anatomie de deux espèces du genre Perichaeta et essai de classification des Annélides lombricinae. Ann. Sc. nat. 5 S. 10 T. 1868, p. 225, t. 10.
— Contributions a l'étude anatomique du genre Pontobdella. Ann. Sc. nat. 5 S. 13 T. 1870, Nr. 5, p. 8.
— Recherches s. l. synonymie d. espèces placées par Lamarck d. l. genres Vermet, Serpule et Vermilie. Nouv. Arch. Mus. d'hist. nat. 7 T. 1871, p. 181.
- Vallot, J., Sur l'Astacobdella branchiale. Mém. Ac. Dijon. 1843-44, part. d. sciences, p. 103.
- Vejdovsky, F., Beitr. z. Oligochaetenfauna Böhmens. Sitzb. d. böhm. Ges. d. Wissensch. 20 Nov. 1874, 29 Oct. 1875.
— Ueber Psammoryctes umbellifer. Z. w. Z. 27 B. 1876, p. 137, t. 8.
— Anatomische Studien üb. Rhynchelmis limosella. Z. w. Z. 27 B. 1876, p. 332, t. 21-24.
— Ueber Phreatothrix, e. n. Gattung d. Limicolen. Z. w. Z. 27 B. 1876, p. 541, t. 29.
— Zur Anatomie u. Systematik d. Enchytraeiden. Sitzb. d. böhm. Ges. d. Wissensch. 5 Heft. 1877.
— Ueber die Eibildung und die Männchen v. Bonellia viridis. Z.w. Z. 30 B. 1878, p. 487, t. 30.
— Beitr. z. Kenntn. d. Tomopteriden. Z. w. Z. 31 B. 1878, p. 81, t. 6-7.
- Verrill, A. E. „Annelides.“ Report upon the invertebrate animals of Vine-Yard-Sound and the adjacent waters. Un. St. Commission of fish a. fisheries. P. 1. Rep. f. 1871-1872 by Spencer F. Baird, 1872, p. 580. P. 2. Rep. 1874 (lakes a. coast's). Synopsis of the N.-Amer. fresh-water leeches, p. 666.
— (Deep Sea Dredging) Distribution of marine animals of the southern coasts of New-England. Dana a. Silliman, Amer. Journ. of Sc. a. Arts, 3 S. 2 V. p. 357.
— a. Smith, Sidney J., Notice of the Invertebrata dredged in Lake Superior. Dana a. Silliman, Amer. Journ. of Sc. a. Arts, 3 S. 2 V. p. 448.

- Verrill, A. E., Description of North-American Fresh-water Leeches. *Ibid.* 3 S. 3 V. p. 126.
- Results of recent dredging on the coast of New-England. *Ibid.* 3 S. 5 V. p. 1, 98; 6 V. p. 435; 7 V. p. 38, 131, 405, 498; 9 V. p. 411; 10 V. p. 36, 196.
- On Provincial Divisions of the marine fauna. *Trans. Connecticut Acad.* 1871.
- Notice on some dredgings near Salem by A. Packard and J. Cooke in 1873. Sixth annual report of the trustees of the Peabody Acad. of Sc. f. 1873, p. 58.
- Contributions to the natural history of Kerguelens Island made in connection with the Un. St. Transit-of-Venus-Expedition. 2 P. May. 1876. Annelides.* (*Amer.Journ.1876.*)
- Virey, J., Complément de l'anatomie d. l. Sangsue. *Journ. d. Pharmacie* 1825, p. 201. *
- Viviani, Dom., Mém. s. la Sabella penicillus Lin. *Journ. d. Phys.* 57 T. 1803, p. 321.
- Bemerkungen über d. Nervensystem u. d. Blut der Amphi-triten. Reil u. Autenrieth, *Archiv f. Physiologie.* 9 B. 1809, p. 209.
- Vogt, C., Zur Anatomie d. Parasiten (*Mutzia-Chaetogaster*). *Arch. f. Anat.* 1841, p. 33, t. 2, fig. 13-15.
- Wagener, G., Ueber die Muskelfaser d. Evertebraten. *Arch. f. Anat.* 1863, p. 211.
- Wagler, J., Mittheil. üb. einige merkwürdige Thiere. *Isis* 1832, p. 275.
- Wagner, R., Ueber die Geschlechtswerkzeuge d. Blutegel. *Arch. f. Anat.* 1835, p. 220.
- Ueber Blutkörperchen bei Regenwürmern u. Blutegeln etc. *Arch. f. Anat.* 1835, p. 311, t. 5, fig. 14-15.
- Zur Anatomie von Nereis. *Isis* 1834, p. 132.
- Icones physiologicae. Leipzig 1839. 4to.
- Ueber den Bau der Actinotrocha branchiata. *Arch. f. Anat.* 1847, p. 202, t. 9.
- Wahlberg, P., Tvenne nya Blodigel-arter. *Kgl. Sv. Vet. Ak. Handl.* 1842, p. 13, t. 1; *Förh. Skand. Naturforsk.* 3die Möte, Stockh. 1842, p. 665.
- Nya Blodiglar. *Öfvers. Kgl. Sv. Vet. Ak. Förh.* 1855, p. 233.
- Waldeyer, W., Untersuchungen üb. d. Ursprung u. Verlauf d. Achsenzylinder bei Wirbellosen u. Wirbeltieren. *Z. f. rat. Med.* 1863, 20 B. p. 193. t. 8-12.
- Wallich, G. C., The north atlantic sea bed(Bulldog 1860). 1862.
- Walter, Mikroskopische Studien üb. d. Centralnervensystem wirbelloser Thiere. Bonn 1863. (L. Ber. 1864.)
- Weber, E. H., Ueber die Entwicklung d. medic. Blutegels und

- der Clepsine, Schreiben an Rusconi. Arch. f. Anat. 1846, p. 429.
- Wetherell, J., Notice of recent worm tracks. Journ. Proc. Linn. Soc. Lond. 3 V. 1858, p. 31.
- Whiteaves, J., Note on a Deep-Sea Dredging Expedition round the Island of Anticosta in the gulf of St. Lawrence. Ann. Mag. 4 S. 10 V. 1872, p. 347. (Anneliderne fra W's Expeditioner i 1871, 72, 73 ere beskrevne af M'Intosh i Ann. Mag. 4 S. 13 V. 1873, p. 204.)
- On recent deep-sea dredging operations in the gulf of St. Lawrence. Sillim. Amer. Journ. Sc. a. Arts, 1874, 7 V. p. 210.
- Whitman, Ch. Otis, The Embryology of Clepsine. Quart. Journ. Micr. Sc. 1878, p. 215, t. 12-14.
- Whitmee, S.J., On the Palolo-worm. Proc. Z. Soc. 1875, p. 496.
- Wiedecke, Ægkapsel af Hirudo. Fror. n. Not. 21 B. p. 183.
- Wiegmann, A., Ueber Peripatus. Arch. f. Nat. 1847, p. 195.
- Will, J., Ueber das Leuchten einiger Seethiere. Arch. f. Nat. 1844, p. 328.
- Willemoes-Suhm, F., Biologische Beobachtungen üb. niedere Seethiere. Z. w. Z. 21 B. 1871, p. 380, t. 31-33.
- Ueber die Anneliden a. d. Küsten d. Färöer. Z. w. Z. 23 B. 1873, p. 346, t. 18.
  - Ueber einen Balanoglossus im Nordmeere. Gött. Nachr. 1870, p. 478. Z. w. Z. 21 B. 1871, p. 485.
  - Briefe an Th. v. Siebold (Challenger Expeditionen). Z. w. Z. 24-27 B.
  - Leioderma, a new Gephyrea. Nature, 8 V. p. 29.
- Williams, Th., Rep. on the Brit. Annelida. Rep. Br. Ass. Adv. Sc. 21 meet. 1851, p. 159, 10 t.
- On the blood-proper a. chylaqueous fluid of invertebrate animals. Phil. Trans. R. Soc. 1852, p. 595.
  - On the mechanism of aquatic respiration and on the structure of the organs of breathing in invertebrate animals. Ann. Mag. 2 S. 12 V. 1853, p. 243 (1 t.), 333 (1 t.), 393 (1 t.); 13 V. 1854, p. 131 (1 t.), p. 294 (2 t.); 14 V. p. 34 (2 t.), p. 241 (3 t.); 16 V. 1855, p. 315 (1 t.), p. 404 (1 t.); 17 V. 1856, p. 28 (1 t.), p. 142 (1 t.), p. 247 (2 t.); 19 V. 1857, p. 193 (1 t.).
  - Researches on the structure and the homology of the reproductive organs of the Annelides. Phil. Trans. R. Soc. 1858, p. 83, 3 t. (Ann. Mag. 2 S. 19 V. p. 393-97.)
- Williams, On a new species of Chaetopterus (Ch. insignis B.) from North-Wales. Trans. Linn. Soc. 1864. 24 V. 3, p. 483.
- Willis, Th., De anima brutorum. 1. Lond. 1672.

- Wilms, Rob., De Sagitta mare German. circa insulam Helgoland incolente. Diss. Berol. 1864. 4to.
- Wright, Perceval, On Peripatus Huttoni. Quart. Journ. Micr. Sc. 20 V. p. 313.
- Wright, Strethill, Description of two tubicular Annelides. Edinb. n. Phil. Journ. New S. 4 V. 1856, p. 313.
- On the Crepina of v. Beneden (Phoronis). Edinb. n. Phil. Journ. New S. 5 V. Octob.
- On the prehensile apparatus of Spio seticornis. Edinb. n. Phil. Journ. New S. 6 Vol. 1857, Nr. 1, p. 90. *
- Wulfen, F. H., Descriptiones zoologicæ ad Adriatici littora maris concinnatæ. Nov. Act. Nat. Cur. 8 T. p. 270.
- Ørsted, A. S., Beretning om en Excursion til Trindelen i Odensefjord. Naturh. Tidsskr. 1 R. 3 B. p. 559-60.
- Conspectus generum specierumque Naidum ad faunam Danicam pertinentium. Naturh. Tidsskr. 1842, 1R. 4B. p. 128, 1t.
- Udtog af en Beskrivelse af Grønlands Annulata Dorsibranchiata. Ibid. 1842, 1 R. 4 B. p. 109.
- Forsøg til en ny Classification af Planariea Dugès. Naturh. Tidsskr. 1 R. 4 B. p. 519. (Bonellia.)
- Grønlands Annulata Dorsibranchiata. Kjøbenh. 1843. 4to. 8t. Kgl. D. Vidensk. S. naturv. math. Afh. 10 D. 1843, p. 153.
- Annulatorum Danicorum conspectus. Fasc. 1. Maricolæ. Quæstio ab universitate Hauniensi proemio ornata. Hauniæ 1843. 8vo. 7 t.
- Zur Classification d. Annulaten, mit Beschreibung einiger neuer oder unzulänglich bekannt. Gatt. u. Arten. Arch. f. Nat. 1844, p. 99.
- De regionibus marinis. Diss. inaug. Hauniæ 1844. 8vo.
- Entwurf einer systemat. Eintheilung d. Plattwürmer. Copenhagen 1844, p. 91.
- Fortegnelse over Dyr, samlede ved Drøbak. Naturh. Tidsskr. 2 R. 1 B. 1844-45, p. 400, t. 5.
- Ueber die Entwicklung der Jungen bei einer Annelide u. üb. die äusseren Unterschiede zwischen beiden Geschlechtern. Arch. f. Nat. 1845, p. 20. (Exogone naidina.)
- Et Bidrag til at besvare det Spørgsmaal, hvilken Plads Slægten Sagitta bør indtage i Systemet. Vidensk. Meddel. Naturh. Foren. Kjøbenh. 1849, p. 26.
- Om Lovene for Farvefordelingen hos Dydrene i Havets forskjellige Dybder. Ibid. 1849, p. 57.

VERMES.

I. Chaetognatha, *R. Leuck.*

Sagitta, *Slabber.*

1. *Bipunctata*, Quoy et Gaymard, Ann. Sc. nat. 10, 1827; Krohn, Arch. f. Nat. 1853, p. 140; Wilms, Observat. de Sagitta mare Germanicum incolente; Moebius Pommerania 2, p. 158. — *S. germanica* Leuck. u. Pagenst. Arch. f. Anat. 1858, p. 593, t. 21.

Nordsøen, Nymindegab Krøyer, V. f. Jylland Pommerania 2; *Skagerak* Pommerania 2; *Store Belt* Pommerania 2, S. f. Fænø; *Kieler Fjord* Pommerania 1.

2. *Hamata*, Moebius, Pommerania 2, p. 158.

Skagerak, N. f. Hanstholm Pommerania 2, p. 158; NV. f. Skagen Pommerania 2, 350 Fv. Mudder, dødt Græs; *Kattegat*, Hirtsholmene Krøyer.

II. Gefyrea, *Qtfg.*

Echiurus *Cuvier.*

1. *Vulgaris*, Sav. Lumbricus echinurus Pall. Spicil. zool. Fasc. 10, p. 5, t. 1, f. 1-5; Miscellanea zool. p. 148, t. 11, f. 1-6, O. Fabr. Fn. Grönl. p. 283; Qtfg. Cuv. Regn. an. ill. Zooph. t. 23, f. 1. — Thalassema rupium Lam. Syst. An. s. Vert. p. 339. — Thalassema echinurus Bosc., Hist. d. Vers 1, p. 224, t. 8, f. 2-3; Lyngbye, Rariora Codana cum Delineat. Mscr. — Echiurus Pallasii, Guerin, Iconogr. Zooph. t. 6, f. 3; Diesing, Revis. d. Rhyngodeen p. 775, Qtfg. Ann. 2, p. 592.— Thalassema Neptuni, Qtfg. Cuv. Regn. au. ill. t. 21, f. 4. —

Echiurus vulgaris, Forbes a. Goodsir, Edinb. n. phil. journ. 30, 1841, p. 369, t. 7, f. 1.; Forbes Brit. starf. p. 263; M. Sars, n. Mag. Nat. 6, p. 10 og 17; O. Schmidt Z. f. d. ges. Naturw. 3, p. 6, t. 2, f. 5; Danielssen og Koren n. Mag. Nat. 1875 og i Fn. littor. Norv. 3, p. 151; Baird. Proc. Zool. Soc. 1868, p. 109. — *Holothuria forcipatus* Fabr. Fn. Grönl. p. 357. — *Echiurus forcipatus*, J. Reinhardt, Bidr. Beskr. Grönl. 1857; Dies. Rev. Rhyng. p. 776; Qtfg. Annel. 2, p. 593; Danielssen og Koren, Fn. litt. Norv. p. 151; Baird. Proc. Zool. Soc. 1868, p. 110. — Ech. Luetkeni, Dies. Rev. Rhyng. p. 777; Qtfg. Annel. 2, p. 593; Baird. Proc. Zool. Soc. 1868, p. 111; Dan.-Kor. Fn. litt. Norv. p. 151. — Paa de i Kjøbenhavns Museum, tildeels af Diesing selv, som. Ech. Luetkenii bestemte Exemplarer ere flere af Analbørsterne faldne ud; deres sædvanlige Antal er 6-8 i bageste og 8-10 i forreste Række (Lyngbye afbilder og noterer 8-8 paa sit mørktfarvede Exemplar). Den mørke Farve hidrører muligt derfra, at Exemplarerne ere kjønsmodne, Denne langs Kysterne af Vest-Europa og ved Grønland og Island (Mus. H.) forekommende Art er kun sjeldnere fundet ved vore Kyster.

Vesterhavet, Agger (efter Storm) Mus. H. og Østerboel; *Kattegat*, ved Frederikshavn Hørring, V. Schmidt, Mus. H., Aarhus Bugt Winther; *Øresund*, Gilleleie Lyngbye, Hellebæk Lütten, Hørring, Mus. H., Traustedt. *)

Halicryptus v. Sieb.

2. *Spinulosus*, v. Sieb., n. preuss. Provinzialblätter 7. Königsbg. 1849, p. 184; Dies. Rev. Rhyng. p. 779; Ehlers, Z. w. Z. 11, p. 401, t. 34; Willemoes-Suhm, Z. w. Z. 21; Baird, Proc. Zool. Soc. 1868, p. 107.

*) Hr. Traustedt har fra Hellebæk medbragt en 5 Mm. lang rødlig Unge, der endnu besad 5-6 Børster ovenfor de to store Kroge; efter Buschs Jagtagelser (Beobacht. üb. Anat. etc. 1851) forsvinde disse Børster ellers paa et meget tidlige Stadium.

Store Belt Winther, 2 smaae Exemplarer, der i Spiritus have trukket sig kugleformigt sammen; **Øresund**, Hellebæk Collin, 4 Exemplarer, af hvilke det ene findes paa Mus. H., det største Exemplar 55 Mm.; Schiødte, 1 Expl.

Udb. Spitsbergen, Østersøen.

Chaetoderma, Lovén.

3. **Nitidulum**, Lovén, Öfvers. Sv. Ak. Förh. f. 1844, Stokh, 1845, og i Hornschuch Arch. f. skandin. Beiträge 1, 1845, p. 469; Dies. Rev. Rhyng. p. 770; Keferstein, Z. w. Z. 15, p. 442; Qtfg. Annel. 1865; Baird 1868, p. 107. (Nereis hispida Lyngbye Mscr. — Crystallophrisson nitens Moebius, Pommer. 2, p. 157 (ifølge velvillig Meddeelse fra Forfatteren). Faa Exemplarer ere fundne her i Landet.

Sydlige Kattegat, Renden, 1 Kv. M. SO. f. Skade Gr., 12½ Fv. Mud. med Spatang Winther; 2 Kv. M. Ø. f. Staalhøis Hage, 13½ Fv. sort Mud. Spatang Winther; 2 Kv. M. Ø. f. Hjelm, 11 Fv. Mud. Spatang Winther; Ø. f. Samsø, 2 Kv. M. ud for Ballen, 9 Fv. mørkt Sand, Stene Winther; **Store Belt**, mellem Luushage og Bolsax, 9 Fv. Mud. Ral, Winther; **Øresund**, Aalbæk Collin, Mus. H.; Hellebæk Lütken, Collin, Schiødte.

Udb. Vestlige Nordeuropa, Østl. N. Amerika.

Priapulus, Lam.

4. **Candatus**, Holothuria priapus, O. Fabr. Fn. Grønl.; O. F. Müller Zool. Dan. 3, p. 27, t. 96, f. 1.; J. Rathke Zool. Dan. 4, p. 18, t. 135, f. 2. — Priapulus caudatus, Lam. An. s. vert. 3, p. 77; Ehl. Z. w. Z. 11, p. 209, t. 20; Qtfg. Annel. 2, p. 601; Baird. Proc. Zool. Soc. 1868, p. 104; Dan.-Kor. Fn. litt Norv. p. 150. — Pr. glandifer Ehl. Z. w. Z. 11, p. 209, t. 21, f. 24; Keferst. Gött. Nachr. 1865, p. 208; Qtfg. Annel. 2, p. 601; Baird. Proc. Zool. Soc. 1868, p. 106. — Pr. brevicaudatus Ehl. Z. w. Z. 11, p. 209, t. 21, f. 23; Keferst. Qtfg., Baird. — Pr. tuberculato-spinosus, Baird, Proc. Zool. Soc. 1868, p. 107, t. 11, f. 3.

Denne Art er ligeledes kun fundet i faa Exemplarer.

Kattegat, 2 Kv. M. Ø. f. Hirtsholm, 8 Fv. blød Bund, Schiødte; *Liumfjorden*, Brevig 1 Expl. Collin; *Store Belt*, Renden, 1 Kv. M. Ø. f. Asnæs Flæk, 8 Fv. Winther; *Øresund*, Hellebæk Lütken, Mus. H.; Krøyer, Reinhardt, Mus. H.

Udbr. Nordl. Ishav, Nordsø, Østersø, Nordl. Atlanterhav.

Phascolosoma, *F. S. Leuck.*

5. *Margaritaceum*, M. Sars. n. Mag. Nat. 1851; Dies. Rev. Rhyng; Dan.-Koren, Fn. litt. Norv. 3, p. 135. — Ph. Ørstedii, Kef. Z. w. Z. 15 B. p. 436, t. 31, f 8; t. 33, f. 39. — Ph. albidum, Theel, Bihang til Sv. Ak. Handl. 3 B. Nr. 6, p. 8; t. 2, f. 10.

Øresund, Hellebæk, 19 Fv. Leerbund, Collin, 1 Expl.

Udbr. Spitsbg. Grønland, Island (Mus. H.), Finland, Vestlige Norge, Øresund.

6. *Harveyi*, Forbes. Syrinx Harveyi, Forb. Brit. Starf. p. 249. — Ph. Harveyi, Diesing, Rev. Rhyng. p. 763; Baird, Proc. Linn. Soc. London 1868, p. 82; Qtfg. Annel. 2, p. 617, (Phascolosomum). — Ph. margaritaceum, Kef. Gött. Nachr. 1865, p. 201; Z. w. Z. 15 B. p. 430, t. 31, f. 9, t. 32, f. 28-29. — Ph. elongatum, Blainv. Dict. Sc. Nat. 49 T. p. 312. — Ph. elongatum, Kef. Z. w. Z. 12 B. p. 39, t. 3, f. 5 og 14; t. 4, f. 2-6. — Sipunc. elongatus, Qtfg. Annel. 2, p. 619. — Ph. dubium, Theel, Bih. til Sv. Ak. Handl. 3 B. Nr. 6, p. 6, t. 2, f. 8; t. 3, f. 19.

Kattegat, Frederikshavn Collin, 1 Expl.

7. *Strombi*, Montagu. Sip. Strombi, Tr. Linn. Soc. 7 V. p. 77. — Sip. Dentalii, Gray; Johnston et Loudon Mag. 6, p. 233. — Sip. Bernhardus, Forbes, Br. Starf. p. 251. — Phascolosoma Bernhardus, Dies. Rev. Rhyng. p. 759; Baird, Proc. Lin. Soc. 1868, p. 86. — Phascolosoma concharum, Øsd. Reg. mar. p. 80. — Sip. capitatus, H. Rathke, Nov. Act. Nat. Cur. 1844, p. 143; O. Schmidt, Z. f. d. ges. Naturw. 3 B. p. 2. — Phascolosoma Strombi, Kef. Gött. Nachr. 1865,

Z.w.Z. 15 B. p. 430; Dan.-Koren, Fn. litt. Norv. 3, p. 140.—
Phascolion Strombi, Theel, Kgl. Sv. Ak. Handl., Ny F. 14 B.
1875, Nr. 2, t. 1-3; Bihang Sv. Ak. Handl. 3 B. Nr. 2 og 6,
p. 13. — Phascolion tuberculatum, Theel, Bih. Sv. Akad.
Handl. 3 B, Nr. 6, p. 15, t. 1, f. 1, t. 3, f. 16.

Almindelig paa dyb muddret eller sandet Bund, hyp-
pig i Bløddyr-Skaller.

Udbr. Nordlige Iishav, Atlanterhav, Kattegat med Øresund,
Adria.

III. Balanoglossi.

Balanoglossus, *delle Chiaje*.

1. *Kupfferi*, Willemoes-Suhm. Göttinger Nachr. 1870,
p. 478; Z. w. Z. 21 B. p. 485.

Øresund, Hellebæk, 12-16 Fv. Willem. Suhm 4 Expl. Mus.
H.? Brudstykker.

IV. Discophoreae, *Grube*.

Pontobdella, *Leach*.

1. *Muricata*, L., Hirudo muricata, L. S. Nat. 12, p. 1080.
— Albione muricata, Sav. Syst. Ann.; Cuv. R. an. ill. Annel.
t. 23. — Pontobdella muricata, Leach Miscel. zool. 2, p. 12.
Grube Fam. d. Annel. p. 108; Johnst. Catal. p. 39; Malm Sv.
Discifera p. 161 (Zool. Observat. 1868); Moquin-Tandon
Monogr. d. Hirud. Ed. 2, p. 285; Pont. spinulosa Leach Zool.
Miscel. 2, p. 12, t. 65; Dies. Syst. Helm. 1, p. 437. Alminde-
lig udbredt snyltende paa Raja clavata og R. batis; (i Mus.
H. opbevares bl. A. et Exemplar paa 9", Krøyer).

Udbr. Nordsø, Kattegat, Øresund, Store Belt (i et
Sandrør, Winther).

2. *Areolata*, Leach, Br. Mus. Collect. (fide Johnston);
Blainville Dict. Sc. nat. 57, p. 537; Moq. Tand lib. cit. p. 290,
t 2, f. 12; Dies. Syst. Helm. 1, p. 439; Grube lib. cit. p. 108.
Kattegat Krøyer, et Expl. Mus. H.

Oxytonostoma, *Malm.*

3. *Typica*, Malm, Sv. Discif. p. 165, t. 3, f. 2.

Øresund, Hellebæk paa en Rokke (*R. radiata*). Forf. Udb. Kattegat, Øresund.

Hirudo, *L. s. str.*

4. *Medicinalis*, L. S. Nat. 12, p. 1079; Moq.-Tand. 2, p. 327; Brandt u. Ratzeburg medic. zool. 2, p. 238, Malm. p. 169. — *Sanguisuga officinalis* Sav. S. d. Annel. p. 457. — *Sanguisuga medicinalis* Sav. ibid. p. 456.

Forekommer spredt, saavidt jeg veed, i de fleste Egne af Landet. Omegnen af Kjøbenhavn, ved Frederiksborg, Sorø, Vordingborg (Stensby Sø), Aarhus, Kolding.

Haemopis, *Sav.*

5. *Vorax*, Mox.-Tand Ed. 1, Malm. Sv. Discif. p. 181 og 245; Krøyer, Mus. H. — *Hæm. sanguisuga* Moq.-Tand. Ed. 2, p. 318. — *H. sanguisorba* Savigny Annel. 1826, p. 458.

Sjælland Krøyer, 1 Expl. Mus. H. (Etiketten er Krøyers Haandskrift.

Udb. Nordl. Afrika, Mellem Europa.

Aulastoma, *Moq.-Tand.*

6. *Sanguisuga*, Bergmann. *Hirudo sanguisuga*, Bergm. Sv. Vet Ak. Hndl. 1757, p 309, t. 6, f. 3-4. Linné S. Nat. 12, p. 1079; O. F. Müller, Prodr. p. 220, Vermium 1, p. 2, p. 38. — *Hirudo gulo*, Braun, Syst. Beschr. einig. Egelarten, 1805. — *Hæmopis gulo* Cuv. R. an. ill. Annel. t. 21, f. 4. — *Aulastoma gulo* Moq.-Tand. 2, p. 317, t. 5, f. 1-2. *Aulacostomum gulo*, Grube, Fam. Annel. p. 110. — *Aulastoma sanguisuga*, Malm, Sv. Discif. p. 180, t. 3, f. 5.

Meget almindelig i ferske Vandsamlinger.

Nephelis, Sav.

7. *Octoculata*, Bergm. Hirudo octoculata, Bergm. lib. cit. p. 311, t. 6, f. 5-8. — Hirudo octoculata, Müll. Prodr., Vermium. — Neph. vulgaris Grube lib. cit., Diesing, Syst. Helm 1, p.456. — Neph. octoculata Moq.-Tand. 2, p.302, Malm, p.186.

Meget almindelig især i større Vandsamlinger.

8. *Reticulata*, Malm. Sv. Discif. p. 190, t. 3, f. 7. — Hirudo vulgaris O. Fabr. Mscr. 3die Hefte, p. 337, Nr. 629, Beskriv. og fig. (excl. syn.)

Almindelig i Omegnen af Kjøbenhavn; Budde-Lund, Levinsen Mus. H., Statsgraven Forf.

9. *Lineatus*, Müll. Hirudo lineata Müll. Prodr. Nr. 2660, Verm. Nr. 169; O. Fabr. D. Vidensk. Selsk. Skr. 2, 1826, p.35, t. 3, Y, f. 1-2. — Nephelis quadrstriatus, Grube, Fam. Ann. p. 110, 149. — Nephelis lineatus, Budde-Lund, Beretn. 11te Skandin. Naturf. Møde Kjøbenh. 1873, p. 424.

Sjeldent i ferske Vande.

Sjælland, Vintersbølle ved Vordingborg Budde-Lund, Marienlyst ved Vordingborg Forf., Dyrehaven og Rudersdals Skov Leyinsen.

Clepsine, Sav.

10. *Bioculata*, Bergm. Hirudo bioculata, Bergm. lib. cit. 1757, p. 311; Müll. Verm. p. 41, Prodr. Nr. 2662. — Hirudo stagnalis Linné S. Nat. 12, p. 1079. — Glossiphonia bioculata, Johnst. Catal. p. 52. — Clepsine bioculata, Grube, Fam. Annel. p. 113; Dies. S. Helm. 1, p. 448; Malm, lib. cit. p. 195.

Almindelig i stillestaaende og rindende ferske og svagt brakte Vande.

11. *Heteroclita*, L., Hirudo hyalina Müll. Verm. p. 49, Prodr. Nr. 2667, Dies. S. Helm. 1, p. 453. — Hir. heteroclita L. S. Nat. 12, p. 1080. — Cl. heteroclita, Grube, Fam. Ann. p. 113; Malm Sv. Discif. p. 199.

Sjeldnere end den foregaaende.

Sjælland, Stadsgraven ved Kjøbenh. Budde-Lund, Forf.; Sorø Sø og Suus Aa Budde-Lund.

12. *Sexoculata*, Bergm., Hirudo complanata L. S. Nat. 12, p. 1079; Müll. Vermium, Nr. 175. Prodr. Nr. 2666. — Clepsine complanata Gr. Fam. Ann. p. 113 og 150; Dies. S. Helm. 1, p. 452. — Glossiphonia sexoculata Moq.-Tand. 2, p. 358, t. 12. Hirudo sexoculata Bergm. 1757, p. 313. Clepsine sexoculata, Malm, Sv. Discif. p. 204.

Almindelig i stillestaaende ferske Vande.

13. *Marginata*, Müll., Hirudo marginata, O. F. Müll. Verm. p. 46, Prodr. Nr. 2665. — Glossiphonia, marginata Moq.-Tand. 2, p. 375. — Cleps. marginata, Fr. Müller, Arch. Nat. 1844, p. 376, t. 10, f. 14; Grube, Fam. Ann. p. 114; Dies. S. Helm. 1, p. 447; Malm, p. 208.

Almindeligt udbredt, men sjeldnere end den foregaaende.

14. *Tessulata*, Müll., Hirudo tessulata Müll. Prodr. Nr. 2664, Verm. p. 45. Glossiphonia tessulata, Moq.-Tand. 2, p. 379. — Cl. tessulata, Fr. Müller, lib. cit. p. 376; Grube, p. 114 og 150; Diesing 1, p. 447; Malm. p. 214.

Sjeldnere; *Stadsgraven* ved Kjøbenhavn, *Amager*.

Piscicola, Blainville.

15. *Piscium*, Bergm., Hirudo piscium Bergm. 1757, p. 310, Müll. Verm. p. 43, Prodr. Nr. 2663; O Fabr. Mscr. 4, p. 79, Nr. 687. Hirudo geometra Lin. S. Nat. p. 1080. — Piscicola geometra, Grube, p. 112 og 150. — Ichtyobdella geometra Dies. 1, p. 440. — Pisciola piscium, Moq.-Tand. 2, p. 294; Malm, p. 229.

Denne polymorfe og vistnok kollective Art findes almindeligt udbredt i vore ferske og svagt brakke Vande, saavel frit svømmende eller krybende som og, og det hyp-pigst, snyltende paa Ferskvandsfiske (Aborrer, Gjedder, Arter af Karpefamilien).

16. *Hippoglossi*, (Krøyer), Malm, Sv. Discif. p. 257, t. 5, f. 27.

Vesterhavet, Nyminddegab; et Expl., Mus. H. med Krøyers Paaskrift „e fauce Hippoglossi maximi“.

17. *Subfasciata*, Malm, lib. cit. p. 239, t. 4, f. 20. — ? Ichtyobdella sanguinea Ösd. Reg. mar. p. 80.

Hellebæk, faa Expl. Mus. H. Lütken.

18. *Gracilis*, Malm, lib. cit. p. 141. Paa Trigla gurnardus Mus. H., Conradsen.

19. *Nodulifera*, Malm, lib. cit. p. 233, t. 4, f. 18.

Hellebæk Collin, 2 Expl.

NB. De følgende sex Arter, der deels findes paa Mus. H. og deels iblandt Krøyers private Efterladenskaber, hidstilles her efter Krøyers, tildeels af Malm bekræftede, foreløbige Bestemmelser.

20. *Soleae*, Krøyer, Malm. lib. cit. p. 250, t. 5, f. 24.

Øresund, paa Huden af Lota vulgaris, 1 Expl. Krøyer Mus. H.

21. *Aeglefini*, Krøyer, Malm. lib. cit. p. 251, t. 5, f. 25.

Kattegat - Øresund. Oftere fundet paa Gjællerne af Gadus Æglefinus, Krøyer, Mus. H.

Udb. Grønl. Krøyer, Island, Mus. H. Steincke, Kattegat, Øresund.

22. *Molvæ*, Krøyer. Kattegat, 2 Expl. Kr.

23. *Bramæ*, Krøyer. Sjælland, 3 Expl. Kr.

24. *Decollata*, Krøyer. Kattegat, 7 Expl. Kr.

25. *Lavareti*, Krøyer. Et Exemplar paa Corregonus Lavareti (Holsten) Kr.

Branchiobdella, *Odier*.

26. *Parasita*, Henle, Arch. f. Anat. 1835, p. 574; Dorner, Z. w. Z. 15, p. 464. — Hirudo parasita, Braun lib. cit. t. 5, f. 1-4; Hirudo Astaci, Abildg. zool. Dan. 4, p. 45, t. 99, f. B. 1-3; Lyngbye, Mscr.

Meget almindelig paa Flodkrebsen, især paa Undersiden af Halen.

27. *Astaci*, Odier, Mem. Soc. d'Hist. nat. Paris 1823. IV, p. 69, t. 4; Henle lib. cit.; Dorner lib. cit. 1865.

I Sommeren 1876 har jeg oftere kjøbt Flodkrebs paa Fisketorvet i Kjøbenhavn og kun een Gang savnet denne Art, der hyppigt forlader Gjællerne og kryber om paa tyndhudede Steder af Krebsens Underside.

Histriobdella, v. *Beneden*.

28. *Homari*, v. Beneden, Bull. Acad. Belg. 20 T., Nr. 9 og 2 S. 3 T., p. 137; Diesing Nachtr. u. Verbesser. z. Revis. d. Myzhelminthen. Sitzb. Wiener Acad. 35, 1859, p. 421.

I Sommeren 1876, Juni og Juli Maaned undersøgte jeg hyppig Hummer fra Kjøbenhavns Oplag og savnede aldrig ganske denne Art; Hummerne angaves at være fangede i Christianiafjord.

Malacobdella, *Blainv.*

29. *Grossa*, O. F. Müller. Hirudo grossa, Müll. Prodr. Nr. 2668, Zool. Dan. 1, p. 21, t. 21, f. 5. Malacobdella grossa, Blainville, Dict. Sc. nat. 47, p. 270 og 57, 566, Moq.-Tand. 2, p. 388; Blanchard, An. Sc. nat. 1847, p. 143. Dies. lib. cit. 1. — Malacobdella Valenciennæi, Blanchard, Cpt. rend. 1845, p. 1342. An. Sc. nat. 1845, p. 364; 1849, p. 267, t. 5; Cuv. R. an. ill. Annel. t. 23, f. 5 (fide Moebius, Pommerania 1871, p. 106). Almindelig i Cyprina Islandica (sjeld. i Mya arenaria, Kr.).

Vesterhavet, Nyminddegab, Kr.; *Kattegat*, Frederikshavn Steenstrup, Mus. H. Krøyer; *Øresund*, Hveen H. P. C. Møller, Mus. H.; Hellebæk, Lütken, Mus. H.

NB. Under den store Usikkerhed, der hersker i Bdello-morfernes Systematik, antager jeg det ikke overflødig her at nævne de herhenhørende Former, forsaaavidt som deres Forekomst her i Landet er bleven mig bekjendt.

Udonella, *Johnst.*

30. *Caligorum*, Johnston, Loudon, Mag. 8, pag. 497, Catal. p 34; Dies. S. Helm. 1, p.427, Amphibothrium, Kröyer, Frey u. Leuck. Beitr. z. Kenntn. wirbellosen Thiere, p.147. Paa Caligus curtus, Krøyer (uden Lok).

Frederikshavn af Flyndergarn, som havde staaet 6 Kv. M. ret ud for Land, paa en Caligus. Schiødte.

Entobdella, *Blainville.*

31. *Hippoglossi*, Müll. Hirudo Hippoglossi, Müll. Prodr. Nr. 2669, Zool. Dan. 2, p 18, t. 54, f. 1-4; Fabr. Fn. Grönl. p. 322, Nr. 302. — Phylline Hippoglossi, Lam. An. s. Vert. Ed. 1, V. p.526. Moq.-Tand. 2, p.392. Dies. 1, p. 426. — Entobdella Hippoglossi Blainv.; Lam. An. s. Vert. V. p.295. Johnst. Catal. p. 32. — Epibdella Hippoglossi Blainv. Dict. Sc. nat. 47, p. 259; 57, p. 567.

Vesterhavet, Nymindegab Krøyer, Agger, Østerboel.

Nitschia, v. *Baer.*

32. *Elegans*, v. Baer Nov. Act. Nat. Cur. 13, p.660, t.32, f. 1-4; Dies. 1. p, 425; Blainv. Dict. Sc. nat. 57, p. 568; Johnst. Catal. p. 33. — Capsala elegans Nordmann: Lam. An. s. Vert. 2, Ed. 3, p. 602. — Nitschia elongata Moq.-Tand. 2, p. 394. — Tristoma sturionis Blanchard Ann. Sc. nat. 1847, p. 329.

Forekommer hyppig, stundom i stor Mængde, paa Accipencer Sturio.

Discocotyle, *Dies.*

33. *Leptogaster*, Dies Syst. Helm 1, p.424. Hirudo Chimærae, Lyngbye Mscr. (Delineationes Nr. 44.)

Øresund, Gilleleie paa Chimæra monstrosa, Lyngbye.

Axine, *Abildgaard.*

34. *Pedatus*, Dies Syst. Helm 1.

Paa Hornfiskens Gjæller, Krøyer Danmarks Fiske 3, p.273.

35. *Sagittatus*, Dies Syst. Helm 1.

Paa Hornfiskens Gjæller, Krøyer Danmarks Fiske 3, p. 273.

V. Oligochaeta, Gr.

Lumbricus, L.

1. *Terrestris*, L. Enterion terrestre Sav. p. 443. — Lumbricus agricola, Hoffm. De vermib. quibusd. ad gen. Lumbr. pert. p. 24, t. 1, f. 11-14, 17; Arch f. Nat. 1843, p. 186, t. 4, f. 1; die bis jetzt bekannte Arten d. Regenw. p. 5, f. 1. — L. terrester, Grube, Fam. Ann. p. 99. — L. terrestris, Johnst. Catal. p. 58 og 324; Eisen Öfvers. kgl. Vet. Ak. Förh. 1870, Nr. 10, p. 954; 1873, Nr. 8, p. 45; 1874, Nr. 2, p. 42.

Omegnen af Kjøbenhavn, enkelte Gange i Skovegne.

Udbred. Nordlige Europa, Amerika og ?Asien.

2. *Purpureus*, Eis. Öfvers. Vet. Ak. Förh. 1870, Nr. 10, p. 956; 1873, Nr. 8, p. 46; 1874, Nr. 2, p. 42.

Meget almindelig i Kjøbenhavns Omegn i Skove og Haver.

Udbr. Nord Europa, Nordamerika (Niagara Eisen).

3. (?) *Rubellus*, Hoffm. Arch f. Nat. 1843, p. 187, t. 9, f. 2; die bek. Art. a. d. Fam. d. Regenw. p. 21, t. 1, f. 2; Grube, Fam. d. Annl. p. 99; Eisen lib. cit. 1870, p. 957, 1873, p. 46.

Kjøbenhavns Omegn i fugtige Skove og Haver, neppe saa almindelig som foregaaende. De to foregaaende Arter trænge til en nøagtigere Bearbeidelse.

Udbr. Nordlige Europa, Island.

4. *Riparius*, Hoffm. Arch. f. Sat. 1843, p. 189; Art. Reg. p. 30; Eisen 1870, p. 965. — L. cloroticus Gr. Fam. Annl. p. 99. — L. viridis Johnst. Catal. p. 60. — Allobophora riparia Eisen 1873, p. 46.

Omegnen af Kjøbenhavn. Ved Charlottenlund; den gamle botaniske Have; synes at være mindre almindeligt udbredt her.

Udbr. Sydlige Sverrig, Danmark, Tydkland, England.

5. *Turgidus*, Eisen. L. comm.-cyaneus Hoffm. Art. d. Reg. p. 24, Eisen, lib. cit. 1870, p. 42. — Allobophora turgida Eis. lib. cit. 1873, p. 47 og 1874, p. 43 og Var. tuberculata id. lib. p. 43.

Omegnen af Kjøbenhavn i feed Jord, meget almindelig.
Udbr. nordlige Europa, Island og Færøerne (Var. *tuberculata*) og Nordamerika.

6. *Mucosus*, Eis.; L. comm.-carneus Hoffm. Art. d. Reg. p. 12; Eisen lib. cit. 1870, p. 964. — *Allobophora mucosa* Eis. lib. cit. 1873, p. 47; 1874, p. 43.

Omegnen af Kjøbenhavn, almindelig i Mark og Have.
Udbr. Nordl. Europa, Nordlige Amerika.

7. *Arboreus*, Eis. *Allobophora arborea* Eis. 1873, p. 49.
Omegnen af Kjøbenhavn i Træstubbe, raaddent Ved (Glaciet ved Kjøbenhavn), under raadnende Blade (Frederiks-dal), sjeldnere.

Udbr. Skandinavien.

8. *Foetidus*, Savigny. *Enterion foetidum*, Savigny i Cuvier Hist. d. Progr. d. Sc. nat. 2 Per. t. 4, p. 14, 1828. — *L. foetidus*, Duges Ann. Sc. nat. 2 S. 8 t. p. 17 og 21, t. 1, f. 4; Grube Fam. Annel. p. 99; Johnst. Catal. p. 61 og 331; Eisen 1870, p. 960. — *L. oolidus*, Hoffm. de ver. p. 24, t. 1, f. 15, 28 og 30; Arch. f. Nat. 1843, p. 190, t. 9, f. 5. — *Allobophora foetida* Eis. 1873, p. 50.

Kjøbenhavns Omegn i Muldjord, sjeldent. Frederiks-dal; den gamle botaniske Have.

Udbr. Nord-Europa fra det Mellemste Sverrig og det Sydlige Norge.

9. *Subrubicundus*, Eisen, 1873, p. 51; 1874, p. 44.
Kjøbenhavns Omegn. Jægersborg Dyrehave; Glacierne ved Kjøbenhavn; den gamle botaniske Have. Forekommer kun pletviis.

Udbr. Sverrig fra Upsala, Danmark.

10. *Tumidus*, Eisen. *Allobophora tumida*, Eisen, 1874, p. 45.

Kjøbenhavns Omegn. Glacierne; en Have paa Nørrebro faa Exemplarer, der i intet Væsentligt adskille sig fra denne af Eisen paa Nordamerikanske Exemplarer opstillede lille Art.

11. *Parvus*, Eisen. *Allobophora parva* Eisen, 1874,

p. 46. Jeg har seet 3 daarligt konserverede Exemplarer, 2 fra Ordrup ved Kjøbenhavn og 1 fra Island, som jeg efter Antallet af Segmenter imellem Segmentum bucale og Tub. ventralia (13) i Forbindelse med at der kun fandtes 9 Segmente imellem Tub. ventralia og Tub. pubertatis maa antage for nærmest hørende til denne af Eisen beskrevne lille amerikanske Art. Clitellum var bleven utydeligt, saa at jeg ikke kunde tælle Tuberb. pubertatis.

Udb. Nord-Amerika; ?Danmark.

12. *Boeckii*, Eisen. Dendrobaena Boeckii Eisen, 1873, p. 53.

Kjøbenhavns Omegn, Glacierene (den nye botaniske Haves Grund) faa Exemplarer.

Udb. Skandinavien.

13. *Tetraedrus*, Sav. Enterion tetraedrum Sav. Cuv. Hist. d. Progr. d. Sc. nat. 2 S. 8 V. p. 17 og 23. Grube Fam. Annel. p. 99. Johnst. Catal. p. 61; Eisen 1870, p. 967. — L. agilis Hoffm. Arch. f. Nat. 1843, p. 191, t. 9, f. 6. — Allurus tetraedrus, Eisen, 1873, p. 54.

Kjøbenhavns Omegn, almindelig.

Udbredelse. Nordlige og Mellemste Europa.

Lumbriculus, *Grube*.

14. *Variegatus*, O. F. Müll. Verm. 1, pt. 2, p. 26; Ørsted Conspr. Naidum. p. 131. Grube, Arch. f. Nat. 1844, p. 207 og Fam. Annel. p. 101. D'Udekem, Mem. Acad. Belg. 31 V. p. 12. — Lumbricus teres Dalyell Pow. Creat. 2, p. 140, t. 18, f. 10-12. — Saenuris variegata, Jonst. Catal. p. 65.

Almindeligt udbredt i større ferske Vandsamlinger.

Udb. Nord- og Mellem-Europa.

Phreoryctes, *Grube*.

15. *Menkeanus*, Hoffm. Haplotaxis Menkeana Hoffm. lib. cit. 1843. — Phreoryctes Menkeanus Hoffm. Art. d. Reg.; Leydig, Arch. mikr. Anat. I, p. 249, t. 16-17.

Kjøbenhavns Omegn. Stadsgraven, Mai 1872, 2 Exemplarer i en meget tæt Tue Enteromorpha; Søndersøgaard i et Vandningstrug, Meinert, ifølge velvillig Meddeelse.

Udbr. Danmark, Tydkland.

Clitellio, Sav.

16. *Arenarius*, O. F. Müller 1776. *Lumbricus arenarius*, O. Fr. Müller, Prodr. Zool. Dan. Nr. 2614; O. Fabricius, Fn. Grönl. 1780, p. 280. — *Clitellio arenarius*, Sav. Syst. d. Annel. 1826, p. 443; Grube, Fam. d. Annel. 1851; Claparede, Rech. anat. s. l. Annélides 1861. — *Peloryctes arenarius*, R. Leuck. Wieg. Arch. 1849, p. 161.

Alm. udbredt paa Sandbund og paa Østersbanker.

17. *Ater*, Clapr. Rech. s. l. Oligoch. 1862, p. 57.

Liimfjorden paa Østers.

Tubifex, Lam.

18. *Rivulorum*, Lam. An. s. Vert. 2 Ed. 3 t. p. 276. — *Lumbricus tubifex*, O. F. Müll. Verm. og Zool. Dan 3, p. 4, t. 84. — *Saenuris variegata*, Hoffm. lib. cit. 1842 og 1843; Grube, Fam. Annel. — *Saenuris tubifex et vagans*, Johnst. Catal. p. 14, 15.

Meget almindelig i stillestaaende og svagt rindende ferske Vande.

19. *Diaphanus*, n. sp. Setæ subulatæ longissimæ 3-6, facile deciduae in fasciculis dorsalibus 10 anterioribus. Setæ bifidæ eorundem fasciculorum non palmatæ. Tunica hepatica flava.

Jeg har fundet denne Art i 2 kjønsmodne Exemplarer i Raavaddam sammen med *Limnodrilus elongatus*.

20. *Lineatus*, O. F. Müller. *Lumbricus lineatus*, Müll. Verm. I, pars 2, p. 29. — *Saenuris lineata* Hoffm. lib. cit. 1843, p. 195; Grube, Fam. d. Annel. p. 103; Johnst. Catal. p. 66.

Almindelig ved Kysterne i Kjøbenhavns Omegn. — *Trindelen*, Ørsted. — Sjeldnere i ferskt, hyppigst i brakt og salt Vand.

Limnodrilus, Clapr.

21. *Benedii*, D'Udek. *Tubifex Benedii* D'Udek, lib. cit. 1858, p. 14.

Forekommer paa samme Lokaliteter med brakt og salt Vand som *Tub. lineatus*, saavel paa lavt Vand som paa Dybet,

22. *Elongatus*, D'Udek. *Tubifex elongatus* D'Udek, lib. cit. 1858, p. 14.

Forekommer sammen med *T. rivulorum*, fortrinsviis i dybere, svagt rindende Vand, imellem de paa Overfladen flydende Conferver, etc.

23. *Hyalinus*, D'Udek. lib. cit. 1858, p. 14.

Kalvebodstrand, 1 Expl.

Pachydrilus, Clapr.

24. *Fossarum*, n. sp. Corpus 20-40 Mm. longum, postice attenuatum, ex segmentis 40-80 constans. Setæ minutæ, apice leviter curvatæ 4-9, in quoque fasciculo. Sanguis respiratorius purpureus. Color antice albidus postice fuscus. Vitellus ruber. Ova mense Aprili-Junio in capsulis e stratis superioribus deciduisque clitelli formatis, multa in quaque capsula deponuntur. Variat rario albida.

Jeg har i Foraaret 1878 fundet denne Art i stor Mængde i Grøvter med rindende Vand i Kjøbenhavns Omegn. Utterslev; Glostrup.

25. *Verrucosus*, Clapr. Rech. anat. s. l. Annel. p. 14.

Øresund ved Kalkbrænderiet ved Kjøbenhavn paa Ceramier efter en stærk Storm.

26. *Lacteus*, Clapr. lib. cit. 1861, p. 17.

Almindelig langs Sundets Kyster og paa Østersbanke i Liimfjorden.

27. *Crassus*, Clapr. lib. cit. 1861, p. 11.

Paa samme Steder som den Foregaaende, men ikke saa almindelig.

Enchytræus, Henle 1837.

28. *Vermicularis*, Müll. *Lumbricus vermicularis* O. F. Müll. *Verm.*, Prodr. Zool. Dan. Nr. 2603; O. Fabricius Fn. Grönl. Nr. 259. — *Enchytræus vermicularis* Hoffm. lib. cit. 1843; Grube, Fam. d. Annel. p. 103; D'Udek. lib. cit. 1850, p. 15; Clapr. lib. cit. 1862, p. 55; Buchholz, Beitr. z. Anat. d. Gatt. *Enchytræus*; Königsb. Physikal. Schr. 1862, p. 4; Johnst. Catal. p. 63.

Meget alm. i fugtig Jord, Urtepøtter, Rendestene o. L.

29. *Pagenstecheri*, Ratzel, 1868, Z. w. Zool. 18 B.

I en Grøvt ved Glostrup; faa Exemplarer. Utterslev, i Vand, 1 Expl.

30. *Galba*, Hoffm. lib. cit. 1843, p. 194. Grube, Fam. d. Annel. D'Udek. lib. cit. 1858, p. 15; Buchh. lib. cit. p. 5; Vejdovsky, zur Anat. u Systematik d. Enchytraiden. Sitz. kön. böhm. Ges. d. Wiss. 5 H. 1877, p. 12.

Almind. overalt i feed Jord og raadnende Plantedele.

31. *Albidus*, Henle 1837, Arch. f. Anat. p. 74; Ratzel. Z. w. Z. 18 B., 1868.

Kjøbenhavns Omegn; enkelte Gange fundet ved Sigtning efter Insekter i Skovbund imellem Blade, Løvendal.

32. *Ventriculosus*, D'Udek. Bull. Acad. Belg. 21 t. Nr. 11-12, 22 t. Nr. 10. Mem. Acad. Belg. 31 V.; Buch. lib. cit. p. 5. — *Ench. latus Leydig* Arch. f. Anat. 1862.

I feed fugtig Jord, sjeldnere; Frederiksdal og Kjøbenhavn. Utterslev i Vand mellem Conferver.

33. *Minutus*, n. sp. Long. 0,1. Millim. albidus, oesophago luteo, setis binis in quoque fasciculo primo excepto modo unica. Semen vivum in segmento quarto, ova in quinto sextoque.

Øresund, Kalveboderne, krybende imellem Laguncula repens, en enkelt Gang.

34. ? *Spiculus*, Frey. Leuck. Beitr. p. 150.

Samsø Belt, Ø. f. Samsø, 2 Kv. M. ud for Ballen, 9 F. mørkt Sand med Stene, Winther; *Øresund*, Kjøbenhavns Rhed. Udb. Helgoland, Kiel, Øresund.

Stylaria, Lam.

35. *Proboscidea*, O. F. Müll. *Nereis lacustris* Lin. S. Nat. Ed. 12, p. 1085. — *Stylaria lacustris* Johnst. Catal. p. 70. Die gezüngelte Naide Müll. v. W. p. 14, t 1. — Nais proboscidea Müll. Prodr. Zool. Dan. Nr. 2649; Verm. 1, pt. 2, Nr. 153; D'Udek. Bull. Acad. Belg. 22 t. p. (20). — *Stylaria proboscidea* Lam. Hist. nat. Ed. 1, 3 t. p. 224; Ed. 2. 3. t. p. 675; Ørsted Consp. Naidum. Naturh. Tidskr. 1 R., 4 B. p. 133.

Meget almindelig i stillestaaende og svagt rindende ferske Vande; stundom ogsaa i svagt brakke Vande, saaledes paa Amager og Sjælland langs med Kalvebodstrand.

36. *Lougiseta*, Ehrenb. Symb. phys. — *Pristinais longiseta*, Gervais Bull. Acad. Belg. 5 t. p. 13. — Nais longiseta D'Udek. Bull. Acad. Belg. 22 t; Mem. Acad. Belg. 1858, p. 23.

Fundet een Gang nogle mutillerede Exemplarer i Raavvaddam i Dyrehaven; i mine Notater findes de betegnede som abnorme Exemplarer af *Stylaria proboscidea*, der vare i Færd med at reproducere en ny Forende?

Nais, O. Fr. Müller.

37. *Elinguis*, O. F. Müller. Setæ fasciculorum dorsalium animalis maturescentis 3-7 quarum 2 minores bifidæ (Tauber Naturh. Tidskr. 3 R 9 B. t. 1. fig. 10 r.); Uncini fasciculorum ventralium medii corporis longiores. Tunica hepatica flava-fusca postremum ochracea. Ova mensibus Apr. Maj. et Jun. deponuntur. Die zungenlose Naide O. Fr. Müll. v W. p. 74, t. 2. — Nais elinguis Müll. Prodr. Zool. Dan. Nr. 2656; Verm. 1, pt. 2, p. 22. Ørsted Consp. Naid. p. 135; Grube, D'Udekem lib. cit.

Meget almindelig i stillestaaende og rindende Vande.
Den kjønsmodne Form kun iagttaget om Forsommeren.

38. *Barbata*, O. Fr. Müller. Setæ fasciculorum dorsarium animalis maturescentis 3-7, quarum 2-4 minores indivisæ non bifidæ. Uncini fasciculorum ventralium segmentorum anteriorum 4 longiores. Tunica hepatica livida-fusca, postremum opalina. Ova mensibus Oct. et Nov. depo-nuntur. Die bærtige Naide Müll. v. W. p. 80, t. 3. Nais barbata Müll. Prodr. Nr. 2652, Verm. 1, pt. 2, p. 23; Ørsted Consp. Naid. p. 135; Grube, D'Udek. lib. cit.

Forekommer paa de samme Steder som den Fore-gaaende, men er ikke saa almindelig udbredt. Den kjøns-modne Form kun iagttaget om Efteraaret.

Semper har i forskjellige Arbeider over Naidernes Knop-skydning og Biologi (Verh. Würtzb. phys. medic. Gesell. N. F. 9 B., Arbeiten d. zootom. Institut z. Würtzb. 3 B. 2-3 Hft. og 4 B. 1 Hft. 1877) sammenblandet *N. elinguis* og *barbata*. Han er-klærer selv, at han ikke er paa det Rene med disse Arter, og det er ligesaa umuligt af hans Angivelser og Figurer at udrede, hvad der gjælder den ene og hvad der gjælder den anden Art, som det er vanskeligt at afgjøre, hvormange af hans Resultater der ere gode og sande, og hvormange der hvile paa Artefakter. Et er for begge Arters Vedkommende sikert, nemlig at Segment-tallet her i Landet formindskes ved Knopskydningen ligesom hos *Stylaria proboscidea*. Semper angiver det Modsatte for *N. elinguis*-*barbata* i Tydkland. Han kan saaledes muligviis have havt en tredie Art og hverken *N. elinguis* eller *N. barbata* for sig. Semper har giennemgaaende annexeret eller forvandsket Andres og mine Resultater — endogsaa mit Navn har han forvandsket — han kalder mig naar han ikke citerer mine Arbeider „Tauber“ men naar han citerer disse hedder jeg „Taubert“.

39. *Littoralis*, Ørsted Consp. Naid. p. 136. O. F. Müll. Zool. Dan. 2, p. 54, t. 80 pro parte. Kjønsmoden om Efter-aaret. Numerus segmentorum gemmificatione diminuitur.

Forekommer af og til i Mængde i Kalvebodstrand.

40. *Serpentina*, Müll. Prodr. Zool. Dan. Nr. 2648; Verm. 1, pt. 2, p. 20; Grube, D'Udek. lib. cit. — Die ge-

schlängelte Naide Müll. v. W. p. 84, t. 4. — Serpentina quadrifasciata, Ørsted Consp. Naid p. 134.

Det 5te børstebærende Segments Bugfascikler ere smaae og falde let ud; Semper angiver (Arb. zool. Inst. Würzb. 1877, 4 B. Hft. 1) at disse mangler i Tydskland?

Temmelig almindelig i stillestaende Vande i Dynd og Mudder.

41. *Uncinata*, Ørsted Consp. Naid p. 136. Enchytraeus triventralopectinatus? Minor. Ann. Mag. 3 S. 11 V. 1863, p. 325; Sillim. Amer. Journ. Jan. 1863.

Stadsgraven ved Vesterport, Ørsted. Jeg har i 1877 gjenfundet denne Art i stor Mængde i Kalvebodstrand paa 2-3 Fod Vand imellem Conferver; den er kjønsmoden i Oktober Maaned.

Dero, Oken.

42. *Digitata*, Müll. Nais digitata Müll. Prodr. Zool. Dan. Nr. 2651. Verm. 1, pt. 2, p. 22. — Die blinde Naide Müll. v. W. p. 90, t. 5. Uronais digitata Gervais lib. cit. p. 13. — Proto digitata Ørsted Consp. p. 133. Dero digitata Oken, Lehrb. d. Naturgesch. 3 B. p. 363; Grube Fam. Annel. p. 105; D'Udek. lib. cit. 1858, p. (18).

Almindelig udbredt, men temmelig sjeldent.

43. *Obtusa*, D'Udekem lib. cit. 1858, p. (19); Perrier Arch. zool. exper. I. p. 65, t. 1.

Sjeldent. Jeg har fundet den en Gang ved Raavaddam i Dyrehaven og tidligere hver Sommer i en lille Park i den gamle botaniske Have i Kjøbenhavn.

Aeolosoma, Ehrenb.

44. *Ehrenbergii*, Ørsted Consp. p. 137. Aeol. decorum, Aeol. Hemprichtii, Aeol. quaternarium Ehrenbg. Symb. phys.; Maggi Intorno al genere Aeolosoma. Milano 1865, 4to, p. (6). — Aeol. niveum Leydig Arch. f. Anat. 1865, p. 390, t. 8 B.

Sjeldent i Kjøbenhavns Omegn.

Amphichaeta, n. g.

Praestomium dilatatum. Os inferum. Fasciculi uncinorum tam dorsalium quam ventralium.

45. *Leydigii*, n. sp. Surcularis, minuta et diaphana. Par primum Uncinorum seta modo unica, sequentium, 2-4.

Chaetogaster. Leydig Lehrb. d. Histologie, p. 345 og fig. 184; Arch. mikr. Anat. 1865, p. 252, Note 2.

I det tidlige Foraar 1875 fandt jeg faa Exemplarer i Ladegaardsaaen ved Kjøbenhavn, alle i saa spæde knop-skydende Stadier, at en fuldstændig Artsdiagnose ikke lader sig opstille; senere har jeg hvert Aar forgjæves søgt den i samme Aa.

Chaetogaster, v. Baer.

46. *Diaphanus*, Gruithus. Nov. Act. Nat. Cur. 14 B. p. 409; Ørst. Consp. p. 138; D'Udek. Developpem. d. lombric. terrestre. Mem. cour. Acad. Belg. 1853, t. 3. Mem. Acad. Brux. V. 31, 1858, p. 23 og Bull. Acad. Belg. 2 Ser. 12 Bd. Nr. 11. Nais vermicularis. Müll. Prodr. Zool. Dan. Nr. 2647; Verm. 1. pt. 2, p. 20.

Meget almindelig i stillestaaende ferske Vande.

47. *Mülleri*, D'Udek. lib. cit. 1858, p. 24. Bull. Acad. Belg. 2 Ser. 12 Bd. Nr. 11. Chæt. niveus Ehrenbg. Symb. phys.; Ray Lankester, Contrib. to the knowledge of the lower Annelides 1867; Trans. Lin. Soc. 26 V. 1870.

Fundet to Gange i det kjønsmodne Stadium i Stads-graven ved Kjøbenhavn.

Æggeblommen er, som D'Udekem angiver, hvid hos denne Art. Den kjønsløse Form kan jeg ikke skjelne fra unge Exemplarer af Ch. diaphanus.

48. *Limnaei*, v. Baer Nov. Act. Nat. Cur. 13 Bd. pt. 2, p. 611. D'Udek. lib. cit. 1858, p. (24); Lankester lib. cit. 1867. Chaet. fuscatus Ehrenbg. Symb. phys. Mutzia heterodactyla, C. Vogt Arch. f. Anat. 1841, p. 36.

Meget almindelig paa vore Ferskvandssnegle.

Mesopachys, Ørsted.

Marina, Ørsted. Reg. mar. p. 79, Note 4.

Denne Art er ikke senere gjenfunnen. En Tegning, som jeg skylder den afdøde, som Zoolog her hjemme i sin Tid miskjendte, Forfatter, formaer jeg ikke at skjelne fra unge Exemplarer af Brada inhabilis Rathke. Tegningen er ikke ledsaget af Analyser; den findes paa en Opstalt, der saavidt jeg kan skjønne har været bestemt til Optagelse i Naturhistorisk Tidsskr. Afhandling og Tavle ere imidlertid aldrig blevne publicerede.

VI. Gymnocopa, Gr.

Tomopteris, Eschsch.

1. *Onisciformis*, Eschsch. Isis 1825, p. 736, t. 5, f. 5; Busch Arch. f. Anat. 1847, p. 180, t. 7, f. 5; Leuck. u. Pagenst. Arch. f. Anat. 1858, t. 20, f. 1-6; Carpenter Trans. Lin. Soc. 22 t. Carpenter a. Clapr. Trans. Lin. Soc. 23 t. p. 59, t. 7. ?Briarea scolopendra, Quoy et Gaymard Ann. Sc. nat. 10, 1827, p. 235, t. 7, f. 1-6. Tomopteris Huxleyi Carpenter Trans. Lin. Soc. 22 t. p. 358, t. 62, f. 8. — Tomopteris Pagenstecheri Qtfg. Ann. 2, p. 227. ?Tomopteris septentrionalis Stpr. Mus. Haun. Vidensk. Medd. Naturh. Foren. Kjøbh. 1849, p. IV (uden Diagnose).

Nordsøen, V. f. Jylland, 1-2 Fv. Pommerania 2, p. 227.

VII. Polychaeta (*Errantia et Sedentaria*).

Spinther, Johnston.

1. *Arcticus*, Sars. Forh. Vid. Selsk. Christiania 1861, p. 54. Mgr. Ann Pol. 1867, p. 1. — Oniscosoma arcticum Sars Reise 1849. N. Mag. Naturv. 6 B. p. 210. — Spinther oniscoides Johnston Ann. Mag. 16 B. p. 8, t. 2, f. 7-14.

Catal. p. 127, t. 14, f. 7-14. ? *Cryptonota citrina* Stimp. Invert. Gr. Manan, p. 36, f. 77.

Skagerak Møller 1844; *Kattegat, Samsø* 10-12 Fv., Jacobsen, 1 Expl.; Lütken flere Expl. paa Skaller. Mus. H. Udb. Finland, Sydlige Norge, Danmark, England.

Euphrosyne, Sav.

2. *Borealis*, Ørsted Grønl. Ann. p. 18, t. 2, f. 23-27; Sars Reise 1849, p. 211; Forh. Vid. S. Christiania 1861, p. 56; Johnst. Catal. p. 127; Mgr. Ann. Pol. p. 1. — Qtfg. Ann. 1, p. 408; M'Intosh Phil. Tr. 1876, p. 372. — *Amphinome vagans?* Mac Leay, Ann. Mag. 1840. *Hipponoe Jeffreysii* M'Intosh Ann. Mag. 1868, 4 S. 2 V. p. 249.

Vesterhavet, Nyminddegab, 2 Expl. Krøyer.

Udb. Spitsberg, Grønland, N. Amerika (Gr. Manan), Island, Færø, Finmarken, Skotland, Jylland.

Paramphinome, Sars.

3. *Pulchella*, Sars Univ. Progr. Christiania f. 1869, p. 45, t. 4, f. 19-35. G. O. Sars. Christianiafj. 3, p. 15.

Skagerak, NV. f. Hirtshals, 115 Fv. Slik med Sand, Moeb. Pomm. 2, p. 167.

Udb. Fra Lofoden og Skagerak til Vest f. Skotland og Irland $48^{\circ} 50'$ — $59^{\circ} 34'$ N.B. (Porcupine 1869, 1-3 Ehl.)

4. *n. sp.* Fragmentum e segmentis 37 posterioribus multisque segmentis nuper formatis in parte anteanali constante. Anus papillosus; papilli laterales tribus in unoquoque latere majores. Longitudo fragmenti viventis c. 110 Millim.; latitudo c. 8 Millim. Caput et segmenta omnia branchifera desunt.

Kattegat, $2\frac{2}{3}$ Kv. M. S. t. V. f. Thunø Fyr, $10\frac{1}{2}$ Fv. sort Mudder, Winther. Et Expl.

Aphrodite, Linné (s. str.).

5. *Aculeata*, Linné Syst. 12, p. 1084. — Aphr.

borealis Johnst. Ann. Mag. 4; Catalogus p. 104, t. 10, f. 1-13. Mgr. Ann. Pol. p. 3. — Aphr. modesta Krøyer, Mus. Haun. og private Efterladenskaber (yngre Individer). — Milnesia borealis Quatref. Ann. 1, p. 213.

Almindelig udbredt, men ikke meget hyppig; sjeldnere nede i Bælterne og Sundet (Krøyer, Winther), hyppigere i Sundets nordlige Deel og i Kattegat lige op til Skagen paa større Dybder Sandbund med Slik og Leer.

Udbr. Fra St. Lawrence, Island, Færøerne og Norge til Middelhavet.

Laetmonice, *Kinberg.*

6. *Filicornis*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 53. Ann. Pol. p. 3. — L. Kinbergi Baird Monogr. Aphrod. Proc. Lin. Soc. 1865. — Aphrod. hystrix Ørst. Conspectus Ann. p. 11; Sars Reise 1849.

Øresund, Hornbæk Krøyer, teste Ørsted, lib. cit.

Udbr. fra Finmark til Øresund, Skotland, Færøerne, Island og Nord Amerika (Verril), St. Lawrence.

Lepidonotus, *Leach.*

7. *Squamatus*, L. Aphrodita squamata L. Syst. 12. p. 1084. Johnst. Catal. p. 109. Die gedüpfelte Aphrodite, Müll. v. W. p. 170, t. 13. Aphrodite punctata Müll. Prodr. Zool. Dan. Nr. 2642. Abildg. Zool. Dan. 3, p. 25, t. 96, f. 1-4. Lepidonote punctata Ørst. Conspl. Ann. p. 12, f. 2, 5, 39, 41, 47, 48.

Meget alm. i vore Farvande, fortrinsviis paa fastere Bund, Sand, Østerskaller etc.

Udbr. Fra Finmark, Færø, Island og N. Amerika til Sydl. England og Vestl. Frankrig.

Nychia, *Mgr.*

8. *Cirrosa*, Pallas. Mgr. Mgr. Nord. H. Ann. p. 58; Ann. Pol. p. 5. — Aphr. cirrosa Pall. Miscel. zool. p. 95,

t. 8, f. 3-6. — Aphr. scabra Fabr. Fn. Gr. p. 311, Nr. 292. — Aphr. viridis Montagu, Trans. Lin. Soc. 11. p. 18, t. 4, f. 1. Lepidonotus assimilis Ørst. Consp. Ann. p. 13, f. 3, 6, 14, 32, 33, 37, 38, 45, 46. — Polynoe scabriuscula Sars, Forh. Vid. S. Christiania 1860, p. 61.

Forekommer overalt paa Leerbund i større Dybder, men er sjeldnere end den Foregaaende.

Udbr. Fra Spitsberg og Grønland til Syd Engl. og de Nordlige forenede Stater.

Harmathoe, *Kinb.*

9. *Imbricata*, L. Mgr. Nord. H. Ann. p. 97. Ann. Pol. p. 9. Aphrodite imbricata L. Syst. 12, p. 1084. Aphr. cirrata Müll. Prodr. Nr. 2644; O. Fabricius Fn. Gr. p. 308, Nr. 290, t. 1, f. 7. — Lepidonote cirrata Ørst. Ann. Gr. p. 14. Consp. Ann. p. 13. — Polynoe cirrata Sars Arch. Nat. 1845, p. 11, t. 1, f. 12-21. — Aphr. lepidota (juniores) Pall. Misc. zool. p. 94, t. 7, f. 15; t. 8, f. 1-2; Müll. Prodr. Nr. 2643.

Alm. overalt i Sand med død Tang og, sandblandet Leer.

Anm. Moebius (Pommerania 1. p. 111 - 112) har, som jeg troer med Rette, gjort opmærksom paa, at Malmgrens Characterer for ovenstaaende Art stemme saa nøie overeens med Charactererne for Evarne impar (Johnst.), Lænilla glabra (Mgr.) og Antinoe Sarsi (Kinb.) at Forskjellighederne ikke ere større end de imellem lokale Varieteter hos polynoīne Former kjendte og af Malmgren selv tildeels fremhævede. Det Samme gjælder efter min Formening om Lænilla mollis (M. Sars 1871), Lænilla alba (Mgr.) og Lagisca propinqua Mgr. — Lagisca rarisplna (M. S.).

Antinoe Sarsi (Kinb.) Mgr. Nord. H. Ann., Pol. p. 13; Malm. Zool. Observ. 7 H. 1874, p. 75.

Tummelig almindelig ved vore Østersøkyster, sjeldnere i Kattegat. *Frederikshavn* Schiødte; *Nissum* Bredn. Collin; *Samsø* Belt Winther; *Thunø* Belt Winther; *Aarhuus* B. Forf.; *Koster* Malm.; *Guldborgsund* og *Grønsund* Lütken, Mus. H.

Lagisca propinqua, Mgr. Ann. Pol. p. 9, t. 1, f. 3.
G. O. Sars Christianiafjord 3, 1873, p. 3; Malm. Zool. Observ. 7 H. p. 74.

Hidtil ikke fundet paa den danske Side af Kattegat.

Bohuslän, Koster Ljungman, 100 Fv. *Gullmarn* Malm. 50-80 Fv.

Euarne impar, Johnst. Mgr. Nord. H. Ann. p. 71, t. 9, f. 7; Ann. Pol. p. 10. — *Polynoe impar* Johnst. 1839, Ann. Nat. H. 2 V. p. 436, t. 22, f. 3-9; Catal. p. 112; Clapr. Beobacht. ü. Anat. u. Entw. Wirbellos. Th. 1863, p. 60, t. 13, f. 1-5. — *Lepidonote impar* Ørst. Consp. Ann. p. 13.

Sjeldent. *Kattegat*, Frederikshavn Schiødte, Samsø Belt Winther; *Øresund* Ørst. Consp.

Laenilla glabra, Mgr. Nord. H. Ann. p. 73, t. 9, f. 5; Ann. Pol. p. 12; Malm. Zool. Observ. 7 H. 1874, p. 75. *Polynoe longisetis* Gr. Arch. f. Nat. 1863, p. 37, t. 4, f. 1. *Polynoe setosissima* Sav. lib. cit. p. 351 og 353. *Polynoe semisculpta* Baird (non Johnst.) Brit. Mus. teste Mgr.

Flatholmerännan, 35 Fv. Dynd, Malm. *Romsö*, Pommerania, 18 Fv. Moebius.

Laenilla alba, Mgr. Nord. H. Ann. p. 73, t. 13, f. 23.

Romsö, Pommerania Kupffer. 18 Fv. *Finmarken*.

Laenilla mollis, Sars Christianiafj. 3. 1873, p. 7, t. 14.

Øresund, Hellebæk Collin, 2 Expl.

Udbr. Fra Nowaja Semlja, Spitsberg og Grønland til Vestlige Frankrig, Sydlige England og de Sydlige amerikanske Fristater. — Sitka.

Eunoa, Mgr.

10. *Nodosia*, Sars 1860; Mgr. Nord. H. Ann. p. 64, t. 8, f. 4; (*Eunoa*), Ann. Pol. p. 12; G. O. Sars Christianiafj. 3, 1873, p. 2. — *Lepidonotus pharetratus* Johnst. Catal. 1865, p. 114 (teste Mgr.).

Dröbak, Sars, 1 Expl.; Gullmarn og Flatholmerännan Malm.
3 Expl. 35 Fv.; Väderö Malm. 1 Expl. 80 Fv.

Udbr. Grönland, Spitsberg, Finmark, Kattegat, Shetland,
N. Amerika, St. Lawrence.

Dasylepis, *Mgr.*

11. *Asperrima*, Sars, Forh. Vid. S. Christiania 1860, p. 59;
N. Mag. 12 B. p. 291, G. O. Sars Christianiafj. 3 H. 1873, p. 2;
Mgr. Ann. Pol. p. 6.

Ellemedet ved Dröbak Sars, 40-50 Fv. 1 Expl. Skotland.

Parmenis, *Mgr.*

12. *Ljungmani*, *Mgr.* Ann. Pol. p. 11, t. 1, f. 2;
Malm. zool. Observ. 7 H. p. 74.

Koster Ljungman, Malm., 5-110 Fv. Slambund; Väderöerne Malm.

Eucrante, *Mgr.*

13. *Villosa*, *Mgr.* Nord. H. Ann. p. 80, t. 10, f. 9; Ann.
Pol. p. 14; G. O. Sars Christianiafj. 3 H. p. 4.

Koster 130 Fv. Leer, Lovén. Dröbak 50 Fv. G. O. Sars,
flere Expl.

Alenita, *Mgr.*

14. *Gelatinosa*, Sars Beskriv. og Iagttag. 1835, p. 63,
t. 9, f. 35; Forh. Vid. S. Christiania 1860, p. 58; *Mgr.* Nord.
H. Ann. p. 81; Ann. Pol. p. 14.

Bahus 120 Fv. Lysekil Lovén. Sydlige Norge.

Udbr. Bahus, Norge, Shetland, England, Kanaløerne.
Roscoff, Sydl. Irland.

Polynoe, *Sav.*

15. *Scolopendrina*, Sav. Descr. d. l'Egypte 21 V. 1826,
p. 350. Aud. Edw. Fn. littor. Fr. 2. Annél. p. 92. Johnst. Ann.
Nat. H. 5 B., p. 307, t. 5, f. 1-9; Catal. p. 119, t. 4, f. 1-9.
Sars Forh. Vid. S. Christiania 1860, p. 62. *Mgr.* Nord. H. Ann.
p. 82, t. 10, f. 11. Ann. Pol. p. 15. Malm. Zool. Observ.
7 H. p. 76.

Väderöerne Lovén, Goës; Gullmarn Malm.

Udbr. Shetland, England, Irland, Frankrig, Middelhavet.

Enipo, *Mgr.*

16. *Kinbergi*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 83, t. 10, f. 12;
 Ann. Pol. p. 15; Malm. Zool. Observ. 7 H. p. 76.
 Sydlige Norge, Drøbak, Arendal; Bahus Lovén, Malm; St.
 Andrews M'Intosh.

Panthalis, *Kinb.*

17. *Oerstedi*, Kinb. Freg. Eugenias resa Zool. 2, p.
 25, t. 6, f. 34. Danielssen zool. Reise 1858. Vid. S. Skr.
 Trondhjem 4, 2, p. 19. Sars Reise i 1859, p. 13. N. Mag.
 11 B. p. 253; Skand. Naturf. Møde Kjøbh. 1860, p. 625;
 Reise 1862, p. 46; N. Mag. 12 B. p. 298; Mgr. Nord. H.
 Ann. p. 85; Ann. Pol. p. 16.

Kattegat, Anholt Malm, 2 Expl.; Gullmarn Malm, 1 Expl.;
 Bahus Väderöer Lovén.

Udbr. Vestlige Norge, Kattegat, Shetland — Straedet
 ved Gibraltar.

Sigalion, *M. Edw.*

18. *Idunæ*, H. Rathke. Nov. Act. Nat. Cur. 20. 1.
 p. 150, t. 9, f. 1-8; Sars Reise 1859. N. Mag. 11 B. p. 254,
 Forh. Vid. S. Christiania 1861, p. 50; Mgr. Nord. H. Ann.
 p. 86, Ann. Pol. p. 16. ?Sigalion boa, Johnst. 1833.
 Loud. Mag. Nat. H. 6 B. p. 322, f. 42, Ann. Nat. H. 2,
 p. 439, t. 23, f. 6-15. Williams Rep. Brit. Assoc. 1851, p. 201.

Nordsøen, V. f. Fanø, 15 Fv. Sand med Muslingeskaller.
 Moeb. Pommer. 2. p. 167.

Udbr. Bahus, Norges Kyster, Færørerne, Helgoland til
 Sydlige England og Irland, Middelhavet.

Leanira, *Kinb.*

19. *Tetragona*, Ørsted. Mgr. Nord. H. Ann. p. 89,
 t. 11. f. 12. Ann. Pol. p. 17. Sigal. tetragonum Ørst.
 Dyr ved Drøbak. Naturh. Tidsskr. 2 R. 1 B. p. 404, t. 2,

f. 5, 11. — *Sigalion stelliferum*, Sars, Forh. Vid. S. Christiania 1861, p. 51. G. O. Sars Christianiafj. 3, p. 14.

Nord f. Skagen, 110 Fv. Kupffer, Pommer. 1, p. 150. NV. t. V. for Skagen, 320 Fv. Slik med død Zostera, Moebius Pommer. 2, p. 167; *Koster, Sydlige Norge*.

Udb. Kattegat, Skagerak, Nordsøen, Grønland, N. Amerika (St. Lawrence).

Pholoe, Johnston.

20. *Minuta*, Fabr. Aphr. longa, Müll. Prodr. Nr. 2646; O. Fabr. Fn. Grönl. Nr. 293. — Aphr. minuta, Fabr. lib. cit. Nr. 294. *Pholoe inornata*, Johnst. Zool. Journ. 3, p. 329, Ann. Nat. H. 2, p. 437, t. 23, f. 1-5, Catal. p. 121, t. 5, f. 1-5. — *Pholoe minuta* Ørst. Ann. Grönl. 10, p. 169, t. 1, f. 1, 3, 8, 9, 16; Mgr. Nord. H. Ann. p. 89, t. 10, f. 13, Ann. Pol. p. 17. — *Pholoe baltica*, Ørst. Conspl. Ann. p. 14, f. 21, 24-36, 40. — *Pholoe assimilis*, Ørst. Dyr ved Drøbak lib. cit. p. 403.

Meget almindelig overalt i Mudder og død Tang.

Udb. Novaja-Semlja, Spitsbergen, Grønland, N. Amerika, Island, Færø, Nordsø, Østersø, Middelhav.

Nephthys, Cuv.

21. *Hombergi*, Aud. Edw. Ann. Sc. nat. t. 29, 1833, p. 257, t. 17, f. 1-6. Cuv. Regne An. ill. t. 15, f. 2; Qtfg. Ann. 1. 1865, p. 420; Grube Fam. d. Ann. p. 53 og 128; Ehl. Bw. p. 619; N. Neapolitana Gr. Act. Ech. u. Würm. Adria 1840, p. 71; Fam. d. Ann. p. 53 og 128. — N. assimilis Ørst. Conspl. Ann. p. 33, t. 6, f. 93, 100; Mgr. Nord. H. Ann. p. 105, t. 12, f. 19; Ann. Pol. p. 19; Qtfg. Ann. 1, p. 429. — N. longisetosa Ørst. Ann. Grönl. p. 43, t. 6, f. 75, 76; Johnst. Catal. p. 172; Grube, Fam. d. Annel. p. 53 og 128; Mgr. Nord. Haf. Ann. p. 106, t. 12, f. 20; Ann. Pol. p. 19; Qtfg. Ann. 1, p. 428. ?N. incisa Mgr. Nord. H. Ann. p. 105, t. 12, f. 21; Ann. Pol. p. 18.

?N. Johnstoni Ehl. Bw. ?N. nudipes Ehl. Bw. ?N. pansa Ehl. Bw.

Almindelig. *Vesterhav, Skagerak, Kattegat, Bælter og Sunde, Østersø.*

Udb. Fra Spitsbergen og Grønland og ind i Middelhavet.

22. *Coeeca*, O. Fabr. Fn. Gr. 1780, p. 304; Naturhist. Selsk. Skr. 5, p. 185, t. 4, f. 24-29; Ørst. Ann. Grønl. p. 41, t. 6, f. 73, 74, 77-86; Grube Fam. Ann. p. 53 og 128; Johnst. Catal. p. 167; Ehl. Bw. p. 389; Mgr. Nord. H. Ann. 164, t. 12, f. 18. Ann. Pol. p. 18. — N. margaritacea Johnst. Loud. Mag. Nat. H. 8. 1835, p. 342, f. 33; Qtfg. Ann. 1, p. 423. — N. Ørstedii Qtfg. Ann. 1, p. 427. — Aonis coeca Sav. lib. cit. p. 374; Blainville Dict. Sc. nat. t. 34, 1825; Artic. Nereide p. 451, t. 57, Art. Vers, p. 482. — Portelia coeca Qtfg. Ann. 1, p. 433. ?N. ingens Stimpson, mar. invertebr. Gr. Manan, Smithson. Institution 1853, p. 33. — N. emarginata Malm, Zool. Observ. 7 H. p. 77, t. 1, f. 1.

Almindelig udbredt i alle vore Farvande paa Sandbund og især paa dybt Vand.

Udb. Det nordlige Atlanterhav fra Grønland og Finmarken til Bugten ved Georgia og det Sydl. Engl.

23. *Ciliata*, O. F. Müller. H. Rathke. Beitr. Fn. Norw. Nova Acta Nat. Cur. 20 B. 1 pt. p. 170; Grube Fam. d. Ann. p. 55 og 128; Qtfg. Ann. 1, p. 429; Mgr. Nord. H. Ann. p. 104, t. 15, f. 17, Ann. Pol. p. 17. — Nereis ciliata Müll. Zool. Dan. 3. p. 17, t. 89, f. 1-4. — Nephth. borealis Ørst. Ann. Grønl. t. 6, f. 78, Consp. Ann. p. 32, f. xyl. 8; Qtfg. Ann. 1, p. 428. — Diplobranchus ciliatus Qtfg. Ann. 1, p. 434. — Nephth. ciliatus, Qtfg. Ann. 1, p. 434. — Nephth. cirrosa Ehl. Bw. p. 624, t. 23, f. 6, 37, 38. ?N. lactea Mgr. Nord. H. Ann. p. 105, t. 12, f. 21, Ann. Pol. p. 18.

Almindeligt udbredt i alle vore Farvande paa Leerbund, Sand eller dyndblandet Leer.

Udbr. Fra Spitsbergen og Grønland over Nordl. Amerikas Østkyst, Island, Færøer, Skotland og Skandinavien.

Anm. De hidtil her opførte Arter af denne Slægt er jeg tilbøelig til at betragte som Varietetgrupper af een eneste Art.

?24. **Paradoxa**, Malm. Zool. Observ. 7 H. p. 78, t.1, f.2.
Koster, 120 Fv. Dynd, 2 Expl. Malm.

Notophyllum, Ørst.

25. **Foliosum**, Sars, Beskriv. og Iagttag. p. 69, t. 9, f. 26, N. Mag. 7 B. p. 386. Christianiafj. 3. 1873, p. 24. — N. viride Ørst. Conspect. Ann. p. 26, f. 87, N. polynoïde Ørst. Dyr ved Drøbak p. 12, f. 12; Mgr. (excl. syn.) Nord. H. Ann. p. 93, t. 14, f. 33, Ann. Pol. p. 19; Malm Zool. Observ. 7 H. p. 77.

Sjeldent og kun funden i faa Expl. Den danner sig en tyk Bolig af Mudder og Leer. **Kattegård**, Hirtsholm Krøyer; imellem Skagen og Frederikshavn paa Østers Ørst. Conspect. Ann. p. 26. **Øresund**, Hellebæk P. Müller, Lütken; Gilleleie Lyngbye, Afbildninger og Optegnelser. Mnscr.

Udbr. Island, St. Andrews, Norge, Kattegat.

?26. **Longum**, Ørst. Conspect. Ann. p. 26, f. 78. — Amphitrite elongata Lyngbye Afb. og Optegn. Mnscr.

Kattegat, imellem Skagen og Frederikshavn paa Østers Ørsted. Conspect. Ann. p. 26. **Lille Belt**, Lütken, 1 Expl. Mus. H. **Øresund**, Gilleleie Lyngbye, 1 Expl. Mus. Reg. Chr. VIII.

Genetyllis, Mgr.

27. **Lutea**, Mgr. Nord. H. Ann. p. 93, t. 14, f. 32 (corrigenda tentac. modo 4, ut monuit autor, Ann. Pol. p. 20).

Store Belt, Renden imellem Samsø og Bolsax, 13 Fv. Mud. Winther.

Udbr. St. Andrews, Shetland, Bahus, Store Belt.

Anaitis, Mgr.

28. *Kosteriensis*, Mgr. Ann. Pol. p. 20.

Koster, 130 Fv. Dynd, Liungman, Malm.

Udbr. Isl. (?) Mus. Haun. Shetland. Kattegat.

Phyllodoece, Sav.

29. *Maculata*, L. Ner. *maculata* L. Syst. 12. p. 1086; Müller v. W. (Die gefleckte Nereide) p. 156, t. 10, Zool. Dan. Prodr. Nr. 2635; O. Fabr. Fn. Gr. p. 281. — *Ph. maculata*, Ørst. Ann. Grönl. p. 39; Johnst. Ann. Nat. H. 4. p. 227, t. 7, f. 1-3; Grube Fam. d. Annel. p. 55. Mgr. Ann. Pol. p. 23. — *Ph. Muelleri* R. Leuck. Arch. f. Naturgesch. 1849, p. 204, t. 3, f. 13. Grube Fam. d. Ann. p. 56. — *Ph. teres*. Mgr. Nord. H. Ann. p. 97, f. 30. Ann. Pol. p. 22. — *Ph. pulchella*, *badia*, *Rinkii*. Mgr. Ann. Pol. p. 21-24, t. 2, f. 8, 6, 11. — *Ph. laminosa* Sav. Aud. Edw. p. 222, t. 5a, f. 1-8; Mgr. Ann. Pol. p. 24; Grube Fam. Ann. p. 55; Qtfg. Ann. 2. p. 133. — *Ph. remex* Dalyell pow. Creator. p. 148, t. 23, f. 1-7. — *Ph. lamelligera* Johnst. Ann. Nat. H. 4. p. 225, t. 6, f. 1-6; Catal. p. 175, t. 16; Ehl. Bw. p. 139, t. 6, f. 1-6. — *Ph. Groenlandica* Ørst. Ann. Gr. p. 40, f. 19, 20, 22, 29-32. — *Ph. incisa* Ørst. Ann. Gr. p. 37, p. 44. — *Ph. citrina* Mgr. Nord. H. Ann. p. 95, f. 24; Ann. Pol. p. 20. — *Ph. mucosa* Ørst. Consp. Ann. p. 31, f. 25, 79, 83, 89. Mgr. Ann. Pol. p. 21, f. 7. — *Ph. assimilis* Ørst. Consp. Ann. p. 31, f. 6.

Et overordentlig talrigt Materiale af de ovennævnte som selvstændige Arter beskrevne Former har bragt mig til den Overbeviisning, at de ikke kunne sondres som Arter, ja ikke engang, som konstante Varieteter. Farve og Størrelse veksler hos denne Art meget betydeligt efter Havbundens Beskaffenhed og Dybde. Det samme gjelder om Tallet og Størrelsen af Papillerne paa Proboscis og tildeels om Fodbladenes Størrelse og Form. Disse sidste veksle ogsaa noget

efter Individernes Alder, Foderstand og Kjønsudvikling, men vi savne fuldstændigt positive Resultater, der her kunde tjene til Rettesnor. Hovedets Form er heller ikke konstant.

Den forekommer saavel paa haard Bund, Sand, Gruus, Skaller, som paa Leer, Dynd, Mudder og stinkende Slik, lige inde fra Kysterne og ud til de største Dybder. Ikke sjeldentager den Ophold paa Tangbuskene.

Almindelig i alle danske Farvande.

Udbr. Fra det høieste Norden til ind i Middelhavet.

Eulalia, Sav.

30. *Sanguinea*, Ørst. Consp. Ann. p. 28, f. 80, 82; Grube Fam. Ann. p. 56; Qtfg. Ann. 2. p. 122. — Eumida sanguinea Mgr. Nord. H. Ann. p. 97, f. 28, Ann. Pol. p. 25.

Sjeldnere.

Nordsøen, Nymindegab Krøyer; *Kattegat*, Skagen Ørsted; Frederikshavn Schmidt, Mus. Haun; *Liimfjorden*, paa Østers Krøyer, Tæbring Vig Collin, Mus. Haun., Nissum Bredning Collin; *Samsø Belt*, imellem Ballen og Besser Kirke, 4½-11 Fv. Mud., Sand, Winther; *Lille Belt*, Middelfart Lütken, Mus. Haun; mellem Fredericia og Klinterne N. f. Striib, 20 Fv. fint Sand Schiødte; Mellem Gals Klint og Kongebroen paa Fyens Side 12-15 Fv. Schiødte. *Øresund*, Hellebæk Ørsted, Lütken, Mus. Haun.

Udbr. Island, England, Skotland, Skandinavien fra Finmarken til Belt og Sund,

31. *Viridis*, O.F. Müll. Ner. viridis (Die grüne Nereide) Müll. v. W. p. 162, t. 11, Prodr. Nr. 2636; Fabr. Fn. Gr. p. 297, f. 6. — Phyllod. clavigera Aud. Edw. p. 226 t. 5a, f. 9-13; H. Rathke Nov. Acta Nat. Cur. 20 pt. 1. p. 170. — Ph. viridis Johnst. Ann. Nat. H. 4. p. 228, t. 6, f. 11-15; Catal. p. 178, t. 16; Grube Fam. Ann. p. 56. — Eulalia viridis Ørst. Consp. Ann. p. 27, f. 22, 30, 85-86, 88; Qtfg. Ann. 2. p. 122; Mgr. Nord. H. Ann. p. 98, t. 15, f. 39, Ann. Pol. p. 25. Temmelig almindelig.

Vesterhavet, Nyminddegab Krøyer. *Kattegat*, Frederikshavn Schmidt, Mus. Haun., Schiødte; *Liimfjorden* paa Østers, Krøyer, Forf., Aarhuusbugt Forf.; Samsø Jacobsen, Mus. Haun.; *Store Belt*, Staunshoved Hørring, Mus. Haun.; *Lille Belt*, Middelfart paa Laminarier, 14 Fv. Forf. *Øresund*, Hellebæk Lütken, Mus. Haun.; Hveen Ørsted, Lütken, Mus. Haun.; Kjøbenhavns Rhed Forf.; Kalvebodstrand Forf.

Udbr. Fra Finmark til Belter og Sund; Middelhavet, Vestlige Frankrig?, England, Shetland, Færø, Island, Valurons Expedit., Grønland.

32. *Bilineata*, Johnst. Phyllod. bilineata Johnst. Ann. Nat. H. 4, p. 227, t. 6, f. 7-10, Catal. p. 177, t. 16; Grube, Fam. Ann. p. 56; Qtfg. 2, p. 137. — Eul. bilineata Mgr. Nord. H. Ann. p. 99, f. 26, Ann. Pol. p. 25; Malm Zool. Observ. 7 H. p. 80. — ? Eul. fusca Ørst. Consp. Ann. p. 28.

Sjeldent.

Kattegat, paa Østers Krøyer. 1 Expl.

Udbr. Finmarken, St. Andrews, Kattegat, Østersø.

33. *Problema*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 99, f. 29; Ann. Pol. p. 25.

? *Liimfjorden*, paa Østers Forf.

Sige, *Mgr.*

34. *Fusigera*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 100, t. 27, Ann. Pol. p. 26. Malm. Zool. Observ. 7 H. p. 80. — ? Eul. quadricornis Ørst. Consp. Ann. p. 28. — Sjeldent.

Vesterhavet, Nyminddegab Krøyer; *Kattegat*, Frederikshavn imellem Serpularør Schiødte.

Udbr. Vesterhavet ved Jyllands Kyst, Kattegat.

35. *Macrocephala*, Malm. Zool. Observ. 7 H. p. 80, t. 1, f. 3. Gullmarn 35 Fv. Malm.

Mysta, *Mgr.*

36. *Barbata*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 101, f. 34, Ann. Pol. p. 26. — Sjeldent.

Lille Belt, Under Strib 10-12 Fv. 1 Expl. Schiødte.
Udb. Spitsbergen, Kattegat, Lille Belt.

Eteone, Sav.

37. *Pusilla*, Ørst. Consp. Ann. p. 30, f. 34; Grube Fam. Ann. p. 57; Qtfg. Ann. 2. p. 151; Mgr. Nord. H. Ann. p. 102, f. 37, Ann. Pol. p. 26.

Temmelig almindelig.

Vesterhavet, 15 Mile V. f. Agger, 24 Fv. Andrea, Mus. Haun.; *Kattegat*, Frederikshavn Hørring, Mus. Haun.; Nordvestrevet, 4-5 Fv. Sand Schiødte; *Samsø Belt*, under Yder-Flak, Winther, Imellem Hjelm og Sjællands Rev, Mud. m. Sand og Gruus Winther; imellem Ljustrup og Nordenden af Bolsax, 13 Fv. sandet Mud. Winther, $3\frac{1}{2}$ Kv. M. N. O. f. Seirerø Fyr, 10 Fv. Slik, Leer, Winther; *Lille Belt*, Løbet imellem Fredericia og Klinterne N. f. Striib, 20 Fv. fint Sand, Schiødte; imellem Stenderup og Fænø 10-24 Fv. Skaller, fint Gruus, Sand, Schiødte; under Striib 3-15 Fv. Schiødte.

Udb. Grønland, Nord Amerika, Shetland, Vesterhavet (Danmark) Kattegat og Belterne.

38. *Spetsbergensis*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 102, f. 38; Ann. Pol. p. 26.

Aarhuus Bugt, 7 Fv. Mud. med Spatang, Forf. 2 Expl.
Udb. Spitsbergen, Finmarken, Kattegat.

39. *Flava*, Fabr. Ner. flava Fabr. Fn. Gr. p. 299, den gule Nereide, Skrift. af Naturh. Selsk. 5. p. 168, t. 4, f. 8-10. — Eteone flava Ørst. Ann. Grønl. p. 34, f. 47; Mgr. Nord. H. Ann. p. 102, f. 35, Ann. Pol. p. 29.

Sjeldnere.

Kattegat, imellem Hjelm og Sjællands Rev 8-11 Fv. Mud. med Spatang, Winther, S. f. Hjelm Mud. med Spatang, Winther, imellem Seierø og Røsnæs 1 M. S. f. Seierø, i Seierø Rende, 11 Fv. Mud. m. Spatang, Winther; *Lille Belt*, Middelfart paa Laminarier Forf.; *Øresund*, S. f. Hveen P. Müller.

Udbr. Grønland, St. Lawrence, Nordsø, Kattegat, Østersø.

40. *Lilljeborgi* Mgr. Ann. Pol. p. 26, t. 3, f. 22.

Sjeldent. Bahus, Loven.

41. *Picta*, Qtfg. Ann. 2. p. 147, t. 7 bis, f. 18-23.

Sjeldent.

Aarhuus Bugt, Forf.; *Samsø Belt*, 2 Kv. M. Ø. f. Nordenden af Samsø $5\frac{1}{2}$ Fv. Ral og Gruus, Winther; *Hjarnøsund* $\frac{1}{3}$ Kv. M. V. f. Nordenden af Hjarnø, 11 Fv. sort gruset Mudder, Winther; *Lille Belt*, Løbet imellem Fredericia og Klinterne N. f. Striib, 20 Fv. fin Sandbund, Schiødte; mellem Stenderup og Fænø, 10-24 Fv. Skaller, Gruus, Sand, Schiødte.

Udbr. Middelhavet (Marion), Kanalen, St. Andrews, Nordsøen (Metzger), Belterne.

42. *Fucata*, Sars, Christianiafj. 3. p. 26, t. 15, f. 1-6.

?Et. maculata, Ørst. Consp. Ann. p. 29, Reg. mar. p. 78.

?Et. picta, Ehl. Sitzb. Medic.-physik. Ges. Erlangen 1875. Beitr. z. Fauna Spitsbergens.

Sjeldent.

Kattegat, 3-4 Kabbellængder fra Nordenden af Nexelø, 9 Fv. muddret Sand Winther; *Øresund*, Hellebæk 14 Fv. Collin, Mus. Haun. og privat; Schiødte.

Udbr. Spitsbergen, Drøbak, Kattegat, Øresund.

43. *Sarsi*, Ørst. Consp. Ann. p. 26, f. 77; Grube Fam. Ann. p. 57; Qtfg. Ann. 2. p. 150; Mgr. Ann. Pol. p. 28, t. 11, f. 14.

Kattegat, Frederikshavn Schmidt, Mus. Haun. blød Sandbund Schiødte; *Liimfjorden*, Livø Bredning Collin, Mus. Haun.; *Store Belt*, imellem Røsnæs og Seierø, 8 Fv. bruunt Mud. Winther; imellem Ljushage og Bolsax, 13 Fv. sandet Mud. Winther; imellem Fyen og Vresen, Mus. Haun. Winther; *Lille Belt*, imellem Fænø og Gamborg Fjord, 15-23 Fv. Skaller med fint Gruus og Sand, Schiødte; *Øresund*, Hellebæk, Mus. Haun. Collin, Hveen Ørsted, P. Müller.

44. *Depressa*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 103, f. 36, Ann. Pol. p. 29. — Sjeldent.

Kattegat, Samsø, Mus. Haun. 1 Expl. Lütken.

Udbr. Spitsbergen, Grønland, Nord Amerika, (Verril). Øresund.

Chaetoparia, *Mgr.*

45. *Nilssoni*, Mgr. Ann. Pol. p. 30, t. 2, f. 5.

Bahus Lovén, Liungman, Malm.

Ophiodromus, *Sars.*

46. *Vittatus*, M. Sars. Forh. Vid. S. Christiania 1861, N. Mag. 11 B. p. 87. Mgr. Ann. Pol. p. 31. — ?Ocydromus fasciatus, Grube, Arch. f. Nat. 1855. — ?Podarke albocincta Ehl. Bw. p. 190, t. 8, f. 2-5. ?Nereis flexuosa Delle Chiaje, Mem. sulla storia e notonom. 2 V. p. 368, 400 og 425, t. 19, f. 8. ?Stephania flexuosa, Clapr. Annel. Chétop. d. golfe de Naples 1870, p. 482, t. 12, f. 1. ?Ophiodromus flexuosus Marenc. 1. p. 23.

Sjeldent.

Nordsøen, Nymindesgab Krøyer; *Samsø Belt*, imellem Hjelm og Sjællands Rev Winther; N. f. Bjarkes Grund, 11 Fv. Mud. Winther; *Øresund*, Hellebæk P. Müller, Schiødte; Hornbæk Hørring.

Udbr. Irland, Shetland, Norge, Bahus, ?Middelhavet.

47. *Roseus*, Malm. Zool. Observ. 7 H. p. 82. Gullmarn 1 Expl. Malm.

Castalia, (*Sav.*) Ørsted.

48. *Punctata*, Müll. Ner. punctata Müll. Prodr. Zool. Dan. Nr. 2623, Zool. Dan. 2. p. 28, t. 62. Ner. rosea, Fabr. Fn. Gr. p. 301, Skr. Naturh. S. 5. p. 175, t. 4, f. 14-16. — Halimede venusta H. Rathke Nov. Act. Nat. Cur. 20. 1. p. 168, t. 7, f. 1-4. — Psammathe punctata Johnst. Catal. p. 182 f. xyl. og t. 14, f. 4; Qtfg. Ann. 2, p. 102. —

Castalia punctata Ørst. Consp. Ann. p. 24, f. 15, 63, 65, 69, Reg. Mar. p. 78, Dyr ved Drøbak p. 11; Grube Fam. Ann. p. 58. ?C. crrata Keferst. (St. Vaast). — *Psammathe venusta* Danielssen, Reise 1858, p. 117.

Der findes den samme Usikkerhed over de her citerede Slægter *Castalia*, *Psammathe*, *Halimede* som over de med ? som Synonymer til *Ophiodromus* opførte Slægter. Det dreier sig her, som der, om man vil betragte den lille Knude paa Oversiden af Fødderne som en selvstændig Green eller ikke, eller med andre Ord om man vil betragte Fødderne som unirame eller birame. Knudens Størrelse væxler betydeligt hos begge Slægter hos de enkelte Individer og ikke sjeldent er den saa lille, at den synes at mangle. I sit Catalog over Ormene i det Britiske Museum anfører Johnston sin *Psammathe fusca*, Ann. nat. h. 4, p. 229, t. 7, f. 4, som Synonym til *Psammathe punctata*. M'Intosh betragter dem (Phil. Trans. R. Soc. Edinb. 25 B. 1869, p. 404) som forskjellige Arter og mener, at Børsterne have forskjellig Bygning; men saavidt jeg skjønner kan man ved at vende Børsterne af det samme Individ faae Billeder, der svare saavel til hans C. punctata som til hans Ps. fusca.

Almindelig overalt fra den lave Kyst og ud i de største Dybder paa enhver Slags Bund; meget almindelig paa Østers.

Var. *Antennis palpisque lobo cephalico duplo longioribus. Pharynx exsertilis margine papillis decem instructa. Corpus articulis 41 compositum.*

Kattegat, Frederikshavn, Nordvestrevet Schiødte.

Udb. Island, Færø, Shetland, Skotland, England, Finnmark til sydlige Østersø.

49. *Longicornis*, M. Sars, Forh. Vid. S. Christiania 1861, p. 90.

? *Liimfjorden*, paa Østers., 1 Expl. med 42 Segm. Forf.

Udb. Vestlige Norge, Kattegat.

50. *Aurantiaca*, M. Sars, Forh. Vid. S. Christiania 1861, p. 90.

Liimfjorden, Nissum Bredning 1 Expl. mutill. Mus. Haun. Collin. Nykjøbing paa Mors, i Havnen Collin. Kaas Bredning Collin.

Udbr. Vestlige Norge, Bahus, Kattegat.

Syllis, Sav.

51. *Armillaris*, Müll. Ørst. Consp. Ann. p. 24, f. 27, 90, 94, 102; Ann. Grønl. p. 29; Mgr. Ann. Pol. p. 42, t. 7, f. 46; Grube Fam. Ann. p. 61; Johnst. Ann. Nat. H. t. 13, p. 438, 15 p. 145, t. 9, f. 1-2, Catal. p. 191, t. 15; Qtfg. Ann. 2 p. 87.

Vesterhavet, Nymindgab Krøyer; *Kattegat*, Frederikshavn paa Østers, Mus. Haun. Hørring, mellem Serpularør Schiødte; *Liimfjorden* paa Østers Krøyer, Forf.; Læssø Rende, Mus. Haun. Hørring; Samsø Jacobsen, Lütken, Mus. Haun.; Ø. f. Samsø Winther. *Store Belt*, Renden imellem Romø og Fyen Winther.

Udbr. Fra Færøer, Shetland og sydlige Norge (Kattegat og Belterne) langs med Europas Vestkyst til og med det nordlige Frankrig.

52. *Borealis*, Mgr. Ann. Pol. p. 42, t. 6, f. 42.

Lille Belt, Spodsbjerg 1 Fv. Schiødte.

Udbr. Fra Island og Finmark over Skandinavien.

53. *Cornuta*, H. Rathke, Nova Acta Nat. Cur. 20, 1, p. 164, t. 7, f. 12; Mgr. Ann. Pol. p. 43, t. 7, f. 45.

Kattegat, Hirsholm Krøyer. *Øresund*, Gilleleie, Lyngbye, Mnser. Nr. 13.

Udbr. Finmark, Kattegat, Shetland, England, Irland.

54. *Eximia*, Malm, Zool. Observ. 7 H. p. 83, t. 1, f. 4. *Kattegat*, Gullmarn, Malm.

Syllides, Ørst.

55. *Longocirrata*, Ørst. Dyr ved Drøbak, p. 11, t. 2, f. 2 a-b. Mgr. Ann. Pol. p. 39.

Liimfjorden paa Østers et Brudstykke, Forf.

Gattiola, Johnst.

56. *Finmarchica*, Mgr. Ann. Pol. p. 38, t. 6, f. 36.

? Øresund, Hornbæk et Brudstykke, Hørring.

Udbr. Finmark, Øresund til England? og Frankrig?

Exogone, Ørst.

57. *Naidina*, Ørst. Arch. f. Nat. 11, 1, 1845,
p. 20, t. 2.

Lille Belt, Striib sandblandet Leer, Ørsted. lib. cit.

Udbr. St. Andrews, Helgoland, Belterne.

Sphaerosyllis, Clapr.

58. *Hystrix*, Clapr. Beobacht. üb. Anat. u. Entw.
p. 45, t. 13, f. 36-37, Glanures, p. 86, t. 6, f. 1.

Samsø Belt, 1 Kv. M. S. f. Veirø, 9 Fv. Mud. Ral, 1 Expl.
Winther. *Lille Belt*, Middelfart, 14 Fv. paa Laminarier 8 døde
Expl. $\frac{6}{3}$ 1874 kjønsmodne, Forf.

Udbr. Danmark, Shetland, Nordlige Frankrig.

Autolytus, Gr.

59. *Prolifer*, Müll. Ner. prolifera Müll. Zool. Dan. 2,
p. 15, t. 52, f. 5-7. — Syllis prolifera Frey u. Leuck. Beitr.
p. 95. Autol. prolifer Grube, Fam. Ann. p. 64. Krohn. Arch.
f. Nat. 18, 1, p. 66. Mgr. Ann. Pol. p. 32.

Mas. Ner. corniculata Müll. Zool. Dan. 2, p. 15, t. 52,
f. 1-4. — Diploceræa corniculata Grube, Fam. Ann. p. 64.
— Sacconereis helgolandica, mas., Max Müller Arch. f.
Anat. 1855, p. 18, t. 3, f. 9-13. — Polybostrichus Muelleri
Keferst. Z. w. Z. 12, p. 113, t. 11, f. 1-6. — Christidia
thalassina Gosse, Ann. Mag. 2 Ser., 16 V. 1855, p. 308.

Fem. Scolopendra marina, Slabber, Mikrosk. Waar-
neem, 1781, p. 44, t. 10, f. 3-5. — Sacconereis helgolandica,
fem., Max Müll. Arch. f. Anat. 1855, p. 18, t. 2.

Kattegat, Liimfjorden, paa Østers., 1 Expl. mas. Krøyer
Store Belt, ud for Røsnæs Winther.

Udbr. Fra det sydlige Skandinavien og St. Andrews gjennem Nordsøen langs de tyske og hollandske Kyster, England og Nordvestlige Frankrig.

Umbellisyllis, Sars.

60. *Fasciata*, Sars, Univ. Progr. Christiania for 1869, t. 4, f. 12-18. — Norges Kyster.

Nerilla.

61. *Antennata*, O. Schmidt, Würm. Faerör, p. 38, t. 3, f. 8 a. Clapr. Beobacht. p. 48, t. 12, f. 16-20. — Du-jardinia antennata, Qtfg. Ann. 2, p. 69.

Kalvebodstrand, Juli 1874 paa Zostera, 2 Fod Sandbund.

Udbr. Færø, Helgoland, St. Vaast, la Hogue, Kalvebod-strand, Sydl. Østersø.

Polymastus, Clapr.

62. *Paradoxus*, Clapr. Glanures. p. 109, t. 8, f. 3. — Eurysyllis? tuberculata Ehl. Bw. p. 264, t. 11, f. 4-7.

Samsø Belt, 2 Kv. M. Ø. f. Ballen, 9 Fv. mørk Sand med Stene. Et Expl. i et slimet Rør. Winther.

Udbr. Middelhavet (Port-Vendres, Clapr., ?Martinsica Ehl.) og Samsø Belt.

Nereis, Linné.

63. *Zonata*, Mgr. Ann. Pol. p. 46, t. 5, f. 34. — N. pulsatoria, Qtfg. Ann. 1. p. 503 (teste Grube); Ehl. Bw. p. 510. Arendal Havn, Pommerania.

Udbr. Novaja Semlja, Spitsberg, Grønland, St. Lawrence, Færør, Sydlige Norge.

64. *Pelagica*, Linné S. 12, p. 1086; H. Rathke Nov. Act. Nat. Cur. 20, 1, p. 138, t. 8, f. 1-3; Ørst. Conspl. Ann. p. 21, f. 72, 75, 76, Ann. Gr. p. 23, f. 52, 53; Frey u. Leuck.

Beitr. p. 144, t. 2, f. 7; Leuck. Arch. f. Nat. 15 B. 1, p. 207; Grube Fam. Ann. p. 48; Qtfg. Ann. 1, p. 542; Mgr. Ann. Pol. p. 47, t. 5, f. 35; Johnst. Catal. p. 148; Ehl. Bw. p. 511, t. 20, f. 11-20. — Die warzige Nereide Müll. v. W. p. 140, t. 7. — N. verrucosa Müll. Prodr. Nr. 2628, O. Fabr. Fn. Gr. p. 292. — Lycoris marginatae Johnst. Loud. Mag. Nat. Hist. 7, p. 230, f. Xylogr. (cop. Johnst. Catal. p. 82, Nr. 6). — Ner. diversicolor Johnst. Catal. p. 155 (pr. p. excl. syn. teste Mgr. Ann. Pol. p. 48. — Ner. fimbriata Johnst. Catal. p. 155 (pr. p.) excl. syn. (juvenis; teste Mgr.) — ?Ner. Reynaudi Qtfg. Ann. 1, p. 519.

Epitoca, Mas.-Fem. Heteronereis grandifolia Mgr. Nord. H. Ann. p. 108, f. 15 (fem.), 16, B, B', C. (mas.); Ann. Pol. p. 60, t. 5, f. 31.

Mas. Het. arctica Ørst. Ann. Gr. p. 27, f. 50, 51, 60, 65, 68, 70; Ner. grandifolia, H. Rathke Nov. Act. Nat. Cur. 20, 1, p. 155, t. 7, f. 13; Leuck. Arch. f. Nat. 15, 1, p. 207.

Fem. Het. assimilis Ørst. Ann. Gr. p. 28, f. 54. 61, 72. Nereilepas fusca Ørst. Consp. Ann. p. 21, f. 49, 50 (Overgangsform. ?Nereilepas fimbriatus, Qtfg. Ann. 1, p. 559 (excl. syn.)

Meget almindelig i Mudder ved alle danske Kyster.

Den epitoke Form er kun fundet faa Gange her i Landet.

Vesterhavet, Graadyb, Mus. Haun. Wegge; Kattegat, Hirschholm en Han Krøyer, Frederikshavn, Mus. Haun. Conradsen, 6 Mil udfor Issefjord, Mus. Haun. Caroc; Øresund, i Maven paa Sild, 2 Expl. Winther.

Udb. Ochotske Hav, Spitsberg, Jan Mayen, Grønland, St. Lawrence, Nordlige Amerikanske Fristater, Island, Færø, Storbritannien og Europas Kyster fra Nordkap til Helgoland og Tydsklands Nordsøprovindser.

65. *Coerulea*, Linné S. 12, 1086; Lycoris marginatae Sav. p. 360. Ner. marginatae Leach. Suppl. Brit. Eucycl. 1, 451, t. 26. Aud. Edw. Ann. Sc. nat. 28, p. 277; Fn. litt. Fr. 2, p. 195; Williams Rep. Br. Ass. 1851, p. 187, 211, 231; Johnst. Catal. p. 83.

Kattegat, Känsö og Koster Malm lib. cit. p. 83.

66. *Diversicolor*, Müll. Prodr. Nr. 2624. (Die bunte Nereide v. W. p. 107); Ørst. Consp. Ann. p. 23, f. 66, 68, 73; Grube Fam. Ann. p. 49; Qtfg. Ann. 1, 508; Ehl. Bw. p. 554. — Hediste diversicolor Mgr. Ann. Pol. p. 49, t. 4, f. 28. — *N. brevimanus* Johnst. Ann. Nat. H. 5, p. 70, Catal. p. 147. — *N. Sarsi*, H. Rathke Nov. Act. Nat. Cur. 20, 1, p. 161, t. 8, f. 6-8. — *N. depressa* Frey. u. Leuck. Beitr. p. 156, t. 2, f. 10-12.

Meget almindelig især paa lavere Vand saavel paa Sand som paa Leer, Mudder og Fucus vesiculosæ.

Udbr. Shannon Isl., Island, Færø, Skandinaviens Kyster fra Trondhjem til Ålandsørerne, Helgoland, St. Andrews, Shetland, England, Kanalen.

67. *Irrorata*, Mgr. Ann. Pol. p. 51, t. 4, f. 24.

Epitoca, Heteron. Schmardaei Qtfg. Ann. 1, p. 569, t. 7, f. 11 (teste Grube Ber. Schles. Ges. vaterländ. Cultur, 1869, p. 53).

Sjeldent.

Kattegat, Liimfjorden Collin, Gulmarn og Gaasøfjord Malm.

Udbr. Kattegat.

Anm. Jeg er tilbørlig til at antage at denne Art er en Varietet af den følgende, men savner tilstrækkeligt Materiale til at afgjøre dette Spørgsmaal.

68. *Dumerili*, Aud. Edw. 1833, Ann. Sc. nat. 29, p. 218, t. 8, f. 9-12; H. Rathke lib. cit. p. 163, t. 7, f. 4-5; Grube Fam. Ann. p. 48; Johnst. Catal. p. 156; Qtfg. Ann. 1, p. 502; Ehl. Bw. p. 535. — *Ner. zosterifcola* Ørst. Consp. Ann. p. 22, f. 20, 29, 67, 70, 74; *Leontis Dumerili* Mgr. Ann. Pol. p. 52, t. 4, f. 25.

Epitoca, Heteron. fucicola Ørst. Consp. Ann. p. 19, f. 17, 55-58, 61-62. — *Het. viridis* Ørst. Consp. Ann. p. 20 (efter Originaltegning paa Mus. Haun.) — *Iphinereis fucicola*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 182; Ann. Pol. p. 58, t. 5. f. 30. — *Nereilepas variabilis* Ørst. Consp. p. 20, f. 18, 26,

51, 54, 59, 60 (Overgangsform). — Het. fucic. Clapr. Ann. Chétop. du golfe de Naples. Suppl. t. 3, f. 4-5.

Meget almindelig især paa Tangplanter, hvor den hyppigt danner sig et Rør af en graalighvid Slim.

Den epitoke Form kun sjeldent iagttaget. Paa de danske Kyster ere kun 8 Hanner fundne. Paa den svenske Side af Kattegat har Malm iagttaget 4 Hanner og 3 Hunner. Ved St. Andrews forekommer efter M'Intosh kun den epitoke Form.

Kattegat, Frederikshavn, Mus. Haun. Hørring; Læssø Rende, Mus. Haun. Hørring; Samsø Krøyer; Aarhus Bugt paa Furcellaria Forf.; *Odense Fjord*, Mus. Haun. Hørring; *Øresund*, Hellebæk Krøyer, Lütken; *Store Belt*, Winther.

Udbr. Fra Island, Færøerne og Bergen til og med Middelhavet.

69. *Fucata*, Aud. Edw. Fn. litt. Fr. 2, p. 188; Ehl. Bw. p. 546, t. 21, f. 41-44. — *Lycoris fucata* Sav. lib. cit. p. 357. — *Nereilepas fucata* Blainv. Dict. Sc. nat. 57 B. p. 469; Johnst. Catal. p. 158; Mgr. Ann. Pol. p. 53, t. 3, f. 18. — *Ner. bilineata* Johnst. Ann. Nat. H. 3, p. 295, t. 6, f. 4. — *Ner. imbecilis* Johnst. (non Grube) Catal. p. 158.

Epitoca, Heteronereis glaucopis Mgr. Nord. H. Ann. p. 110, t. 11, f. 16, 16 A.; Ann. Pol. p. 60, t. 4, f. 26, 27. — *Nereis podophylla* Aud. Edw. Ann. Sc. nat. 1833, p. 211, t. 15, f. 13. ?*Ner. margaritacea* Johnst. Misc. zool. 1839. — ?*Ner. renalis* Johnst. Ann. Nat. H. 1840, Catal. p. 163, — teste Ehlers. — Die faserige Naide O. F. Müll. v. W. p. 144, t. 7 (*N. fimbriata* Müll. Prodr. Nr. 2627).

Obs. Paragnathi magnitudine variant; superiores laterales articuli basalis 6 - 7 in latere dextro et 5 - 6 in sinistro fere biseriales. Paragnathi medii articuli maxillaris 2-3 postpositi, antici minores. Maxillæ 6-8-dentatae, in majoribus postice serrulatae.

Vesterhavet, Fanø Østkyst under Steen Collin; Fanø Dyb 9-12 Fod, paa Østersbanken, Collin. *Kattegat*, Bahus

Lovén, Goes, Malm. Aarhus Bugt 7 Fv. Ral paa en Modiola med Balaner Forf.

Udbr. Nordsø fra Bergen, Shetland og St. Andrews over Kattegat, England og Europas Nordsøkyster. Den angives ogsaa fra det vestlige N.-Amerika (Verril).

70. *Virens*, M. Sars, Beskr. og Iagttag. p. 58, t. 10, f. 27 a. b. c. Ehl. Bw. p. 559, t. 22, f. 29-32 (vix Grube Middend. Reise 2, 1, p. 6, t. 1, f. 2, 4, 4 a, 5, 6). Alitta virens Mgr. Nord. H. Ann. p. 183, Ann. Pol. p. 56, t. 3, f. 19; Kinbg. Annul. nov. Öfvers Sv. Akad. Forh. 1865, p. 172. — Ner. grandis, Stimpson, Invert. of Gr. Manan Smithson. Inst. 1853, p. 34, f. 24. — Ner. Yankeana, Qtfg. Ann. 1, p. 553, t. 17, f. 7, 8.

Kattegat, Liimfjorden. i Expl. 17" langt, Juel. Et andet Expl. rimeligviis fra Liimfjorden, Juel.

Udbr. Over det Nordlige Atlanterhav fra Tromsø (Krøyer) til Liimfjorden og det Nordlige England Det Østlige Nord-Amerika.

71. *Longissima*, Johnst.

Atoea, Ner. regia Qtfg. Ann. 1, p. 511. Ner. edentculata Qtfg. Ann. 1, p. 538.

Epitoca, N. longissima Johnst. Miscel. zool. Ann. Nat. H. 5, 1840, p. 178. — Heteronereis paradoxa Ørst. Ann. Grønl. 1843, p. 25, f. 50, 63, 64, 66. — Eunereis longissima Mgr. Nord. H. Ann. p. 183; Ann. Pol. p. 57, t. 5, f. 32.

Kattegat, Frederikshavn, et kjønsmødent Expl. fra Møller iblandt Krøyers Efterladenskaber.

Malm omtaler, Göteborgs och Bohusläns Fauna p. 487 og 409, denne Art fundet i Maven paa Gadus pollachius og Makrelen. Samme Forfatter angiver at den om Natten er fanget i Havets Overflade; samme Iagttagelse er gjort i Amerika.

Udbr. Nordsøen, Grønland, Island, Færø, St. Andrews, Tromsø, Bergen, Kattegat, England, Frankrig (Boulogne) Qtfg. Den er optaget af Porcupine Expeditionen under

54° 44 N.B., 10° 59 V.L. paa 1366 Fv. Vand af 2,97°; Ehlers
Z. w. Z. 1875.

Ceratocephale, Mgr.

72. *Lovéni*, Mgr. Ann. Pol. p. 61, t. 5, f. 33; Bw. p. 577.
Bahus Lovén, Ljungman, Malm.
Udbr. Kattegattets Østlige Bredder.

Prionognathus, Keferstein.

73. *Boecki*, Mgr. Ann. Pol. p. 62.
Skagerak, det Sydlige og Vestlige Norge A. Boeck.

Lumbrinereis, (Blainv.) M. Edw.

74. *Fragilis*, Müll. Ner. fragilis Müll. Prodr. Nr. 2611, Zool. Dan. 1, p. 22, t. 22, f. 1-3. — *Scoletoma fragilis* Blainv. p. 492. *Lumbrinereis fragilis*, Aud. Edw. p. 170. Sars Beskriv. og Iagttag. p. 48, Nyt Mag. 6, p. 209, 7, p. 386, 391. Qtfg. Ann. 1, p. 365. Mgr. Ann. Pol. p. 63, t. 14, f. 83. — *Lumbriconereis fragilis*, Ørst. Consp. Ann. p. 15, f. 1-2, Reg. Mar. p. 78, Dyr ved Drøbak p. 11. Danielssen Reise 1857 p. 50, 1858 p. 116. Ehl. Bw. p. 395. *Lumbriconereis borealis* Kinbg. Øfvers. Sv. Ak. Förh. 1864, p. 568.

Samsø Belt, S. f. Samsø, Mus. Haun. Hørring; 2 Kv. M. Ø. f. Ballen 9 Fv. mørkt Sand med Stene Winther; 3 Kv. M. Ø. f. Ballen 10 Fv. Sand, Mud. og Stene Winther; S. f. Seierø Bugt 7 Fv. Sand Winther; Imellem Røsnæs og Seierø 6½-8 Fv. bruunt Mud. og fint Sand Winther. *Store Belt*, Imellem Ljushage og Bolsax Winther; Imellem Stubberup paa Fyen og Asnæs Flak 14 Fv. Mudder med Stene Winther. *Øresund*, Mus. Haun. Krøyer; Ved Hveen og Helsingør Ørst. Consp. og Reg. Mar; Under Amager Forf.; Hellebæk Schiødte.

Udbr. Novaja Semlja, Spitsberg, Finmark, igjennem Nordsøen med Kattegat og Belter til det Nordlige Frankrig og Sydlige England med Irland over Shetland, Færø, Island, Grønland, St. Lawrence og de Nordlige Fristater.

Leodice, *Sav.* (*s. str.*)

75. *Norvegica*, Linné, Sav. *Ner. norvegica* L. S. 12, p. 1086. — *Ner. madrepøræ pertusæ*. . . *Gunnerus Acta Nidros.* 1768, p. 41-51, t. 2, f. 6-12 (*N. norvegica*). — *Ner. pinnata* og *Ner. pennata* Müll. *Prodr. Nr. 2629 og 2630, Zool. Dan.* 1, p. 30-31, t. 30, f. 1-3, t. 29, f. 4-7. — *Leodice norvegica* og *L. pennata* Sav. lib. cit. p. 381. — *Eunice norvegica* Aud.-Edw. p. 145. *Sars Beskriv. og Iagttag.* p. 48. Ørst. *Drøbak* p. 9, t. 2, f. 13-15. *Grube Fam. Ann.* p. 44. *Johnst. Catal.* p. 131. *Qtfg. Ann.* 1, p. 324. *Ehl. Bw.* p. 347. — *E. pinnata* *Qtfg. Ann.* 1, p. 325. — ?*E. gallica* Sav. Cuv. Aud.-Edw. — *Harassii*, Aud.-Edw. *Litt. Fr.* 2, p. 14, t. 3, f. 5-7, 10-11. *Grube, Anat. d. Kiemenw.* p. 35. *Clapr. Glan.* p. 118, t. 2, f. 5. *Johnst. Catal.* p. 132. *Qtfg. Ann.* 1, p. 307. *Ehl. Bw.* p. 312. — ?*E. annulicornis*, *Johnst. Catal.* p. 131. — *E. torquata*, *Qtfg. Ann.* 1, p. 311. *Leodice norvegica*, *Mgr. Ann. Pol.* p. 64.

Skagerak, Pommerania 2, *Stat. 213 og 215*, p. 168. *Øresund*, N. f. *Hveen Møller, Krøyers Efterladenskaber.*

Udbr. Fra Spitsbergen og Hammersfest langs med Nordsøens Kystlande til S. f. Irland, Shetland og Færø.

Nothria, (Johnst.) Mgr.

76. *Conchylega*, Sars. *Onuphis conchylega* S. Beskr. og Iagttag. p. 61, t. 10, f. 28, a-e; *N. Mag.* 6, p. 209, 7, p. 386, 391; *Reise, 1859*; *Danielssen Reise 1857, 1858*, p. 116; *Grube Fam. Ann.* p. 44. *Onuphis Eschrichtii*, Ørst. *Ann. Grønl.* p. 20, t. 3, f. 33-41, 45. — *Diopatra Eschrichtii*, *Gr. Fam. Ann.* p. 43; *Qtfg. Ann.* 1, p. 349. — *Northia conchylega*, *Johnst. Catal.* p. 138. *Nothria conchylega* *Mgr. Ann. Pol.* p. 66.

Nordsøen, Jyllands Kyst, Mus. Haun. Andréa; NV. f. *Jylland Pommerania* 2, *Stat. 212 og 213*, p. 168.

Udbr. Fra Spitsberg og Finland over Bahus til de

Nordtydske Øer, og fra Syd-England og Shetland til Færø, Grønland, St. Lawrence, Gr. Manan og Amerikanske Fri-stater.

Hyalinoecia, *Mgr.*

77. *Tubicola*, Müll. *Ner. tubicola* Müll. Prodr. Nr. 2625; Zool. Dan. 1, p. 18, t. 18, f. 1-6. — *Leodice tubicola* Sav. lib. cit. p. 383 — *Onuphis tubicola*, Aud.-Edw. Ann. Sc. nat. 1833, p. 325; Ørst. Drøbak, p. 8; Grube Fam. Ann. p. 44; Johnst. Ann. Mag. 16, p. 6; Ehl. Bw. p. 297. — *Northia tubicola* Johnst. Catal. p. 136. — ?*Onuphis sicula* Qtfg. Ann. 1, p. 352. — ?*Spio seticornis* delle Chiaje Mem. s. storia e notonomia 3, p. 173, 176, t. 45, f. 6-7. — *Hyalinoecia tubicola* Mgr. Ann. Pol. p. 67.

Kattegat, Læssø, 2 Expl. iblandt Krøyers Efterladenskaber.

Udbr. Nordsøen fra Molde, langs Kysten til Bahus, Læssø, Shetland, St. Andrews, Plymouth, Middelhavet (Mation), St. Lawrence (M'Intosh).

Onuphis, *Aud. Edw.*

78. *Quadracuspis*, Sars, Christianiafj. 3, p. 16, t. 15, f. 7-19. Christianiasfjord, Drøbak. — *Diopatra socialis* Ehl. Z. w. Z. 1875.

Udbr. Lofod, Christianiafj., Imellem Shetland og Færøerne, S. V. f. Irland.

Goniada, *Aud. Edw.*

79. *Maculata*, Ørst. Consp. Ann. p. 33, f. 16, 23, 91, 95, 97, 98; Reg. Mar. p. 78. Grube Fam. d. Ann. p. 60. Johnst. Catal. p. 189; Qtfg. Ann. 2, p. 193; Mgr. Ann. Pol. p. 68; Ehl. Bw. p. 764, t. 24, f. 36-48.

Vesterhavet, Agger Mus. Haun. Østerboel. *Kattegat*, Frederikshavn Schiødte; Aalbæk B. Mus. Haun. Collin; Store Middelgrund, Mus. Haun. Møller. *Samsø Belt*, 2 og 3 Kv. M. Ø. f. Ballen, Winther; Imellem Nordenden af Samsø og Marthes Flak, Winther; Imellem Hjelm og Marthes Flak, Winther;

Fra Hasenøre til S. f. Hjelm, 9 Fv. Mud. m. Spatang, Winther; Sydlige Deel af Samsø B. Winther; 5 Kv. M. N. V. f. Thunø Fyr, 8 Fv. Mud. raad. Tang Winther; $9\frac{1}{2}$ Kv. M. S. Ø. t. Ø. f. Hjelmens Fyr, $12\frac{1}{2}$ Fv. Mud. Winther; Samsø Rende $4\frac{2}{3}$ Kv. M. N. Ø. f. Seierø Fyr, $9\frac{1}{2}$ Fv. Slik og Leer Winther. *Store Belt*, Syd for Bolsax Winther. *Øresund*, Hellebæk, Mus. Haun. Ørsted, Lütken, Collin, Schiødte; Hornbæk Hørring. Hveen Ørsted, Reg. Mar. p. 78.

Udb. Fra Finland over Øresund og Agger til Skotland og Shetland, S. f. Irland ($48^{\circ} 5'$ N. B.). Østlige Nord-Amerika.

80. *Norvegica*, Ørst. Drøbak p. 14, f. 7-9; Sars, N. Mag. 7, p. 391; Koren, N. Mag. 9, p. 95; Danielssen Reise 1858, p. 118; Grube Fam. Ann., p. 60 og 131; Qlfg. Ann. 2, p. 194. Christianiafjord, Drøbak Ørsted, Sars.

Udb. Norges Kyster fra Christianssund til Drøbak.

Eone, *Mgr.*

81. *Nordmanni*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 409; Ann. Pol. p. 69, t. 11, f. 64.

Lille Belt, 14 Fv. Mudder paa en Sten med Laminarier. 1 Expl. 1874, Forf.

Udb. Fra Lille Belt over Kattegat, Christianiafjord og Skotland til Vest og Syd for Irland.

Glycera, *Sav.*

82. *Alba*, H. Rathke, lib. cit. p. 173, t. 9. Ørst. Consp. Ann. p. 33, f. 24, 103, 105, 110; Drøbak p. 14; Reg. Mar. p. 73; Qlfg. Ann. 2, p. 186; Mgr. Ann. Pol. p. 69, t. 14, f. 82; Ehl. Bw. p. 660. — *Gl. danica*, Qlfg. Ann. 2, p. 187.

Kattegat, Frederikshavn Schiødte; Store Middelgrund, Mus. Haun. Møller; Læsø Rende, Mus. Haun. Hørring; Aarhuus B. Forf. *Samsø Belt*, imellem Hasenøre og Hjelm, 9 Fv. Mud. Winther; 2 Kv. M. Ø. f. Ballen Winther; Imellem Yder-Flak og Hjelm Winther; Imellem Hatter Barn og Rosnæs Fyr Win-

ther; 4 $\frac{2}{3}$ Kv. M. N. Ø. f. Seierø 9 $\frac{1}{2}$ Fv. Slik og Leer Winther.
Øresund, Hellebæk P. Müller, Lütken, Collin, Schiødte.

Udbr. Fra Finmark til Øresund, England, Sydlige Irland, Adria (Grube), Færø, Island, Nordlige Amerikanske Fristater.

83. *Capitata*, Ørst. Ann. Gr. p. 44, f. 84, 88, 90-94, 96, 99; Grube Fam. d. Ann. p. 66; Johnst. Catal. p. 186; Qtfg. Ann. 2, p. 172; Mgr. Ann. Pol. p. 70; Ehl. Bw. p. 648, t. 23, f. 47-49. *Nereis alba* Müll. (non Fabr.) Prodr. Nr. 2634; Zool. Dan. 2. p. 29, t. 62, f. 6-7. — *Gl. alba*, Sars N. Mag. 6, p. 208, 7, p. 386; Johnst. Ann. Mag. 15, 1845, p. 144, t. 9, f. 9-10. — ?*Gl. setosa*, Ørst. Ann. Gr. p. 46, t. 7, f. 89, 95, 97; Johnst. Catal. p. 342; Mgr. Ann. Pol. p. 71; Qtfg. Ann. 2, p. 173. — *Gl. lapidum* Qtfg. Ann. 2, p. 187 (excl. syn. Keferst. sec. Ehl.). — *Gl. Muelleri*, Qtfg. Ann. 2, p. 172.

Var. *setosa*, Ørst.

Kattegat, Hirsholm Krøyer. *Samsø Belt*, imellem Staahøis Hage og Hatter Barn Winther.

Udbr. Nordlige Ishav og Nordsøen (med Kattegat) til Frankrig og England, Irland, Shetland, Færø, Island, Grønland, St. Lawrence, Fristaterne og Nord-Amerikas Vestkyst til Californien. — (Adria?)

84. *Goesii*, Mgr. Ann. Pol. p. 71, t. 14, f. 81. — *Gl. Rouxii* Ørst. (non Aud. Edw.) Dyr ved Drøbak, p. 14, f. 1.

Kattegat, Frederikshavn S.Ø. f. Hirtsholm, 4-8 Fv. Leerbund Schiødte; Aarhuus B. Forf.; Anholt, Malm; Samsø Belt, imellem Hjelm og Sjællands Rev Winther. *Lille Belt*, 9 $\frac{1}{2}$ Kv. M. S. Ø. t. Ø. f. Hjelmens Fyr, 12 $\frac{1}{2}$ Fv. Mud. Winther, Schiødte; *Øresund*, Hellebæk, Mus. Haun. Lütken, Schiødte; Vedbæk Forf.

Udbr. Nordsøen med Kattegat, fra Bergen til Øresund, St. Andrews, Sydlige Irland, Færø, Island.

Aricia, Sav.

85. *Norvegica*, Sars, Christianiafj. 3, p. 36, t. 14, f. 1-8.

Skagerak, N. f. Skagen Pommeran. 2, p. 160, 110 Fv. N. V. t. V. f. Skagen ibid. p. 160, 320 Fv. mange Møgboller.

Udbr. Lofoden, Drøbak, Skagen, Bahus.

86. *Cuvieri*, Aud. Edw. Fn. litt. Fr. 2, p. 258, t. 7, f. 5-13; Mgr. Ann. Pol. p. 71; Sars Christianiafj. 3, p. 31, t. 18, f. 17-33.

Kattegat, Anholt dybt Mud. Malm.

Udbr. Christianiafjord, Bahus, Anholt, Shetland, St. Andrews, England, Frankrig, Middelhavet, Grønland, Færø.

87. *Kupfferi*, Ehl. Z. w. Z. 1875. Kupffer Pommeran. 1, p. 151. (An re vera alia species quam A. norvegica S.?)

Skagerak, N. V. f. Skagen 110 Fv. Pommeran., Kupffer; ?*Kattegat*, Frederikshavn S. Ø. f. Diget, 24 Fv. stenet haardere Sandbund, et Brudstykke Schiødte.

Udbr. Fra Kattegat til Sydlige Irland, Grønland.

Scoloplos, (Blainv.) Ørst.

88. *Armiger*, Müll. Lumbricus armiger, Müll. Zool. Dan. 1, p. 22, t. 22. — Aricia Muelleri H. Rathke lib. cit. p. 178, t. 8, f. 9-15. — Scoloplos armiger, Blv. Dict. Sc. nat. t. 57; Ørst. Consp. Ann. p. 37, f. 8, 106-109; Ann. Grønl. p. 49, f. 113, 117-118 Arch. f. Nat. 10, 1, p. 104, Reg. Mar. p. 78; Drøbak, p. 15; Sars N. Mag. 7, p. 381; Mgr. Ann. Pol. p. 72; Qtfg. Ann. 2, p. 286. — Aricia armiger, Gr. Fam. Ann. p. 68; Danielssen Reise 1857, p. 119.

Meget almindelig overalt fra 3' indtil vore største Dybder paa blød Bund, Sand, Leer, Slik og Mudder.

Udbr. Fra Spitsberg, Finmark, Grønland til Nordlige Frankrig, Færø, Island, St. Lawrence.

Ammotrypane, H. Rathke s. str.

89. *Aulogaster*, H. Rathke lib. cit. p. 188, t. 10, f. 1-3; Sars N. Mag. 7, p. 391; Mgr. Ann. Pol. p. 73. — *Ophelina acuminata* Ørst. Consp. Ann. p. 45; Arch. f. Nat. 10, 1, p. 111, t. 3, f. 24-26; Reg. Mar. p. 78; Qtfg. Ann. 2, p. 278; Johnst. Catal. p. 215. — *Ophelina aulogaster* Ørst. Drøb. p. 17. — *Ophelia aulogaster* Gr. Fam. Ann. p. 70; Koren, N. Mag. 9, p. 194; Danielssen Reise 1857, p. 53; 1858, p. 119; Qtfg. Ann. 2, p. 278..

Denne meget variable og rimeligvis kollektive Art er almindelig udbredt fra Skagen til Belterne paa dybere Vand med Sand og sandblandet Dynd, Leer, Slik og Mudder.

Udbr. Fra Spitsberg, Finmark, paa Europas Side til det sydlige Irland og over Shetland, Færø og Island til St. Lawrence, N. O. Amerika og Grønland.

Ophelia, Sav.

90. *Limacina*, H. Rathke. *Ammotrypane limacina* H. Rathke lib. cit. p. 190, t. 10, f. 4-8; Gr. Fam. d. Ann. p. 70; Danielssen Reise 1857, p. 53; 1858, p. 119; Johnst. Catal. p. 217; Qtfg. Ann. 2, p. 279. — *Ophelia bicornis* Ørst. Ann. Gr. p. 52, f. 104-105, 115-116, 121; Sars N. Mag. 6, p. 207; *Oph. limacina* Sars N. Mag. 7, p. 381; Mgr. Ann. Pol. p. 75. — *Oph. borealis* Qtfg. Ann. 2, p. 273.

Almindelig udbredt paa al Slags Sandbund fra 3 Favne.

Vesterhavet, Munken $5\frac{1}{2}$ Fv. Mus. Haun. Winther. *Katte-gat*, Frederikshavn, Nordvestrevet 4-5 Fv. Schiødte; Liimfjorden, Agger, Mus. Haun.; ud for Gjerrild, Mus. Haun.; $4\frac{1}{2}$ M. ud for Fornæs, Mus. Haun; Store Middelgrund, Mus. Haun.; Aarhuus B. Forf.; Læssø Rende, Mus. Haun.; Anholt, Malm lib. cit. p. 87. *Samsø Belt*, Mus. Haun; 1 Kv. M. N. V. f. Yder Flak $6\frac{3}{4}$ Fv. Sand, Gruus med Zostera og Fucus Winther; 1 Kv. M. S. f. Øre Flak $5\frac{1}{2}$ Fv. Sand, Gruus med Zostera Winther; 1 Kv. M. S. Ø. f. Øre Flak 3 Fv. Gruus Winther; imellem Klop Hage og Lille

Grund $7\frac{1}{2}$ Fv. sort gruset Mud., sort Slik, lidt Sand Winther; $\frac{1}{4}$ M. Ø. f. Skade Grund, 8 Fv. Gruus, Conferver, Spatang Winther; Sydspidsen af Meil Flak, $2\frac{1}{2}$ Kv. M. N. Ø., $\frac{1}{2}$ Ø. f. Thunø Fyr 6 Fv. Sand med Steen Winther; *Store Belt*, imellem Fyens Hoved og Lille Grund 5 Fv. Sand Winther; imellem Ljus-hage og Bolsax, 6 Fv. Sand og Gruus Winther; 2 Kv. M. V. f. Asnæs 11 Fv. Sand, Gruus, Mud. med død Zostera og Laminarier Winther; $4\frac{1}{2}$ Kv. M. N. t. V. f. Hofmansgave 6 Fv. hvid haard Sand Winther. *Lille Belt*, Middelfart, Mus. Haun.; under Striib 10-12 Fv. Schiødte; Møllebugten ved Fredericia 12 Fv. fin Sandbund Schiødte; mellem Løngs Odde og Striib 4-10 Fv. Schiødte; mellem Gals Klint og Kongebroen langs Fyens Side Schiødte. *Øresund*, Hellebæk Collin; Lappestens Batteri Mus. Haun.; Kjøbenhavns Rhed Forf.; under Salt-holm Forf.

Udb. Spitsberg, Finmark, Bergen, Kattegat med Bel-terne og Sundet, Vesterhavssørerne til Helgoland, Skotland, (St. Andrews), Shetland, Færø, Island, Valorous Exped., Grønland.

Travisia, Johnst.

91. *Forbesi*, Johnst. Ann. Nat. Hist. 4, p. 373, t. 11, f. 11-18; Catal. 220; Mgr. Ann. Pol. p. 75. — Ammotry-pane oestroides H. Rathke lib. cit. p. 192, t. 10, f. 9-12. — Ophelia mamillata Ørst. Ann. Gr. p. 53, t. 8, f. 103, 112, 114, 119-120; Arch. f. Nat. 10, 1, p. 110, t. 3, f. 21-23; Reg. Mar. p. 78; Qtfg. Ann. 2, p. 274; Sars N. Mag. 6, p. 207, 7, p. 381. — Travisia oestroides Danielssen Reise 1857, p. 53; 1858, p. 120.

Sjeldent.

Kattegat, Mus. Haun. Schmidt; *Samsø Belt*, 1 Kv. M. S. f. Øre Flak 8 Fv. Gruus Winther; imellem Hasenøre og Hjelms Sydende 9 Fv. Mud. med Spatang Winther; Bjarkes Gr. $9\frac{1}{2}$ Fv.

mørkt fint Sand Winther. *Øresund*, Landskrone Ørst. Reg. Mar.; Mus. Haun. Schmidt; ud for Vedbæk Forf.

Udbr. Spitsberg, Finland. Færø, Island, Jan Mayen og Grønland. Østersø, Nordsø, til Frankrig.

Eumenia, Ørst.

92. *Crassa*, Ørst. Conspl. Ann. p. 47; Arch. f. Nat. 10, 1, p. 111, f. 17-20; Reg. Mar. p. 78; Gr. Fam. d. Ann. p. 71; Sars N. Mag. 7, p. 391; 12, p. 303; Danielssen Reise 1858, p. 120; Johnst. Catal. p. 221; Mgr. Ann. Pol. p. 74. E. Jeffreyssi, M'Intosh. Phil. Tr. R. Soc. Edinb. 1869 (juvenis). *Polyphysia crassa* Qtfg. Ann. 2, p. 268.

Sjeldent.

Kattegat, Store Middelgrund, Mus. Haun. Møller; *Øresund*, Hellebæk Collin, Lütken (Mus. Haun.), P. Müller, Schiødte; Gilleleie, Lyngbye Afb. og Optegnelser; Hveen Ørsted, P. Müller.

Udbr. Spitsberg, Norge fra Christianssund, Sverrig, Kattegat, Øresund, Skotland, Shetland, Hebrider, Island, St. Lawrence, Nordlige Fristater.

Scalibregma, H. Rathke.

93. *Inflatum*, H. Rathke lib. cit. p. 184, t. 9, f. 15-21; Danielssen Reise 1857, p. 54; 1858, p. 121; Anat. physiol. Undersøg. Trondhjem. Vid. Selsk. Skr. 4, 2, p. 165; Mgr. Ann. Pol. p. 77. — *Oligobranchus roseus* Sars Fn. litt. Norv. 1, p. 91, t. 10, f. 20-27. — *O. groenlandicus* Sars ibid. p. 92. — *Scalibregma roseum* Sars N. Mag. 7, p. 381.

Sjeldent.

Skagerak, Mus. Haun. Møller; *Samsø Belt*, Mus. Haun. Lütken; 2 Kv. M. N. V. f. Yder Flak 12 Fv. Mud. med lidt Gruns Winther. *Øresund*, Hellebæk Lütken, Collin (Mus. Haun.) Schiødte.

Udbr. Spitsberg, Finmark til Øresund, Skotland, Shetland, Jan Mayen, Valorous Expeditionen, St. Lawrence, Nordlige Fristater, Grønland.

Arenicola, Lmk.

94. *Marina*, Lumbricus marinus Lin. Syst. 12, p. 1077; Müll. Prodr. Nr. 2909; J. Rathke Skr. Naturh. Selsk. 5, p. 76, t. 2, f. 6, a-b; Zool. Dan. 4, p. 39, t. 155, f. B. 1-5; J. C. Fabricius Reise n. Norweg. 1779, p. 257. — Lumbr. papillosus O. Fabr. Fn. Gr. p. 283; Müll. Prodr. Nr. 2615. — Arenicola piscatorum Lmk. Syst. Ann. s. vert. p. 324; Hist. nat. an. s. vert. 2 Ed. 5, p. 580; Sav. lib. cit. p. 434; Aud. Edw. p. 285, t. 8, f. 8-12; Ørst. Consp. Ann. p. 47; Ann. Gr. p. 55; Reg. Mar. p. 68; Drøbak, p. 17; Grube Fam. Ann. p. 76; Sars N. Mag. 6, p. 208; 7, p. 381; Danielssen Reise 1857, p. 54; 1858, p. 121; Mgr. Ann. Pol. p. 78; Qtfg. Ann. 2, 262. — A. papillosa (Fabr.) Qtfg. Ann. 2, p. 266.

Meget almindelig paa 1-3 Fv. Sand og sandet Leer.

Udbr. Nordlige Ishav, Atlanterhavet med Middelhavet, langs alle Europas Kyster, Shetland, Færø, Island, Grønland, St. Lawrence og Fristaterne.

95. *Ecaudata*, Johnst. Loud. Mag. 8, p. 566, f. 54; Catal. p. 23; Qtfg. Ann. 2, p. 266; Mgr. Ann. Pol. p. 79. — A. Boeckii, H. Rathke, lib. cit. p. 181, t. 8, f. 19-22; Qtfg. Ann. 2, p. 265; Sars N. Mag. 7, p. 381.

Sjeldent.

Kattegat, Skagen i en Flyndermave Malm.

Udbr. Fra Trondhjem til Bahus, England, Frankrig.
Angives at leve paa dybere Vand end den Foregaaende.

Ephesia, H. Rathke.

96. *Gracilis*, H. Rathke lib. cit. p. 176, t. 7, f. 5-8; Johnst. Catal. p. 206; Mgr. Ann. Pol. p. 79. — Sphaerodorum flavum Ørst. Consp. Ann. p. 43, f. 7, 92, 101. — Pollicita peripatus Johnst. Ann. Nat. H. 16, p. 5, t. 2, f. 1-6. — Sphaerodorum peripatus Johnst. Catal. p. 208; Clapr. Beobacht. Anat. u. Entw. p. 58, t. 11, f. 8-18.

Almindelig udbredt men temmelig sjeldent.

Kattegat, S. Ø. f. Hirtsholm 4-8 Fv. Leerbund Schiødte; Imellem Frederikshavn og Skagen paa Østers Ørsted, Krøyer; *Øresund*, Hellebæk (Mus. Haun.) Lütken, Schiødte; Hornbæk Hørring; Imellem Strandmøllen og Hveen P. Müller, Hørring; Kjøbenhavns Rhed sandet Leerbund Forf.

Udb. Spitsberg, fra Molde til Øresund; Vest-Frankrig, England, Skotland, Shetland, St. Lawrence, Grønland.

Trophonia, *M. Edw.*

97. *Plumosa*, Müll. Amphitrite plumosa Müll. Prodr. Nr. 2621; Fabr. Fn. Grønl. p. 288; Abildg. Zool. Dan. 3, p. 16, t. 90, f. 1-2. — Pherusa Muelleri Oken Lehrb. Zool. 3, p. 377; Blainv. Dict. Sc. nat. 57, p. 340; Qtfg. Ann. 1, p. 482. — Flabelligera plumosa Sars Beskr. og Iagttag. p. 47. — Flemimgia muricata Johnst. 1832 (sec. Mgr.) — Trophonia Goodsiri Johnst. An. Nat. H. 4, p. 371, t. 11, f. 1-10. — Siphonostoma plumosa H. Rathke lib. cit. p. 208, t. 11, f. 1-2. — Siphonostomum plumosum Grube, Sars, Danielssen lib. cit. — Pherusa plumosa Ørst. Reg. Mar. p. 79. — Trophonia plumosa Johnst. Catal. p. 224; Mgr. Ann. Pol. p. 82; M. Sars Christianiafj. 3, p. 47; Grube Mitth. ü. d. Fam. d. Chlorhaeminen, 1876, p. 8. — Pherusa obscura, Qtfg. Ann. 1, p. 479, t. 12, f. 7. (= Goodsiri ibid. p. 491).

Kattegat, Frederikshavn Schiødte; Liimfjorden, Agger Mus. Haun.; Thisted Bredning Mus. Haun. Collin; Glyngør Collin. *Samsø Belt*, imellem Langballe Gr. og Skade Gr. Winther; 1 Kv. M. S. f. Øre Flak 5 Fv. Sand, Grus, Zostera Winther; midt imellem Yder Flak og Marthes Flak 12½ Fv. Mud. Spatang Winther. *Store Belt*, imellem Rosnæs og Ljus-Hage Pommerania; Skaaret Mus. Haun., Winther; S. f. Asnæs Flak Winther. *Lille Belt*, Middelfart Mus. Haun., Møller; Striib Schiødte; *Øresund*, Hellebæk, Mus. Haun., P. Müller, Collin, Schiødte; Hornbæk Hørring; Hveen P. Müller, Hørring.

Var. medio dorsi sublævi; *Store Belt*, Seierø Rende, 11 Fv.
Mud. Winther.

Udbr. Spitsberg, Finnmark til England og Frankrig,
Færø, Island, Grønland, Valorous Exped., N. O. Amerika.

98. *Glaueca*, Mgr. Ann. Pol. p. 82; Sars Christianiafj. 3, p. 48; Grube Mitth. ü. d. Fam. d. Chlorhaeminen 1876, p. 8.

Skagerak, Mus. Haun. (Fragment) Møller; N. f. Jylland Pommerania; *Kattegat*, S Ø. f. Hirtsholm 4-8 Fv. Leerbund Schiødte. *Samsø Belt*, mellem Hjelm og Sjællands Rev $12\frac{1}{2}$ Fv. Mud., Spatang Winther; under Sydsiden af Bjarkes Grund 8 Fv. Mud., Spatang Winther; midt imellem Hjelm og Bjarkes Grund 8 Fv. Mud., Spatang Winther; 2 Kv. M. S.Ø. f. Skade Grund $12\frac{1}{2}$ Fv. Mud., Spatang Winther; midt imellem Veirø Flak og Øre Flak $15\frac{1}{2}$ Fv. Mud., Spatang Winther; Æbeltoft Viig Mudder Winther; 2 Kv. M. NV. f. Marthes Flak $9\frac{1}{2}$ Fv. bruunt fint Sand Winther; 2 Kv. M Ø. f. Klapperne, N. f. Samsø Winther. *Store Belt*, Winther; imellem Røsnæs og Seierø $6\frac{1}{2}$ - $8\frac{1}{2}$ Fv. Mud., fint Sand Winther.

Udbr. Skotland med Shetland, Helgoland, Sydlige Norge, Kattegat og Store Belt.

99. *Flabellata*, Sars Christianiafj. 3, p. 49, t. 17, f. 1-12. — *Styliarioides flabellata* Grube Mitth. ü. d. Fam. d. Chlorhaeminen, 1876, p. 8.

Sjeldent.

Liimfjorden, Collin. *Samsø Belt*, 2 Kv. M. N. V. f. Yder Flak $12\frac{1}{2}$ Fv. Mud., lidt Graus Winther. *Store Belt*, midt imellem Bolsax og Ljus Hage paa Samsø 9 Fv. Mud., Ral Winther.

Udbr. Sydlige Norge, Kattegat, Store Belt.

Chloraema, Dug.

100. *Pellucidum*, Sars Christianiafj. 3, p. 49, t. 17, f. 1-12. Denne af Sars til Chloraema henførte Form kan jeg ikke ved nogen eneste Karakteer skjelne fra unge Exemplarer af den følgende Art. Da jeg imidlertid ikke

har havt levende Exemplarer til Undersøgelse, og jeg hører, at G. O. Sars bestemt hævder Artens Berettigelse, maa jeg lade dette Spørgsmaal henstaae. Jeg har seet lyse, gjennemsigtige og smække Exemplarer fra:

Kattegat, Liimfjorden Collin; Frederikshavn, Mus. Haun. Schmidt; Samsø Lütken; Holbækfj. (Bramsnæsfj.) Meier; *Store Belt*, imellem Romso og Fyen Winther. *Øresund*, Forf.

Udbr. Sydlige Norge, Kattegat, Store Belt.

Flabelligera, *Sars.*

101. *Affinis*, M. Sars Beskriv. og Iagttag. p. 47; Mgr. Ann. Pol. p. 83; Grube Fam. d. Chlorhæminen p. 7. — *Siphonostoma vaginiferum* H. Rathke lib. cit. p. 211, t. 11, f. 3-10. — *Siphonostomum vaginiferum* Leuck. Arch. f. Nat. 15, 1, p. 164; Grube Fam. Ann. p. 73; Sars N. Mag. 6, p. 206; 7, p. 281; Christianiafj. 3, p. 47. — *Chloraema Edwardsii* (Dug.) Ørst. Reg. Mar. p. 79. — *Pherusa vaginifera* Qtfg. Ann. 1, p. 483. — *Tecturella flaccida*, Stimpson. Mar. Invert. Gr. Manan, Smithson. Inst. 1853, p. 32, t. 3, f. 21. *Siphonostoma uncinata*, Johnst. Catal. p. 223 (Mgr.)

Kattegat, Liimfjorden, Livø Bredning Collin. *Store Belt*, Stubberup Knold 14 Fv. Mud., sort Slik og Sten Winther. *Øresund*, Hellebæk, Mus. Haun. Lütken, Collin; imellem Sjælland og Hveen P. Müller; Kjøbenhavns Rhed Forf.

Udbr. Fra Spitsberg og Grønland til Øresund og Kanalen.

Brada, *Stimpson.*

102. *Villosa*, H. Rathke. — *Siphonostoma villosum*, H. Rathke lib. cit. p. 215, t. 11, f. 11-12. — *Pherusa villosa* Qtfg. Ann. 1, p. 483. — *Brada villosa* Mgr. Ann. Pol. p. 84; Sars Christianiafj. 3, p. 81; Grube d. Fam. d. Chlorhæminen 1876, p. 10-11.

Sjeldnere.

Kattegat, Aalbæk Bugt Collin, Mus. Haun.; Aarhuus B. Forf.
Samsø Belt, midt imellem Hjelm og Sjællands Rev $12\frac{1}{2}$ Fv. Mud.
 Spatang Winther; under Sydsiden af Bjarkes Grund Winther;
 midt imellem Hjelm og Bjarkes Grund 8 Fv. Mud. Spatang
 Winther; 2 Kv. M. S. Ø. f. Skade Grund $12\frac{1}{2}$ Fv. Mud. Spatang
 Winther; 2 Kv. M. Ø. f. Klapperne ved Nordenden af Samsø 9
 Fv. sandet graat Leer med Spatang Winther; *Store Belt*, imellem
 Røsnæs og Seierø Bugt $6\frac{1}{2}$ - $8\frac{1}{2}$ Fv. brunt Mud., fint Sand Winther;
 $3\frac{1}{4}$ M. S. V. f. Kongshøi, 7 Fv. Mud. med Tang Winther;
 3 Kv. M. S. Ø. t. S. f. Hjarnø Kirke $6\frac{1}{2}$ Fv. graat Mud. Winther.
Øresund, Rungsted Collin, Mus. H.; Vedbæk Forf.

Udbr. Fra Spitsberg og Finmark til Kattegat og Store
 Belt, Færø, Island og ?Grønland.

103. *Inhabilis*, H. Rathke. *Siphonostoma inhabile* H.
 Rathke lib. cit. p. 218, t. 11, f. 13. — *Pherusa inhabilis*
 Qtfg. Ann. 1, p. 484. — *Brada inhabilis* Mgr. Ann. Pol.
 p. 84. Grube d. Fam. d. Chlorhæminen 1876, p. 11.

Sjeldent.

Kattegat, S. O. f. Hirtsholm 4-8 Fv. Leerbund 1 Expl.
 Schiødte. *Samsø Belt*, 5 M. N. V. t. N. f. Thunø Fyr 8 Fv.
 Mud., raadden Tang, juniores Winther. *Øresund*, Hellebæk,
 Mus. Haun. Collin; Rungsted Mus. Haun.

Udbr. Spitsberg, Finmark til Bahus, Øresund og Store
 Belt, Færø, Island, Amerika (Hayes arctic. expedit. Stimpson).

104. *Granulata*, Mgr. Ann. Pol. p. 85, t. 12, f. 71.
 Grube d. Fam. d. Chlorhæminen 1876, p. 11.

Vesterhavet, Nymindegab, 1 Expl. Krøyer.

Udbr. Fra Spitsberg og Grønland over Island og
 Færø til Nordsøen.

Chaetopterus, Cuv.

105. *Norvegicus*, M. Sars Beskriv. og Iagttag. p. 54,
 t. 11, f. 29 a-h; Forh. Vid. Selsk. Christiania 1860, p. 86;
 Danielssen Reise 1857, p. 52; 1858, p. 118; Ørst. Drøbak
 p. 17; Reg. Mar. p. 78; Mgr. Ann. Pol. p. 88.

Kattegat, Krøyer, Brudstykker; Bahus Malm, Mgr. *Øresund*, Hellebæk Ørsted, Lütken, (Mus. Haun.)

Udbr. Skandinavien, fra Varangerfjord til Øresund, Shetland, Skotland, Kanal-Øerne.

106. *Sarsi*, Boeck. Forh. Vid. Selsk. Christiania 1859, p. 252; Sars, N. Mag. Naturv. 6, p. 207; 11, 3, p. 15; 12, p. 302; Forh. Vid. Selsk. Christiania 1860; (Chæt. Sarsi Quatre-fages alia species) Mgr. Ann. Pol. p. 88.

Sjeldent.

Christianiafjord, Ranø Asbjørnsen.

Udbr. Norges Kyster.

Spiochætopterus, *Sars*.

107. *Typicus*, M. Sars, Fn. litt. Norv. 2, p. 1, t. 1, f. 8-21; Reise 1859; Danielssen Reise 1858, p. 118; Mgr. Ann. Pol. p. 89.

Christianiafjord, Drøbak Sars.

Udbr. Spitsberg og Grønland til Christaniafjord og det sydlige Irland.

Nerine, *Johnst.* p. p.

108. *Foliosa*, Aud. Edw. Fn. litt. d. Fr. 2, p. 263, t. 6 A., f. 9-13; Nerine foliosa Sars Reise 1849 p. 207; Forh. Vid. Selsk. Christiania 1861, p. 61; Mgr. Ann. Pol. p. 89. — Aonis vittata Gr. Arch. f. Nat. 21, 1, p. 110. — ?Aonis foliacea Qtfg. Ann. 1, p. 441. — ?Nerine coniocephala Johnst. Catal. p. 201, t. 17, f. 9-13; Qtfg. Ann. 1, p. 438.

Store Belt, Bolsax Winther (Et Brudstykke); *Øresund*, Hellebæk, 1 Expl. Lütken (Mus. Haun.)

Udbr. Finmark til Øresund, Helgoland, Kanalen (Porcupine Exped.) St. Andrews, Færø, Island.

Aonides *Clapr.*

109. *Gracilis*, n. sp. Branchiae segmentorum anterius sex minutae, sequentium decem - undecim gradatim majores lanceolatae.

Samsø Belt, imellem Nordenden af Samsø og Marthes Flak Winther. *Store Belt*, Vestsiden af Sjællands Rev; 2 Kv. M. V. N. V. for Griben 9 Fv. mørkt Sand med Mud. Winther. *Lille Belt*, Middelfart imellem Laminarier Forf.

An juniores Scolecolepides?

Scolecolepis Blv.

110. *Vulgaris*, Johnst. *Spio vulgaris* Johnst. Zool. Journ. 3, p. 355, 487. — *Nerine vulgaris* Johnst. Mag. Zool. et Bot. 2, p. 70, t. 2, f. 1-8; Catal. p. 200, t. 17, f. 1-8; Sars Forh. Vid. Selsk. Christiania 1861, p. 65; Mgr. Ann. Pol. p. 90. — *Aonis Wagneri* Frey u. Leuck. Beitr. Kenntn. wirbellos. Thiere, p. 156, t. 2, f. 4-6. — *Spio crenaticornis* Metschnikoff Z. w. Z. 15, p. 337. — *Malacoceros vulgaris* Qtfg. Ann. p. 445. — *Malac. Girardi* ibid. p. 443, t. 10, f. 12, t. 18, f. 4, 5, 8. ?*Uncinia ciliata* Qtfg. ?*Lumbricus squamatus* J. Rathke. — ?*Spio crenaticornis* Montagu. — *Colohranchus ciliatus* Kef.

Kattegat, Frederikshavn, et Brudstykke Schiødte.

Udb. Spitsberg, Finmark til Kattegat, Skotland, England, Frankrig og Middelhavet.

111. *Cirrata*, Sars. *Nerine cirrata* Sars N. Mag. 6, p. 207; Forh. Vid. Selsk. Christiania 1861, p. 64; Danielssen Reise 1858, p. 118; Mgr. Ann. Pol. p. 91, t. 9, f. 54.

Skagerak, Pommerania, 2, p. 167. *Kattegat*, Koster, Malm. Udb. Spitsberg, Norges Kyst ved Florø og Drøbak; Kattegat, Shetland, Valorous Exped., Grønland, St. Lawrence.

112. *Oxycephala*, Sars. *Nerine oxycephala* Sars Forh. Vid. Selsk. Christiania 1861, p. 64; Mgr. Ann. Pol. p. 91.

?*Kattegat*, Hirtsholm, et Brudstykke, Schiødte. *Samsø Belt*, Winther. *Store Belt*, Winther; imellem Smaalandene Winther. *Lille Belt*, Forf.

Udb. Norges Kyst ved Florø og Drøbak, Kattegat, Lille Belt.

Spio, Fabr.

113. *Filicornis*, Fabr. *Nereis filicornis* Fabr. Fn. Gr. p. 307. — *Spio filicornis* Fabr. Schr. Naturf. Freunde Berlin 6, p. 264, t. 5, f. 8-12; Ørst. Consp. Ann. p. 40; Arch. f. Nat. X., 1, p. 106; Reg. Mar. p. 68; Mgr. Ann. Pol. p. 91, t. 1, f. 1.

Kattegat, Ø. og S. for Hirtsholm. *Lille Belt*, Schiødte. *Holbækfjord*, Meinert. *Øresund*, Helsingborg Ørsted; Kjøbenhavn Rhed Forf.

Udbr. Fra Spitsberg og Finmark til Øresund; Grønland.

114. *Seticornis*, Fabr. *Nereis seticornis* Fabr. Fn. Gr. p. 306. — *Spio seticornis* Fabr. Schr. Naturf. Freunde Berlin 6, p. 260, t. 5, f. 1-7; Ørst. Consp. Ann. p. 40, f. 108; Arch. f. Nat. 10, 1, p. 106; Reg. Mar. p. 68.

Øresund, paa 1-12 Fod Sandbund. Meget almindelig ved Kjøbenhavn. Dens Rør er incrusteret med Sandkorn og Dynd.

Udbr. Grønland, Øresund, Østersøen (Kiel og Danzig Moebius), Skotland og Frankrig.

Prionospio, Mgr.

115. *Plumosa*, Sars, Christianiafj. 3, p. 63, t. 17, f. 13-29.

De største Exemplarer jeg har havt til Raadighed ere 30 Mm. lange og saa sammenskrumpede, at jeg ikke formaaer med fuld Sikkerhed at afgjøre om de henhøre til ovenstaaende Art, eller om de udgjøre en ny og mindre Art. Jeg har foreløbigt anset det rigtigst at henføre den til den allerede af Sars opstillede Art. Røret er hos de danske Former incrusteret med Sand og ikke med Dynd.

Samsø Belt, Ø. f. Samsø, 2 Kv. M. ud for Ballen, 9 Fv. mørkt Sand med Stene, Winther; imellem Paludans Flak og Bolsax Winther; imellem Nordenden af Samsø og Marthes Flak Winther; imellem Mosel Gr. og Renden, 8-13 Fv. Mud. Spatang Winther; imellem Rosnæs og Seierø, 6½-8½ Fv. bruunt Mud., fint Sand, Winther; imellem Sjælland Odde og Seierø, 5½ Kv.

M. V., $\frac{1}{2}$ N. for Odden Kirke, $9\frac{1}{2}$ Fv. Mud. Leer, Winther; 4 Kv. N. til V. for Thunø Fyr Winther.

Udb. Kattegat, ?Island (Pr. Steenstrupi, Mgr.)

Spiophanes, *Grube.*

116. *Kroyeri*, Gr. Arch. f. Nat. 1860, 1, p. 88, t. 5, f. 1; Mgr. Ann. Pol. p. 94, t. 9, f. 56; Malm lib. cit. p. 90. — Spioph. cirrata Sars Christianiafj. 3, p. 68, t. 18, f. 1-16.

?Kattegat, Ø. for Hirtsholmene et Brudstykke paa nogle Segmente Schiødte.

Udb. Grønland, V. f. Irland, Kattegat.

Disoma, *Ørst.*

117. *Multisetosum*, Ørst. Consp. Ann. p. 41; Arch. f. Nat. 10, 1, p. 107, t. 2, f. 1-12; Reg. Mar. p. 78; Moebius Pommer. 1, p. 108, f. 16-21.

Kattegat, Samsø Belt, imellem Albuen og Hatter Rev Winther; Bahus Malm. Øresund, ved Hveen Ørsted, Consp. Ann.; ud for Kalkbrænderiet 1 Expl. Forf. Lille Belt, midt i Løbet imellem Fredericia og Klinterne, N. f. Striib, 20 Fv. fin Sandbund Schiødte.

Udb. Kattegat, Øresund, sydlige Østersøkyster (Moebius Pommerania 1.)

Polydora *Bosc.*

118. *Ciliata*, Johnst. Leucodora ciliata Johnst. Mag. Zool. a. Bot. 2, p. 67, t. 3, f. 1-6; Catal. p. 205, t. 18, f. 1-6. — Leucodorum ciliatum Ørst. Consp. Ann. p. 39; Arch. f. Nat. 10, 1, p. 205; Reg. Mar. p. 68. — Leucodora ciliata Kef. Z. w. Z. 12, p. 116, t. 10, f. 1-10; Clapr. Beobacht. Anat. u. Entw. p. 36, 69, t. 7, 8. Metschnikoff Z. w. Z. 15, p. 338. — ?Lencod. muticum Leuck. Arch. f. Nat. 15, 1, p. 200, t. 3, f. 12A-12D. — Polydora cornuta Bosc. Vers, 1, p. 150, t. 5, f. 7-8. — Leucodorum coecum Ørst. Consp. Ann. p. 39; Arch. f. Nat. 10, 1, p. 103, t. 2, f. 13-16; Reg. Mar. p. 78. — Spione

trioculata Ørst. Drøbak p. 16, t. 2, f. 10 (Animal putrefactum).

— Leipoceros uviferum Moeb. Zweite d. Nordpolfahrt, Kolde-wey; Ann. Mag. 4 S. 13 V. p. 197.

Anm. Ikke en eneste af Ørsteds Karakterer for hans L. coecum er konstant. Farven, Hovedlappens og Tentakernes Form variere ligesaavel som Øiepletternes Antal (0-5). Hos ældre Individer, der udvikle Æg, tiltage Kroppens bageste Segmente kjendeligt i Længde og Dyret antager derved et noget forandret Udseende. Jeg har dog aldrig paa uskadte, levende Dyr seet disse Segmente dobbelt saa lange, men hyppigt nok noget længere end de ere brede. Ørsteds *Spione trioculata* er et Kunstprodukt, som Enhver let kan forskaffe sig ved at lade Polyd. ciliata macerer noget i Vand. Tentaklerne ville da forlænge sig og spaltes efter Furen. Øiepletternes Tal vexler som anført og kan derfor godt oprindeligt have været 3 paa det Exemplar, Ørsted fandt i Drøbak.

Prof. Moebius har venskabeligt meddeelt mig, at han efter senere at have havt Leilighed til at undersøge Exemplarer af Ørsteds L. coecum, er kommen til den Erkjendelse, at hans Leipoceras sandsynligvis er den kjønsmodue Form af denne Art.

Forekommer almindeligt i alle vore Farvande fra Skagen til Østersøens sydlige Bredder paa 1 Fod til 14 Fv. sandet, leeret eller dyndblandet Bund, hyppigt selskabeligt i stort Antal. Rørene, som ere beklædte med Sand og Dyndpartikler, ere da hyppigt sammenbyggede.

Udb. Kattegat, Belter og Østersøen, Helgoland, St. Vaast la Hogue, England, Skotland, Færø, Island, Grønland, N. O. Amerika.

Cirratulus, *Lmk.*

119. *Cirratus*, Müll. *Lumbricus cirratus* Müll. Prod. Nr. 2608; Fabr. Fn. Gr. p. 281; Mgr. Ann. Pol. p. 95. — *Cirratulus borealis* Lmk. Hist. Nat. An. s. Vert 5, p. 302, 2 Ed. 5, p. 536. Ørst., H. Rathke, Grube, Sars, Johnst. lib. cit.

Kattegat, Frederikshavn paa Sandbund Schiødte; Nordvest-revet Schiødte; Liimfjorden paa Østers Krøyer, Forf.; Æbeltoft Viig G. Winther. *Lille Belt*, under Striib 10-20 Fv. Schiødte. *Øresund*, Gilleleie Lyngby, Hellebæk Schiødte.

Udbr. Novaja-Semlja, Finmark over Skandinavien til England, Shetland, Færø, Island, Grønland, N. O. Amerika.

120. *Tentaculatus*, Johnst. Catal. p. 209; Malm Zool. Observ. 7, p. 91.

Kattegat Gullmarn, Malm,

Dodecaceria, Ørst.

121. *Concharum*, Ørst. Conspl. Ann. p. 44, f. 99; Arch. f. Nat. 10, 1, p. 109; Reg. Mar. p. 78; Johnst. Catal. p. 212; Sars N. Mag 6, p. 207; Mgr. Ann. Pol. p. 96. — *Cirratulus concharum* Gr. Fam. An. p. 68; Qtfg. Ann. 1, p. 464. — *Heterocirrus ater* Qtfg. Ann. 1, p. 466. — *Het. saxicola* Grube Arch. f. Nat. 1855, 1, p. 108; Jahresb. Schles. Gesell. vaterl. Kultur, 1872, p. 64.

Kattegat, imellem Skagen og Frederikshavn Ørsted; Liim-fjorden paa Østers Krøyer, Forf. *Øresund*, Hellebæk Mus. Haun., Lütken, Ørsted; Gilleleie, Lyngbye Mnscr.; ved Kullen Ørsted.

Udbr. Finmark til Øresund, Frankrig, England, Skot-land, Irland, N. O. Amerika.

Chætozone, Mgr.

122. *Setosa*, Mgr. Ann. Pol. p. 96, t. 14, f. 84; Grube Jahresb. Schles. Ges. vaterl. Kultur, 1872, p. 63.

Kattegat, Liimfjord paa Østers Krøyer; Samsø Belt S. Ø. f. Hjelm Winther; 3 Kv. M. S. V. t. V. f. Bolsax, 8 Fv. Mud. Slik med Stene Winther. *Lille Belt*, under Striib 10-12 Fv. Schiødte. *Øresund*, Hellebæk Schiødte.

Udbr. Spitsberg, Finmark til Lille Belt, N. O. Amerika.

Notomastus, *Sars.*

123. *Latericius*, Sars N. Mag. 6. p. 199, 7. p. 38

Fn. litt. Norv. p. 112, t. 2, f. 8-17; Mgr. Ann. Pol. p. 87.

Kattegat, Samsø Belt, Æbeltoft Viig, Winther, Brudstykke; Seierø Bugt, 6½ Fv. fint mørkt Sand med enkelte Mudderstriber, Winther, et Brudstykke. *Lille Belt*, mellem Fænø og Gamborg Fjord Schiødte, Brudstykke. *Øresund*, Hellebæk Schiødte.

Capitella, *Bhv.*

124. *Capitata*, Lumbricus capitatus Fabr. Fn. Gr. p. 279. — Cap. Fabricii Blv. Dict. Sc. nat. 57, p. 443. — Lumbriconais marina Ørst. Consp. Naid. Naturh. Tidsskr. 1 R. 4 B. p. 128, t. 3, f. 6, 11, 12; Drøbak p. 17. — Capitella capitata Gr. Arch. f. Nat. 1862. 1. p. 366; Keferstein Z. w. Z. 12. p. 126, Noten; Mgr. Ann. Pol. p. 97. — Lumbriconaïs capitata Frey u. Leuck Beitr. p. 157; Leuck. Arch. f. Nat. 15. p. 163. Lumbricus capitatus Johnst. Loud. Mag. 8. p. 258. — ?Valla ciliata Johnst. Catal. p. 68. ?(Capitella capitata v. Ben., Clapr., D'Udek. lib. cit.)

Almindelig overalt i vore Farvande paa 3 Fod til 23 Fv. Mudder, Skalbund, Stene og Sand.

Udb. Spitsberg, Finmark til Østersøens sydlige Bredder, Helgoland, Kanalen, Middelhavet. Skotland, Shetland, Island (Valorous Exped.), St. Lawrence, Grønland.

Maldane, (*Gr.*) *Mgr.*

125. *Biceps*, Sars Forh. Vid. S. Christiania 1861, p. 93. Mgr. Nord. H. Ann. p. 188; Ann. Pol. p. 98, t. 10, f. 58.

Kattegat, et Brudstykke Krøyer.

Udb. Fra Finmark til Store Belt. Skotland, Island, Valorous Exped. Grønland.

126. *Sarsi*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 188; Ann. Pol. p. 99, t. 10, f. 57.

Variat. limbo lobi cephalici distincte crenulato.

Kattegat, 20 Fv. Ørsted, Krøyers Efterladenskaber, imellem Hjelm og Sjællands Rev Winther; *Øresund*, Forf.

Udbr. Spitsberg, Finmark til Store Belt, Frankrig, Skotland, Porcupine Exped., Island, Grønland, Canada, Valorous Exped., St. Lawrence, NO. Amerika.

Rhodine, *Mgr.*

127. *Lovéni*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 139; Ann. Pol. p. 99, t. 10, f. 61.

Skagerak, Mus. Haun. Møller; *Kattegat*, Aarhuus Bugt Forf.; Samsø Belt Mus. Haun. Hørring; passim, paa 4½-13 Fv. Mud. Slik Winther. *Store Belt*, imellem Fyens Hoved og Renden imod Ø. Winther. *Lille Belt*, imellem Fænø Kalv og Kolding Fjord, 9-20 Fv. Schiødte. *Øresund*, Hellebæk Schiødte; Vedbæk Forf.

Udbr. Fra Skagerak til Lille Belt. Shetland, Færø.

Blandt de talrige Brudstykker af denne Art fandtes to meget tynde, saavidt jeg skjønner, fuldstændige Bagender. Hver bestod af 12-14 lange med store Skeder forsynede Led, og desuden af 7 kortere med smaa Skeder. Af disse sidste vare de forreste næsten lige saa lange som brede, medens de bageste vare meget kortere. Det næstsidste Led var halvkugleformigt og meget kortere og tyndere end de foregaaende, og det sidste Led, Analleddet(?), mere end halvt saa lidet som dette. Det har en lidt opadvendt med 8 straaleformigt stillede Rynker forsynet Aabning. Malmgren angiver rigtigt at det syttende og de følgende af Bagendens Segmente ere skedebærende. Antager man nu, at intet skedebærende Segment er gaaet tabt paa de 2 omtalte Brudstykker, faaer man alligevel et for vore Clymener ukjendt høit Segmenttal, nemlig 35-37 foruden Hovedet.

Rhodine Loveni, Mgr. Corpus subcylindricum. Numerus segmentorum setigerorum 35-37 (aut plura?). Segmenta setigera 17-28 multo longiora ac lata, margineque postico membrana pellucida, lata, infundibuliforme limbato, partem anteriorem segmenti sequentis laxe circumdante. Segmenta sequentia 7 gradatim multo breviores, postice anguste limbata. Segmentum unum (vel duo) anteanale nudum, brevissimum, semiglobosum, vix dimidia latitudine antecedentis. Segmentum anale iterum magnitudine plus dimidio minore. Anus subdorsalis 8-rugosus.

Variat.

- a. Robustior, segmentis posticis infundibuliferis longitudine latitudinem ter-quinque superantibus.
- b. Gracilior, segmentis posticis infundibuliferis longitudine latitudinem sex-decies superantibus.
- c. Breviceps. Aarhuus Bugt. Forf. Et Brudstykke.

Nichomache, Mgr.

128. *Lumbricalis*, Fabr. *Sabella lumbricalis* Fabr. Fn. Gr. p. 374. — Cl. *lumbricalis* Sars Fn. litt. Norv. 2, p. 16, t. 2, f. 23-26; Forh. Vid. S. Christiania 1861, p. 92; Mgr. Nord. H. Ann. p. 190; Ann. Pol. p. 99, t. 10, f. 60.

Segmenta setigera 20-22, duo anteanalia nuda.

Skagerak, Pommerania 219 Fv. graa Slik. *Kattegat*, Store Middelgrund Mus. Haun., Møller, Krøyers Efterladenskaber; Skagen Pommerania, 52 Fv. sandet Slik; mellem Samsø og Røsnæs Pommerania. *Øresund*, Hellebæk Mus. Haun., Lütken, Schiøtte, Hornbæk Hørring; V. f. Gilleleie Mus. Haun., Hørring.

Udb. Spitsberg, Finmark til Øresund og Store Belt, Skotland, Shetland, Frankrig, Valorous Exped., Grønland, St. Lawrence.

Axiothea, Mgr.

129. *Catenata*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 191; Ann. Pol. p. 99, t. 10, f. 59.

Skagerak, 115 Fv. Slik med Sand, Pommerania.

Udbr. Spitsberg og Skagerak, Shetland, Valorous Exped., Grønland, St. Lawrence.

130. *Drøbachiensis* M. Sars, Forh. Vid. S. Christiania 1871. (Diagnose.)

Kattegat, Väderö Malm.

131. *Affinis*, M. Sars, Forh. Vid. S. Christiania 1871. (Diagnose.)

Aarhuus Bugt, Forf. Et Brudstykke.

132. *Planiceps*, M. Sars, Forh. Vid. S. Christiania 1871. (Diagnose.)

Aarhuus Bugt, Forf.

Praxilla, Mgr.

133. *Prætermissa*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 191; Ann. Pol. p. 100, t. 11, f. 62.

Skagerak, Pommerania, 52 Fv. sandet Slik. *Kattegat*, Store Middelgrund, Mus. Haun. Møller; Aarhuus Bugt Forf.; Æbeltoft Viig Winther; Samsø Belt, imellem Ballen og Renden, 13½ Fv. sandet Mud. Slik med døde Skaller Winther. *Store Belt*, imellem Paludans Flak og Bolsax Winther; 2 Kv. M. N. V. t. N. f. Fyens Hoved, 9 Fv. Mud., Winther; N. f. Fyen, 9½ Fv. graat Mud. enkelte Stene, Winther. *Lille Belt*, Løbet imellem Snoghøi og Middelfart fra Kongebroen til Striib, 14-20 Fv. Steen med Ascidier, Muslinger etc., faa Laminarier Schiødte; *Øresund*, Hellebæk Schiødte, Hornbæk, Hørring.

Udbr. Fra Finmark til Øresund og Lille Belt, Skotland, Shetland, Porcupine Exped., Grønland (Valorous Exped.), N. O. Amerika.

134. *Muelleri*, Sars. Clymene Muelleri Sars, Fn. litt. Norv. 2, p. 13, t. 1, f. 1-7. Forh. Vid. S. Christiania 1861, p. 90. Praxilla Muelleri Mgr. Ann. Pol. p. 100.

Kattegat, Koster Malm; Aarhuus Bugt Forf.

Udbr. Porcupine Exped. 1869, Bergen, Kattegat, Irland.

135. *Gracilis*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 192; Ann. Pol. p. 100, t. 11, f. 63.

Kattegat, Frederikshavn Schiødte. *Øresund*, Brudstykke Hørring.

Udb. Finmark til Store Belt, Shetland, Porcupine Exped. 1869, St. Lawrence, N. O. Amerika.

Lumbriclymene, *Sars*.

136. *Cylindricauda*, M. Sars, Forh. Vid. S. Christiania 1871, p. 413.

Lille Belt, Middelfart, et Brudstykke Schiødte.

Udb. Norges Kyst, Store Belt.

Ammochares, *Gr.*

137. *Assimilis*, Sars N. Mag. 6, p. 201; Mgr. Ann. Pol. p. 101, t. 11, f. 65.

Kattegat, Store Middelgrund Mus. Haun. 1 Expl. mutill. *Øresund*, Hellebæk Mus. Haun. Lütken.

Udb. Spitsberg, Finmark til Øresund, Helgoland, Skotland, Porcupine Exped. 1869, Island, Grønland.

Myriochele, *Mgr.*

138. *Heeri*, Mgr. Ann. Pol. p. 101, t. 7, f. 37.

Skagerak, N. V. t. V. f. Skagen, 320 Fv., mange Møgboller, Pommerania 2. *Kattegat*, N. f. Skagen, 110 Fv., Pommerania 2.

Udb. Spitsberg og Skagerak, Kattegat, Doggers Bank, Porcupine Exped. 1869, Grønland.

Sabellaria, *Lmk.*

139. *Spinulosa*, R. Leuck. Arch. f. Nat. 15. 1. p. 178, Note 3; Mgr. Ann. Pol. p. 102, t. 11, f. 66. — *Hermella ostrearia* Frey u. Leuck. Beitr. p. 152. — *Hermella longispina* Krøyer, Mus. Haun.

Kattegat, Hirtsholm, Mus. Haun. Krøyer.

Udb. Kattegat, Helgoland, Skotland.

140. *Alveolata*, Linné. — *Sabella alveolata* L. Syst. 12. p. 1268. — *Sabellaria anglica* Johnst. Catal. p. 148. — *Hermella alveolata* Qtfg. Ann. 2. p. 314, t. 13, f. 8-10, 12 (non f. 11, 14). — *Sabellaria alveolata* Mgr. Ann. Pol. p. 162, t. 11, f. 70.

Vesterhavet, S. f. Helgoland, Pommeran. 2.
Udbr. Nordsø, Kanal, Middelhav.

Pectinaria, Lmk.

141. *Belgica*, Pallas. *Ner. cylindraria* Var. *belgica*, Pall. Miscell. 1766, p. 122, t. 9, f. 3-13. — *Amphictene auricoma* Sav. lib. cit. p. 426 (excl. syn.). — *Amphitrite auricoma* Cuv. R. an. 2, 1817, p. 521. — *Pectinaria belgica* Gr. Fam. Ann. p. 82; Johnst. Catal. p. 243; Qtfg. Ann. 2. p. 332; Mgr. Nord. H. Ann. p. 356, t. 18, f. 42; Ann. Pol. p. 103. — *Cistenides hyperborea* Mgr. Nord. H. Ann. p. 360, t. 18, f. 40. — *Pectinaria Eschrichtii* Sars Reise 1849, N. Mag. 6.

Vesterhavet, Føhr Mus. Haun. Brudstykke. *Kattegal*, Frederikshavn Grundene og Revene SO. for Diget, 2-4 Fv. Stene, haardt Sand med Zostera, Furcellaria og faa Rødalger; smaae Expl. Schiødte; Liimfjorden Collin; Anholt Malm; Samsø Belt enkelte tomme Rør Winther; Thunø Belt passim Winther; Seierø Bugt passim Winther. *Store Belt*, enkelte Expl. Winther; mellem Fyen og Vresen Mus. Haun., tomt Rør Winther. *Lille Belt*, Under Striib 6-20 Fv. Schiødte; Fænø Strand, 8-12 Fv. muddret Sandbund Laminarier, Florideer, Asterias, Ophiurer Schiødte; Fænø Sund Lütken; mellem Thurø og *Langeland* Steenstrup, Lütken.

Udbr. Spitsberg, Finmark til Østersøens sydvestlige Bredder; Føhr, Helgoland, Hannover, Nordsø, Kanal, Middelhav, Porcupine Exped. 1869, Valorous Exped., Grønland, St. Lawrence, NO. Amerika.

142. *Aurioma*, Müll. *Amphitrite auricoma* Müll. Zool. Dan. 1. p. 26, t. 26; Prodr. Nr. 2622; H. Rathke, lib. cit. p. 219; Beitr. vergl. Anat. u. Physiologie, Neueste Schr. d.

naturforsch. Gesell. Danzig 3. 4. 1842, p. 56-83, t. 5. Sars Reise 1849; N. Mag. 6. p. 86; Mgr. Nord. H. Ann. p. 358, t. 18, f. 41; Ann. Pol. p. 108. — *Pectinaria auricoma* Gr. Fam. Ann. p. 82; Qtfg. Ann. 2. p. 335. — *Pectinaria granulata* Johnst. Catal. p. 245 (teste Mgr.).

Meget almindelig overalt indtil Fyens nordlige Kyster paa større Dybder med sandblandet Leer.

Udbr. Finmark til Lille Belt, England, Skotland, Shetland, Porcupine Exped. 1869, Island, Østlige N. Amerika.

143. *Pusilla*, Mgr. Petta pusilla Mgr. Nord. H. Ann. p. 361, t. 18, f. 43; Ann. Pol. p. 104.

Bahus Mgr. Malm.

Ampharete, *Mgr.*

145. *Grubei*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 363, t. 19, f. 44; Ann. Pol. p. 104.

Nordsøen, NV. f. Jylland, Pommerania 2, 80 Fv. graa blød Slik. *Skagerak*, Pom. 2. 320 Fv. mørkt Mud. *Kattegat*, Krøyer; imellem Veirø Flak, Øre Flak og Skade Grund Winther; 2 Kv. M. Ø. f. Ballen, 9 Fv. mørkt Sand med Stene Winther; Anholt Malm.; Aarhuus B. Forf. *Store Belt*, Vest-siden af Thunø Rende 2 Kv. M. V. t. N. f. Koldby Kaas, 8 Fv. bruunt gruset Mud. Winther; Romsø, Pommerania 18 Fv. Imellem Thunø Rende og Langeland Mus. Haun. Steenstrup, Lütken. *Lille Belt*, Midt i Løbet imellem Fredericia og Klinsterne N. f. Striib, 2 Fv. fin Sandbund, stor Mængde af smaa Exemplarer Schiødte; mellem Stenderup og Fænø, 12-24 Fv. Gruus, Sand, Schiødte. *Øresund*, Hellebæk P. Müller, Lütken, Schiødte; Hornbæk Hørring; S. f. Hveen Hørring. *Østersø* og *Kielerbugt*, Pommerania.

Udbr. Spitsberg, Grønland, Island, England, Skotland, Nordsø, Skagerak til Østersøens sydlige Bredder.

146. *Lindstroemi*, Mgr. Ann. Pol. p. 105 (uden Diagnose), Malm. zool. Observ. 7. p. 95.

Bahus, Lovén Mgr.; Gullmarn Malm, 50-100 Fv. Dynd.

147. *Goesi*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 364, t. 19, f. 45; Ann. Pol. p. 104.

Skagerak, Arendal Pommerania.

Udbr. Spitsberg, Grønland, Skotland, sydlige Norge.

148. *Gracilis*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 365, t. 24, f. 45; Ann. Pol. p. 105.

Kattegat, Anholt, Bahus, Malm, Malmgren; imellem Stubberup og Asnæs Flak Winther. *Øresund*, Hellebæk Schiødte. *Store Belt*, Romsø, Pommerania.

Udbr. Kattegat med Belterne og NO. Amerika.

Amphicteis, *Gr. Mgr.*

149. *Gunneri*, Sars. Amphitrite Gunneri Sars, Beskriv. og Iagttag. p. 50, t. 11, f. 30. — Crossostoma Midas Gosse; Ann. Mag. 16, 1855, p. 310, t. 8, f. 7-12. — Amphicteis Groenlandica Grube, Arch. f. Nat. 26, 1. p. 106, t. 5, f. 3. — Amphicteis Gunneri, Mgr. Nord. H. Ann. p. 365, t. 19, f. 46; Ann. Pol. p. 105.

Kattegat, Mus. Haun. Krøyer, Malm. *Øresund*, Hellebæk Ørst. Reg. Mar. P. Müller, Lütken, Schiødte; S. f. Hveen P. Müller; Kjøbenhavns Rhed Forf.

Udbr. Spitsbsrg, Finmark til Øresund og vestlige Deel af Østersøen, Helgoland, England, Skotland, NO. Amerika.

Lysippe, *Mgr.*

150. *Labiata*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 367, t. 26, f. 78; Ann. Pol. p. 105.

Kattegat, Frederikshavn, $2\frac{1}{2}$ Kv. M. ud for Kysten, blød Sandbund, 1 mutilleret Expl. Schiødte.

Udbr. Spitsberg (Malm), Grønland Lütken, Kattegat.

Sosane, *Mgr.*

151. *Sulcata*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 368, t. 24, f. 79; Ann. Pol. p. 106.

Øresund, Hornbæk Hørring.

Udbr. Kattegat — Store Belt og Øresund.

Sabellides, *M. Edw. Mgr.*

152. *Octo-cirrata*, Sars. *Sabella?* *octo-cirrata*, Sars, Beskriv. og Iagttag. p. 51, t. 13, f. 32. — *Sabellides octo-cirrata*, Sars, Fn. litt. Norweg. 2, p. 21-23; Mgr. Nord. H. Ann. p. 329, t. 25, f. 74; Ann. Pol. p. 106.

Kattegat, Koster Malm.

Udbr. Sydlige Norge, Kattegat, NO. f. Skotland Moebius.

153. *Sex-cirrata*, Sars, Fn. litt. Norv. 2, p. 23-24. — *Samytha sex-cirrata*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 370, t. 20, f. 49; Ann. Pol. p. 106.

Bahus, Lovén, Mgr. Malm.

- Udbr. Sydlige Norge (Bergen) Kattegat, Shetland, Porcupine Exped. 1869, Grønland, NO. Amerika.

154. *Auricula*, Mgr.; *Amage auricula* Mgr. Nord. H. Ann. p. 371, t. 25, f. 72. Ann. Pol. p. 106.

Bahus, Liungman, Mgr. Malm.

Udbr. Bahus. — NO. Amerika.

Melinna, *Mgr.*

155. *Cristata*, Sars. *Sabellides cristata* Sars, Fn. litt. Norv. 2, p. 19, 24, t. 2, f. 1-7. — *Melinna cristata* Mgr. Nord. H. Ann. p. 371, t. 20, f. 50. Ann. Pol. p. 106.

Skagerak, N. f. Skagen, Pommerania 1. 110 Fv.

- Udbr. Spitsberg. Fra Finmark til Kattegat, Skotland, Porcupine Exped. 1869, Grønland, NO. Amerika.

Amphitrite, *Müll.*

156. *Cirrata*, Müll. Die buschige Amphitrite Müll. v. W. p. 188, t. 15. *Amph. cirrata* Müll. Prodr. Nr. 2617; O. Fabr. Fn. Gr. p. 285; Mgr. Nord. H. Ann. p. 375, t. 21, f. 53; Ann. Pol. p. 107. — *Terebella cirrata* Sav. lib. cit. p. 422; Montagu, Tr. Lin. Soc. 12, p. 11, f. 1; Leuck, Arch. f. Nat. 1849, p. 171, t. 3, f. 5; Gr. Fam. Ann. p. 80; Johnst. Catal. p. 236; Qtfg. Ann. 2, p. 361.

Almindelig.

Kattegat, Frederikshavn, Mus. Haun.; Liimfjorden, Mus. Haun. Collin; Aarhus Bugt Winther, Forf. *Samsø Belt*, Mus. Haun. Winther; 1 Kv. M. NV. f. Marthes Flak, 11 Fv. Mud. Skjæl, Winther. *Store Belt*, Winther, passim. *Øresund*, Gilleleie, Mus. Haun.; Hellebæk J. Müller, Mus. Haun. Schiødte; Hornbæk, Mus. Haun. Petersen, Hørring; N. f. Hveen Winther (ifølge mundtlig Meddeelse).

Udbr. Novaja-Semlja, Spitsberg, Finmark til Store Belt og Øresund. Nordsø, England, Middelhav. Færø, Island, Porcupine Exped. 1869, Valorous Exped., Grønland, Gr. Manan, NO. Amerika.

157. *Intermedia*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 376; Ann. Pol. p. 107.

Bahus, Lovén, Malm.

Udbr. Kattegat og NO. Amerika.

158. *Palmata*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 376; Ann. Pol. p. 107.

Bahus Goës.

159. *Groenlandica*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 376, t. 31, f. 52; Ann. Pol. p. 107.

Nordsø, Nyminddegab Krøyer.

Udbr. Grønland, Finmark, Danmark.

160. *Grayi*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 377, t. 22, f. 56; Ann. Pol. p. 107.

Lille Belt, Møllebugten, et Brudstykke, 12 Fv. Mud. Schiødte. *Øresund*, P. Müller.

Udbr. Kattegat, Lille Belt, Øresund, NO. Amerika.

161. *Johnstoni*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 377, t. 21, f. 51; Ann. Pol. p. 107. *Terebella nebulosa* Johnst. Catal. p. 237. — *T. figulus* Dalyell, Pow. Creator, 2. p. 191, t. 27. *T. incana*, Clprd. Ann. Chæt. d. Golfe d. Naples, 1870, p. 493.

Kattegat, Liimfjorden, Venø B. Mus. Haun. Collin; Nissum Bredning, Mus. Haun. Collin; Livø Bredning, Mus. Haun. Collin; Odder Sund, Mus. Haun. Collin; Agger Kanal, Mus. Hann. Collin; paa Østers, Forf. *Store Belt*, Winther, Hørring; Odense

Fjord, Mus. Haun. Møller. *Lille Belt*, Møllebugten, 8 Fv. Schiødte; Middelfart Lütken, Forf. *Svendborg Sund*, Steenstrup, Lütken.

Udb. Sydlige Norge til Belterne, Nordsø, Middelhav, NO. Amerika.

Annot. Color viventis albido-roseus, cirrorum albidus vel fusco-albidus. Tubum crassum e limo vel argillo confectum, aut in fundo maris aut in conchis majoribus obdutum, inhabitat.

Terebella, *L.* — *Mgr.*

162. *Debilis*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 378, t. 22, f. 57; Ann. Pol. p. 108. — *T. nebulosa* Mont. Tr. Lin. Soc. 12. p. 343, t. 12, f. 2.

Kattegat, Liimfjorden? Koster, Malm.

Udb. Sydlige Norge, Kattegat, Nordsø, Kanal, Middelhav.

163. *Danielsseni*, Mgr. Polymnia Danielsseni Mgr. Nord. H. Ann. p. 379, t. 21, f. 54. Ann. Pol. p. 108.

Nordsø, V. f. Føhr, 10½ Fv. fint graat Sand, Pomeran. 2. *Kattegat*, Bahus, Malm. *Øresund*, S. f. Hveen P. Müller.

Udb. Fra Finmark til Kanalen, Færø.

164. *Viridis*, Malm. Zool. Observ. 7. p. 97, t. 1, f. 7. Gullmarn, Malm.

165. *Conchilega*, Pall. *Ner. conchilega*, Pall. Misc. zool. p. 131, t. 9, f. 14-22. — *Lanice conchylega* Mgr. Nord. H. Ann. p. 380; Ann. Pol. p. 108. M. Edwards, Cuv. Regne an. ill. Annel. t. 5, f. 1. — Ter. *conchilega*, Johnst. Catal. p. 235. — Ehl. Z. w. Z. 25. p. 97, t. 1, f. 19-20. — Ter. *artifex* Sars Reise 1862, p. 58; N. Mag. 12, p. 310; Ehl. Z. w. Zool. 25, p. 66. — ?T. *littoralis* Johnst. Catal. p. 235; Dalyell. Pow. Creat. 2, p. 183, t. 26, f. 1-7.

Nordsø, Mus. Haun. Andréa; Fang Warming, Mus. Haun. *Kattegat*, Frederikshavn Schmidt, Mus. Haun.; Liimfjorden ved Aalborg, 6½ Fv. død og levende *Zostera* med *Slik*, Pomme-

ran. 2; Nissum Bredning Collin; Aarhuus B. Tomme Rør i stor Mængde, Dydrene sjeldnere.

Udbr. Belgien, England, Skotland, Porcupine Exped. 1869, Tydskland, Norge, Kattegat til Belterne.

166. *Arctica*, Mgr. — Nicolea arctica Mgr. Nord. H. Ann. p. 381, t. 24, f. 26, 27; Ann. Pol. p. 109.

Kattegat, Liimfjorden imellem Østers faa Expl. Røret bedækket med et tykt Lag af Dynd.

Udbr. Spitsberg, Finmark til Kattegat. Island, Valorous Exped.

167. *Zostericola*, Ørst. Reg. mar. p. 68; Grube Arch. f. Nat. 26. 1. p. 98. — Nicolea Zostericola Mgr. Nord. H. Ann. p. 381, t. 26, f. 76; Ann. Pol. p. 109.

Kattegat, Frederikshavn Nordvestrevet, 4-5 Fv. Schiødte; Liimfjorden Collin, Kaas Bredning Collin; Aarhuus B. Forf.; 4½ M. N. f. Fornæs, Mus. Haun. Collin; Bramsnæsfjord Meinert. *Samsø Belt*, Mus. Haun. Lütken; S. f. Hjelm, Mus. Haun.; Besser Fjord, 8 Fv. Mud. Slik, Winther; Fra Albuen mod Ø. ud til Hatter Rev Winther; Imellem Nordby og Lindholms Dyb Winther. *Store Belt*, 3 Kv. M. V. f. Bolsax, 8 Fv. Mud. Slik, Winther; N. f. Fyen Nordenden af Paludans Flak Winther; 2 Kv. M. SV. t. V. f. Vestborg Fyr, 7½ Fv. gruset Mud. og Ral Winther; Indløbet til Veile Fjord 2 Kv. M. S. f. Rosenvold, 7 Fv. graat og sort Mud. Winther. *S. f. Fyen*, Mus. Haun.; *Hals Fyen*, P. Müller. *Lille Belt*, Mellem Fænø og Gamborg Fjord, 15-23 Fv. Skaller, Gruus, fint Sand, Schiødte; mellem Løngs Odde og Striib, 10-18 Fv. Schiødte; under Staurby Krat, 1-3 Fv. Kløvertang, Schiødte. *Øresund*, Ørst. Kalvebodstrand paa Zostera Forf.

Udbr. England, Skotland, Shetland, Færø, Valorous Exped., Norge, Kattegat, Belter, Sund og Sydlige Østersø.

Annot. In maximis utriusque sexus interdum 16 et semel 17 fasciculos setarum capillarium inveni; in iisdem utrinque

branchias 3, quarum tertia minima apice 2-3 partita, et tubum apertura ramosum, ex arena, lapillis fragmentisque concharum confectum, T. conchilegæ simillimum, inveni.

168. *Cristata*, Müll. *Pista cristata*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 382, t. 22, f. 59; Ann. Pol. p. 109. — *Terebella cristata* Danielssen, Reise 1858, p. 122. Sars Reise 1859, p. 18. — *Amphitrite cristata* Müll. Prodr. Nr. 2620; Zool. Dan. 2. p. 46, t. 70.

Kattegat, Aarhus B. Forf. Svenske Kattegatskyst Lovén, Goës, Ljungman, Malmgren, Malm.

Udbr. Fra Finmark til Lille Belt, Skotland, Shetland, Irland, Island, NO. Amerika.

169. *Venusta*, Malm. — *Laphaniella venusta* Malm, Zool. Observ. 7. p. 98, t. 1, f. 8.

Bahus Malm.

170. *Cincinnata*, Fabr. — *Amphitrite cincinnata* Fabr. Fn. Gr. p. 286. — *Ter. madida*, Frey u. Leuck. Beitr. p. 154. — *T. pustulosa*, Gr. Arch. f. Nat. 26. 1. p. 100. — ?*Thelepus Bergmanni* Leuck. Arch. f. Nat. 15. 1. p. 169, t. 3, f. 4. — *Lumara flava* Stimpson. Invert. Gr. Manan. p. 30. — *Venusia punctata* Johnst. Catal. p. 241 (teste Mgr.). — *Thelepus circinnatus* Mgr. Nord. H. Ann. p. 387, t. 22, f. 59; Ann. Pol. p. 110.

Nordsø, Pommerania 2, 21 Fv. Slik, Sand, Skaller. *Skagerak*, Pommerania 2, 16 Fv. grovt Sand. *Store Belt*, imellem Romsø og Samsø Winther; Vest f. Sjælland Pommerania 2. *Lille Belt*, Middelfart, 14 Fv. mellem Laminarier, Forf.

Udbr. Spitsberg, Finmark til Lille Belt, Skotland, Shetland, Færø, Island, Grønland, NO. Amerika.

171. *Cochleatum*, Sars. — *Streblosoma cochleatum* (Diagn.) Forh. Vid. S. Christiania 1871. p. 414; Malm.zool. Observ. 7. p. 99.

?*Lille Belt*, Middelfart imellem Laminarier.

Udbr. Norge til Lille Belt.

172. *Bairdi*, Mgr. — Grymæa Bairdi Mgr. Nord. H. Ann. p. 388, t. 29, f. 69; Ann. Pol. p. 119.

Kattegat, Liimfjorden imellem Østers flere Expl. i snoede Rør af Mudder og Dynd.

Udbr. Kattegat, Shetland, Valorous Exped.

Annot. Fasciculi setarum capillarium usque ad 90, quorum ultimi 5 aut 6 evanescentes. Corpus spiraliter in anfractus duos couvolutum.

Ereutho, *Mgr.*

173. *Smitti*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 381, t. 23, f. 63; Ann. Pol. p. 111.

Kattegat, Aarhuus B. 11 Fv. Forf. *Lille Belt*, Møllebugten, fint Sand, Schiødte; under Striib, 10-12 Fv. Schiødte; mellem Fænø og Stenderup Strand, 10-25 Fv. mudret Sandbund, Skaller, Gruus, Schiødte. *Øresund*, Hellebæk Schiødte; Vedbæk Forf. *Smaalandene* Winther.

Udbr. Spitsberg, Lille Belt, St. Andrews, Færø, Island, Grønland.

Amæa, *Mgr.*

174. *Trilobata*, Sars. Polycirrus trilobatus Sars Reise 1862, p. 53. Amæa trilobata Mgr. Nord. H. Ann. p. 392, t. 25, f. 70; Ann. Pol. p. 111.

Bahus Lovén, Goës, Malm.

Udbr. Lofoden til Kattegat.

Lysilla, *Mgr.*

175. *Lovéni*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 393, t. 25, f. 71, Ann. Pol. p. 11.

Kattegat, Bahus Malm. *Øresund*, Kjøbenhavns Rhed Forf.

Udbr. Skotland, Shetland, Sydlige Norge, Kattegat.

Artacama, *Mgr.*

176. *Proboscidea*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 394, t. 23, f. 60; Ann. Pol. p. 111.

Store Belt, 1 Kv. M. V. f. Korsharn, N. f. Fyen, o. fl. St. Winther. *Aarhuus B.* Forf. *Øresund*, Vedbæk Forf.

Udbr. Fra Spitsberg til Sydlige Østersø, Grønland, Nord-Amerika til St. Lawrence.

Trichobranchus, *Mgr.*

177. *Glacialis*, *Mgr.* Nord. H. Ann. p. 395, t. 24, f. 65.
Ann. Pol. p. 112.

Kattegat, Frederikshavn Krøyer. *Aarhuus B.* Forf.

Udbr. Spitsberg, Kattegat, Skotland, Shetland, Valorous Exped. Grønland.

Filobranchus, *Malm.*

178. *Roseus* *Malm.* Zoolog. Observ. 7, p. 99, t. 1, f. 9.
Gullmarn *Malm.*

Terebellides, *Sars.*

179. *Stroemii*, *Sars*, Beskriv. og Iagttag. p. 48, t. 13.
f. 31, a-d; *Mgr.* Nord. H. Ann. p. 396, t. 19, f. 48; Ann.
Pol. p. 112.

Almindelig udbredt paa større Dybder paa Slik, Mudder med Sand og Søgræs.

Udbr. Novaja Semlja, Spitsberg. Finnmark til Østersøens sydlige Bredder. England, Skotland, Shetland, Færø, Porcupine Exped. 1869, Valorous Exped. Island, Grønland, NO. Amerika.

Sabella, *Sav.*

180. *Pavonia*, *Sav.* lib. cit. p. 414 (*S. pavonina*); *Mgr.* Nord. H. Ann. 398, t. 27, f. 82; Ann. Pol. p. 112. — *S. penicillus* Lin. S. 12. p. 1269; *Sars* Beskriv. og Iagttag. p. 47; H. Rathke lib. cit. p. 225, t. 12. f. 5-7. — *Amphitrite penicillus* Lam. An. s. Vert 1818, 5, p. 356; Ed. 2. p. 610. — *Sab.* *Sarsi* Krøyer om Sabellerne, Overs. Forh. D. Vid. S. 1856, p. 23; *Sars* Forh. Vid. S. Christiania 1861, p. 121.

Nordsø, 25 Fv. Mus. Haun. Andréa. *Kattegat*, Ska-

gen, 28 Fv. stenet Bund, Pommerania; Hollænderdybet, Mus. Haun. Collin. *Store Belt*, imellem Røsnæs og Samsø, Pommerania. *Øresund*, Hellebæk, Mus. Haun. Lütken, Schmidt, Collin, P. Müller.

Udbr. Finmark til Belt og Sund. England, Frankrig. Skotland, Shetland, Porcupine Exped. 1869, Irland, Valorous Exped. St. Lawrence og NO. Amerika.

181. *Crassicornis*, Sars. Reise i Lofot. p. 82. Forh. Vid. S. Christiania 1861, p. 119. — *S. picta* Krøyer, Sæbellerne. Overs. Forh. D. Vid. S. 1856, p. 24; Mgr. Nord. H. Ann. p. 399, t. 27, f. 83; Ann. Pol. p. 123.

Nordso, Nyminddegab, et lille mutileret Expl. i et Glas med Malacobdella grossa, Krøyer.

Udbr. Fra Finmark til Molde. Nyminddegab. Grønland?

Laonome, *Mgr.*

182. *Krøyeri*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 400, t. 27, f. 85; Ann. Pol. p. 113.

Østersø, Warnemünde, Pommerania 1, Neustädter Bugt, Pommerania 1.

Udbr. Spitsberg. — Sydlige Østersø.

Notaulax, *n. g.*

Corpus subteres depressiusculum. Collare integerrimum dorso dimidiatum. Sulcus dorsalis in segmentis 45 ... conspicuus; sulcus ventralis nullus. Segm. thorac. 8. Tubercula setigera a segmento collare incipientia.

183. *nov. spec.* Sulcus dorsalis in thorace latissimus. Setæ tuberculorum anteriorum biformes, majoribus fortiter curvatis. Color viventis fulvo-flavescens, maculis purpureis in collare et thorace. Branchiæ albidae, maculis fasciisque plus minusve latis purpureis vel rosaceis instructæ. Tubus cutaceus, limo nigro obductus.

Lille Belt, 14 Fv. Mud. med Laminarier. Et Brudstykke med de 45 forreste Segmenter, Forf.

Euchone, *Mgr.*

184. *Papillosa*, Mgr. Nord. H. Ann. p. 407, t. 29, f. 94; Ann. Pol. p. 115. — Sab. *papillosa* Sars Reise, N. Mag. 6. p. 203; Forh. Vid S. Christiania 1861, p. 129. — Chone flabelligera Krøyer lib. cit. p. 34. — Ch. *tenuissima* Kr. lib. cit. p. 23 (junior).

Østersø, Aabenraa Pommerania 8-14 Fv. Mudder; Kiel Pommerania. Fary. imellem Ærø, Drejø og Korshavn Winther.

Udbr. Novaja Semlja, Finmark, Kattegat, Sydlige Østersø.

Var. *Rigida*, Kr. lib. cit. p. 18, Sab. *tuberculosa*, Kr. lib. cit. p. 18; Euchone *tuberculosa* Mgr. Nord. H. Ann. p. 407, t. 29, f. 92; Ann. Pol. p. 115.

Øresund Krøyer, faa Exemplarer.

Dasychone, *Sars.*

185. *Dalyelli*, Köllik. Mgr. Ann. Pol. p. 115. — D. Argus Sars, Forh. Vid. S. Christiania 1861, p. 125; Mgr. Nord. H. Ann. p. 403, t. 28, f. 89. — Sab. *ventilabrum* Sars, Beskriv. og Iagttag. p. 47. — Sab. *lucullana* Sars Reise Lofot. p. 82. — Sab. *bombyx* Johnst. Catal. p. 261 (teste Mgr.). — Branchiomma *Dalyellii* Köllik. Z. w. Z. 9, p. 536.

Øresund, Hellebæk, Mus. Haun. Lütken, Collin, P. Müller, Riff.

Udbr. Vestlige Norge til Øresund, Skotland, Frankrig.

Chone, *Kr.*

186. *Infundibuliformis*, Kr. lib. cit. p. 33; Mgr. Nord. H. Ann. p. 404, t. 28, f. 87; Ann. Pol. p. 116.

Nordsø, Nyminddegab Krøyer; *Samsø Belt*, Renden mellem Mosel Grund og Marthes Flak, $5\frac{1}{2}$ Kv. M. S. f. Hjelm, $10\frac{1}{4}$ Fv. Mudder, Winther. *Øresund*, Hellebæk, Lütken.

Udbr. Spitsberg, Finmark til Molde, Samsø Belt og

Øresund, Nymindegab, Shetland, Færø, Island, Jan Mayen, Grønland, Valorous Exped., St. Lawrence og N. O. Amerika.

187. *Longocirrata*, Sars Forh. Vid. S. 1871, p. 415.
Bahus Malm.

Amphicora, Ehrenb.

188. *Fabricia*, Müll. Tubularia Fabricia Müll. Prodr. Nr. 3066; Fabricius Fn. Gr. p. 440; f. 12 A-B. — Othonia Fabricia Johnst. Loud. Mag. 8, p. 181; Catal. p. 274. — Amphicora sabella Ehrenb. Schr. Ges. Naturf. Fr. Berlin 1836, p. 24; O. Schmidt Neue Beitr. Færør p. 21, t. 2; Ørst. Reg. Mar. p. 68. — Fabricia quadri-punctata Frey u. Leuck. Beitr. p. 151, t. 2, f. 3; Metschnikoff, Z. w. Z. 15, p. 328; Clapr. Anat. Ann. Turbel. p. 118, t. 4, f. 11-15. Amphicora Fabricia Mgr. Ann. Pol. p. 117.

Kattegat, Liimfjorden imellem Østers. *Øresund*, passim, Forf. Udb. Finmark til Sydlige Østersø, Helgoland, Skotland, Færø, Grønland.

Myxicola, Koch.

189. *Steenstrupi*, Krøyer, lib. cit. p. 35; Mgr. Nord. H. Ann. p. 408, t. 29, f. 90; Ann. Pol. p. 118. — M. Sarsi Krøyer lib. cit. p. 9; Sars Forh. Vid. S. Christiania 1861, p. 130.

Øresund, Hellebæk, Mus. Haun., Collin, Lütken, P. Müller. *Lille Belt*, Middelfart 14 Fv. i en Klump Slik Forf.

Udb. Finmark, Skagerak til Lille Belt, Middelhav, Færø, Island, Grønland, N. O. Amerika.

Filograna, Oken.

190. *Implexa*, Berk. Zool. Journ. 5. p. 427; Sars Fn. litt. Norv. 1, p. 86, t. 10, f. 12-22; Reise 1849; Danielssen Reise 1857, p. 56; 1858 p. 124; Mørch Naturh. Tidskr. 3 R. 1 B. p. 364 (Var. Sarsi); Mgr. Ann. Pol. p. 119.

Kattegat, Liimfjorden, Agger, Mus. Haun.; Ud for Aarhuus

Bugt Forf.; Anholt, almindelig, Malm. *Øresund*, Hellebæk, Krøyer; Gilleleie, Lyngbye Mnscr. Nr. 88.

Udbr. Finmark til Øresund, England, Skotland, Shetland, N. O. Amerika.

Hydroides Gunn.

191. *Norvegica*, Gunn. Acta Nidros. 4, p. 51, t. 2, f. 11-13; Mørch Naturh. Tidskr. 3 R. 1 B. p. 374, t. 11, f. 5; Mgr. Ann. Pol. p. 120. — Serp. vermicularis Müll. Zool. Dan. 3, t. 86, f. 9. — Serp. contortuplicata Lin. Fn. Suec. Nr. 2205.

Nordsø og Skagerak Pommerania. Kattegat, Bahus Lovén, Mgr. Malm; Hirtsholm, Mus. Haun. Kr., teste Mørch.

Anm. De Exemplarer, der under ovenstaaende Etikette nu bevares paa Kjøbenhavns Musæum, høre til *Hydroides pectinatus* Phil. Exemplarer af denne Art fra Hirtsholm findes ogsaa blandt Krøyers Efterladenskaber.

Udbr. Fra Finmark til Varanger, Kattegat, Skotland, Vestlige Frankrig, Middelhav — Grønland?

192. *Pectinata*, Phil. Arch. Nat. 1844, 1, p. 195, Nr. 2, t. 6, f. R; Mørch lib. cit. p. 377.

Kattegat, Hirtsholm Krøyer; paa Østers. *Øresund*, Gilleleie, Lyngbye Mnscr. Nr. 87, paa en Balanus paa Venus isländica. *Store Belt*, Romsø 18 Fv. Pommerania 1, Kupffer.

Udbr. Middelhav, Nordsø, Kattegat med Øresund.

Serpula, Lin.

193. *Vermicularis*, L. S. 12, p. 1266; Mørch lib. cit. p. 381; Mgr. Ann. Pol. p. 120. — Serp. contortuplicata Ørst. Drøb. p. 17.

Store Belt, Romsø, 18 Fv. Pommerania 1, Kupffer.

Anm. Jeg har ikke seet noget dansk Exemplar af denne Art i vore Samlinger. Mus. Haun. eier Intet.

Udbr. Skandinavien til Lille Belt, Færø, Shetland, Skotland, England, Frankrig, Middelhav.

Potamocerus, *Phil.*

194. *Triqueter*, Lin. Mørch lib. cit. p. 408; Mgr. Ann. Pol. p. 121. — Serp. triquetra Sars Reise 1849; Ørst. Drøb. p. 17. — *Vermilia porrecta* Mørch lib. cit. p. 390; Mgr. Ann. Pol. p. 120.

Almindelig paa Stene, Skaller o. Lign.

Udbr. Skandinavien fra Varanger til Sydlige Østersø, Frankrig, Middelhav, England, Skotland, Island, N. O. Amerika.

Placostegus, *Phil.*

195. *Tridentatus*, J. C. Fabr. Mørch lib. cit. p. 414; *Potamocerus tricuspis* Phil. lib. cit. 1844, p. 199; Mørch lib. cit. p. 410; Serp. triquetra Gunn. Norske Vid. S. Skr. Trondhjem 4, p. 58, t. 2, f. 14; Müll. Prodr. Nr. 2856. — Serp. *tridentata* J. C. Fabr. Reise n. Norwegen 1779, p. 385. — Serp. *polita* Sars Reise 1849, p. 84.

Kattegat, paa Østers Krøyer; Skagen paa Buccinum Ottesen; Bahus, sædvanligt tomme Rør uden Dyr, Malm. *Store Belt*, Romsø, Pommerania 1, Kupffer.

Udbr. Spitsberg, Finmark til Kattegat og Store Belt, Shetland.

196. *Tricuspidatus*, Sowb. Mørch lib. cit. p. 415. — *Vermetus tridentatus* Daudin, Rec. 1800, p. 47, f. 23, 24 (non Fabr.) — Serp. *tricuspidata* Sowb. Tank. Catal. p. 93, Nr. 23. — Serp. *crystallina* Scacchi Catalogo 1836, p. 18 (Syn. efter Mørch). *Store Belt*, Romsø 18 Fv. Pommerania 1, Kupffer.

Udbr. Middelhav og Store Belt.

Ditrypa, *Berk.*

197. *Arietina*, Müll. Dentalium arietinum Müll. Prodr. Nr. 2853. *Ditrypa arcuata* Mørch lib. cit. p. 425.
Nordsø, Jyllands Vestkyst Krøyer. *Kattegat*, Bahus
 Mgr. Malm.

Udbr. Færø, Shetland, Sydlige Norge, Nordsø, Kattegat.

198. *Libera*, Sars. Serp. libera Sars Beskriv. og Iagttag. p. 52, t. 15, f. 33. Ørst. Drøbak p. 18. — Ditrypa arietina Danielss. Reise 1857, p. 56, 1858, p. 128; Mørch p. 424.

Udbr. Vestlige og Sydlige Norge.

Spirorbis, Daud.

199. *Borealis*, Daud. Mørch lib. cit. p. 429; Mgr. Ann. Pol. p. 122. — Serp. spirorbis L. 12. p. 1265; Müll. Prodr. Nr. 2855; Zool. Dan. 2. t. 86, f. 1-3. — Spirorbis nautiloides Lmk. Syst. 1801, p. 326; Hist. An. s. vert. 5. p. 359; Ed. 2. 5. p. 613.

Almindelig overalt paa Tang, Stene o. L.

Udbr. Nordlige Iishav, Nordssø og Kattegat, Frankrig, Middelhav, Valorous Exped. Grønland.

200. *Granulatus*, Mørch. lib. cit. p. 434; Mgr. Ann. Pol. p. 123.

Kattegat, Hirtsholm Krøyer; Aarhuus B. Forf.; Bahus Malm. *Øresund*, Gilleleie? Lyngbye Mnscr.

Udbr. Frankrig, Nordsø og Kattegat, NO. Amerika.

201. *Spirillum*, L. — Mørch, lib. cit. p. 438.

Kattegat, Aarhuus B. Forf.; Bahus Malm. *Øresund*, Gilleleie Lyngbye Mnscr.

Udbr. Spitsberg, Finmark til Øresund, England, Valorous Exped. Grønland, NO. Amerika.

202. *Lucidus*, Mont. — Mørch, lib. cit. p. 439.

Aarhuus B. paa Furcellaria, Forf.; paa Østersskaller, Pomerania 1, Metzger p. 175.

Udbr. Skandinavien, England, Skotland, Island, Grønland, NO. Amerika.

Efterskrift.

For at lette Oversigten hidsættes her en Fortegnelse over de ovenfor citerede Skrabnings-togter i det sidste Tiaar:

The Lightening's Expedition 1868, imellem NV. Skotland og Færø; Station 1-17. Ormene ved Claparède, Z. w. Z. 25 B. p. 2-13.

The Porcupine's Expeditioner:

1. 1869; V. for Irland, til Rockall og tilbage; Station 1-32.
2. 1869; SV. for Irland; Station 33-45.
3. 1869. Fra Hebriderne udenom Shetlandsørerne til N. f. Færø og tilbage; Station 46-96. Ormene fra Exped. 1, 2 og 3 ved Ehlers, Z. w. Z. 25 B. p. 13-102.
4. 1870. Fra Syd-England omkring Maltha og Sicilien og tilbage; Station 1-62. Ormene ved M'Intosh. Tr. Z. S. 9 V. 7 P. 1876, p. 395, 3 t.

Porcupine Togternes Router og Stationer ere afsatte paa Kaartene i W. Thomson, The depths of the sea.

Whiteaves Dredgings in 1871, 1872 and 1873 in the gulf-stream of St. Lawrence (citeres „S. Lawrence“). Ormene ved M'Intosh, Ann. Mag. Nat. Hist. 4 S. 13 V. 1874, p. 261 og i Valorous Expeditionens Beretning ved Samme p. 222.

The Valorous' Expedition 1875. Proc. R. S. 25 V. Nr. 173, London 1876 og separat; Ormene ved M'Intosh p. 215-222. Stationerne strække sig i en Linie fra SV. Spidsen af Irland op i Baffins Strædet igjennem Waigat Strædet.

Pommerania's Expeditioner 1 og 2 i Østersø og Nordsø, see Jahresberichte d. Commission z. wissensch. Untersuchung d. deutschen Meere in Kiel, Jahrgang 1-6, Berlin 1873-1878. Ormene ved Moebius, Kupffer, Metzger og Lenz.

De Nordamerikanske Kystundersøgelser, see Spencer, F. Baird Report of the Un. St. Commission of Fishes and Fisheries, 1-2. Ormene ved Verrill. Washington 1. 1872, 2. 1874.

Dredgings near Salem by A. Packard and J. Cooke in 1873. Ormene ved Verrill, Sixth annual report of the trustees of the Peabody Acad. of Sc. f. 1873, p. 58.

De Norske Nordhavsexpeditioner i 1876 og 1877. Ormene ved Armauer, G. Hansen i N. Mag. f. Naturv., fra 1876 i Aargang 1877 og fra 1877 i Aargang 1878.

De danske Skrabninger ere i det Væsentligste udførte af Krøyer, Lütken, Hørring, Collin, P. Müller, Winther, Schiødte og Forfatteren. Udbyttet af Krøyers, Collins, P. Müllers og G. Winthers Skrabninger er, forsaavidt det er kommet mig ihaende, i Forbindelse med Schiødtes og mine egne Samlinger i Løbet af det sidste Aar afgivet til Kjøbenhavns zoologiske Musæum.

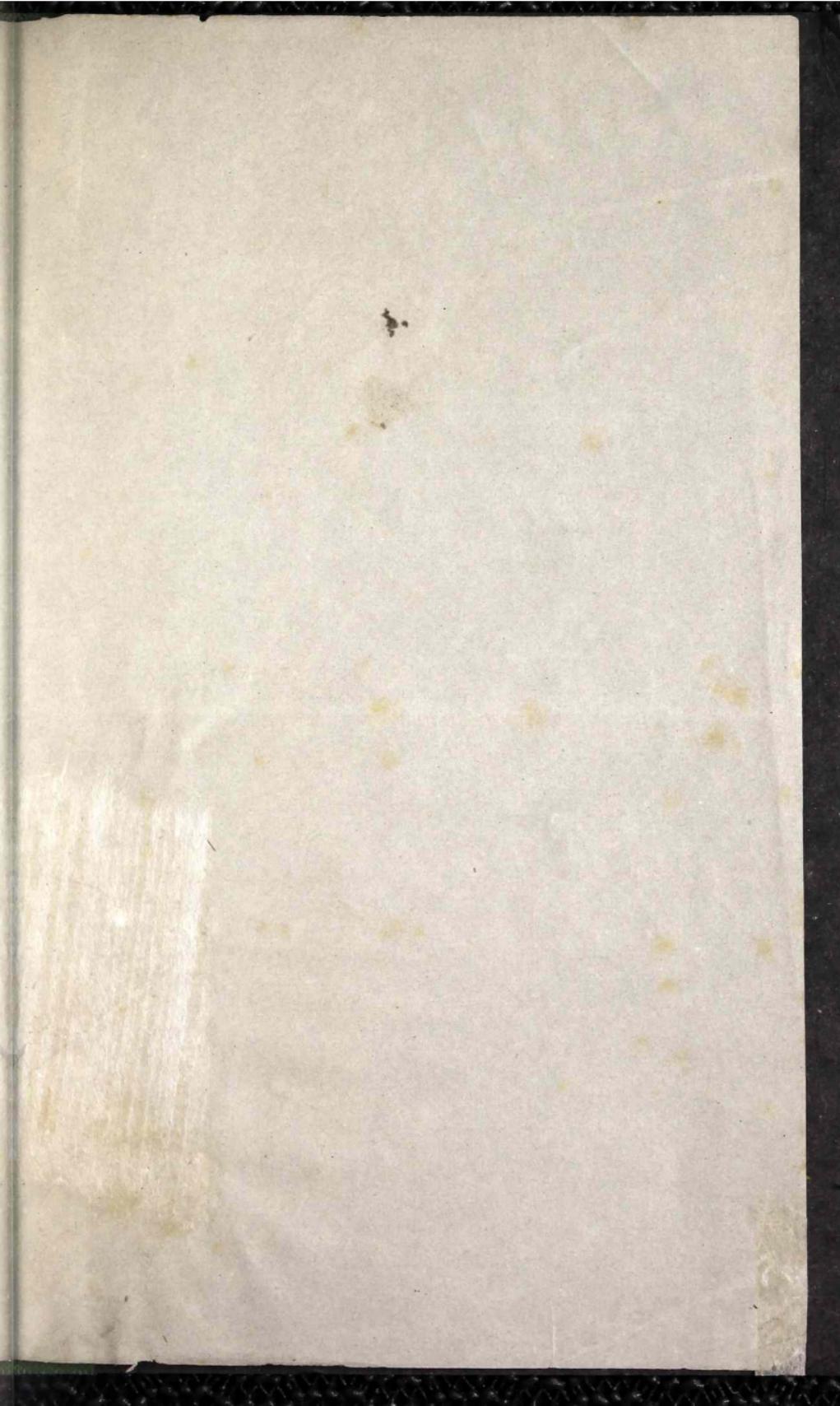
Enkelte Inconseqventser i Kommateringen, der have indsneget sig, bedes den velvillige Læser godhedsfuldt at bære over med. Nordsøen er en halv Snees Steder benævnt med det eensbetydende Navn: Vesterhavet, hvilket jeg ligeledes vil bede Læseren tilgive.

verstet i 1918 i en omtale over verden med
demonstreret ved et udvalg af de vigtigste
arter og deres betydning for den praktiske
virkelighed. Sejdel er også medtalt i denne
udgave af "Den store Verdenskort" (1919).

Det er dog ikke tilfældet, at denne udgave af "Verdenskortet" er en fuldstændig udgave af det oprindelige "Verdenskort". Denne udgave er dog en del af det oprindelige "Verdenskort", og den er udgivet af samme forlag.

Indhold.

Forord og Literaturfortegnelse	p. 1-55.
Vermes Chaetognatha	p. 56.
" Gephyrea	p. 56-60.
" Balanoglossi	p. 60.
" Discophoreæ	p. 60-66.
" Oligochaeta	p. 67-77.
" Gymnocopa	p. 77.
" Polychaeta	p. 77-141.
Efterskrift	p. 142-43.

E. C. Løsers Bog- og Nodetrykkeri,
Store Kjøbmagergade Nr 26.

